

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

Flavii Iosephi

FLAVII IOSEPHI

ANTIQUITATVM IVDAICARVM

LIBRI XX. ADIECTA IN FINE APPENDICIS

loco Vita Iosephi per ipsum conscripta, à Sigismundo Gelenio conuersi.

DE BELLO IVDAICO libri VII. ex collatione Græcorum codicum per Sig. Gelenium castigati.

CONTRA APIONEM libri III. pro corruptissimis antea, iam ex Græco itidem non solum emendati, sed etiam suppleti, opera eiusdem Gelenij.

DE IMPERIO RATIONIS, siue DE MACHABAEIS liber unus, à DES. ERASMO Roterodamo recognitus.

Cum Indice accuratissimo.

BASILEAE M D LIII.

Cum gratia & priuilegio Cæsareo
ad quinquennium.

tail
Q

CLARISSIMO ET AMPLISSIMO .

DOMINO IO. IACOBO FUGGERO, IN
Kirchberg & Vuiffenhorn comiti, &c.
Sigismundus Gelenius s. d.

Vm omnis institutio, uel singulorum hominum ad beatam uitam contendentium, uel coetuum formam in comune uiuendi quærentiū, præceptis constet exemplisq; ut nosti Fuggere uir magnifice, consentire uideo in hoc sapientes, neutrum aliunde melius peti q̃ e sacris literis: quas tanto tutius sequimur, quanto certiora sunt diuina oracula humanis opinionibus: quæ dispendiosis suis ambagibus nihil aliud ostendunt, quam frustra id conatos summos quidem uiros, sed humana sapientia præditos, quod non nisi à diuinis & numinis fauore adiutis præstatur: sine quo nec uia salutis iniri, nec ineundæ eius modus alijs monstrari potest. Et quamuis utraque iam dicta ratio sit absolutior, si coniungantur: sicut ex ipsis liquet sacris literis, ubi tam legis primū bene conditis hominum pectoribus à rerum opifice insertæ, mox exolescente paulatim eius memoria per eundem præconio Moysis in communem uitam reuocata, summaria capita, quam hominum deo carorum, uel priuatorum uel ducum atq; regum, gesta produntur: habent tamen hæ separatam etiam tractationem. Nam ante exortam Seruatoris legem homines quidā ingeni osi qui se philosophos nominauerunt, ueritatem ceu per tenebras palpare aggressi, præcepta uitæ formandæ conati sunt tradere unā cum dogmatibus ad felicitatem sectandam pertinentibus: alij res regum ac populorū mandauerunt literis, unde magnam colligere liceat exemplorū copiam. Illorum lectio habita est præ cæteris utilis, & re uera fuisset, si ueritatē captatam potuissent assequi: nos in hoc feliciores, quibus sacræ literæ affatim repræsentant quod illis obtingere non potuit, lectio non modo utilis, sed & necessaria. Proxima utilitas est in historijs, peculiari quadā uoluptate ad sui cognitionem inuitantibus, ut ab his legendis pauci modo sint literati abstineant, cum illa magis seria quibusdam aut nō uacet euoluere aut nō libeat. Sed de lectu opus est in tanta historicorum uarietate, si nolis operam & bonas horas perdere. sunt enim qui nihil aliud quam ludunt, & aures animosq; otiosos demulcēt in hoc tantum factis narratiunculis, quales sunt Heliodorus, Philostratus, & his antiquiores, sed nihilo grauiores Herodotus & Ctesias ob nimiam mendaciorum licentiam dudum oblitteratus, in quibus uix quicquam probes præter facundiā. Doctiores sunt alij, ut imbuti philosophia, sed magno discrimine. nam qui Epicureorum, aut Peripateticorū non multo saniorum duntaxat quod ad pietatis dogmata attinet sectam secuti sunt, pro suis affectibus multa produnt tam inutilia, ut ne noxa quidem careant. quid enim bonæ rei potest expectari à tollentibus immortalitatem animorum, & diuinam prouidentiam? & hi serè proponunt sibi celebranda quædam uasta uerius quam magna ingenia, Xerxes, Alexandros, Cæsares. Plus

bonæ frugis haurire licet ex accedentibus propius ad Academicos Stoicos
ue, qui res laudatorum principum aut populi Romani, præsertim illius pri-
sci, trās miserūt ad posteros. huius generis sunt, Plutarchus, Dionysius, Xe-
nophon, Polybius, & Latini aliquot qui sibi grauitatem ceu peculiarē uin-
dicant. Sed longe utilissima, nec iniucunda est sacra historia, olim propter
excellentiā & claritatem, sed maxime propter certissimā sincerissimāq;
ueritatem, etiam profanis expetita regibus, patrum priscorū mores, uitas,
resq; tam domi quā foris gestas continens: quiq; eius compendium scri-
psit, & ubi illa desijt reliquam usq; ad suam ætatem attexuit, Iosephus uir pa-
triarum literarum cognitione nemini suæ gentis secundus, externæ uerò li-
teraturæ studijs uel cum Philone conferendus, facundia pollens quæ plūs
uirium quā fucorum habeat, nec minus philosophum quā historicū de-
ceat: quē non est opus prædicare prolixius, quando ipse satis ostendit qua-
lis fuerit, modestissime uitam suam scribēs, quæ nunc primū in præsentī
operum eius editione legi potest à Latinis hominibus. huius scriptoris mo-
numenta cum circunferant, & passim ab omnibus suo merito terantur, Ru-
fino ut titulus pollicet interprete, mihi nunquā persuaderi potuit antiqui-
tates Iudaicas ab eo uiro uersas: uel quòd non referant peritum utriusq; lin-
guæ hominē, qualis Rufinus fuit habitus suo seculo: uel quòd stilo belli Iu-
daici sint dissimiles. Id Antiquitatū opus non ita dudum ex officina Frobe-
niana prodijt, conflatum ex duobus exemplaribus mutilis, è diuersissimis
pētitis orbis tractibus: bono tamen quodam casu euenit ut utrunq; egregie
suppleuerit lacunas alterius. ac mox nō defuerunt qui Latinam uersionem
nouam requirerent: effeceruntq; amici ut suscepta prouincia tirociniū uer-
tendi in eo scriptore ponerem, siglinæ (iuxta prouerbiū) in dolio. Inter uer-
tendum deprehendi non solum deprauata multa in Latinis, sed etiam qui-
busdam locis deesse uersus nō paucos. nam xvi Antiquitatum libro, cap.
iuxta uulgatas editiones septimo, iuxta Græcorum distinctionē quam nos
sequimur xi, desiderabatur integra pagina, & in calce eiusdē libri nō mul-
to minus: id quod uel librariorū uel interpretis etiā culpa accidit, sed non
in his tantū paginis. Itaq; omnia meliore fide conatus sum reddere, stilo pla-
niori, nec rudiori tamen opinor. Ausus igitur rem subituram censuras ua-
rias, coepi circūspicere de aliquo, cuius præiudicio tutus possem minus de
cæteris criticis esse sollicitus. In eo delectu succurrebat mihi ante alios Io. Ia-
cobus Fuggerus, nimirū ea familia natus, in quam singulari cælestis numi-
nis fauore uirtus & fortuna tantum ornamentorum certatim contulerunt,
ut per uniuersam Europam, atq; etiam longe extra eius limites, tam sit cele-
bris, tam apud summos monarchas gratiosa, ut nihil sit quod hac parte uel
principibus uiris inuideat: & quod peculiariter ad meum desideriū attine-
bat, habeat in suo stēmate uiros literatos literatorumq; patronos eximios,
& uel hoc merito omni posteritatis memoria dignissimos, nuper Raimun-
dum, nunc Antonium eius fratrem familiæq; columnen, & insignem Des.
Erasmi patroni quondam nostri amicū: te uerò tertium (ne alios mihi mi-
nus notos commemorem) adeò expolitum & candidum acriq; iudicio ho-

minem

minem, ut tuæ censuræ non minus probari cupiam, quàm excellentissimo; rum in utraq; literatura professorum nostri huius haud ineruditi seculi. Et pulchre cōuenire uidebatur, ut scriptor qui in omnibus præsertim Christianorum regionibus etiam uulgo teritur, præferret in fronte ceu tutelare nomen uiri apud omnes eas gentes nō solum notissimi, uerū etiam laudatissimi. Deterrebat hoc unum quòd ignotus essem tanto Mœcenati: sed contra cogitabam multos similibus occasionibus innotuisse feliciter. itaq; sic nutantem ut tamen propensior essem ad demerendam tuam gratiam, impulit non inuitum noster uetus amicus & liberorum tuorum ad imitandam paternam excellentiam incensor adiutorq; Ludouicus Carinus, uir magnatibus merito carus, integer, pius, eruditus, cordatus: qui talibus coloribus te mihi depinxit, uerissimus quidem illis ut est ipse sincerus, quales in hanc tabulam conferre, nec sine modestiæ tuæ uexatione possem, nec sine adulationis suspicione. Accipies igitur uir præclarissime opus hoc per otium inspicendum: quod si tibi tale uidebitur ut ferri possit à lectore non fastidioso, erit mihi incitamentū ad aggrediendos etiam autores alios: accipies & Gelenium tuum in clientelam, quam nemo non expetit, ipse uehemēter opto ut ea dignus sim. Deus te perpetuò seruet patrone (iam enim hanc salutadi formulam mihi tua pace permitto) obseruandissime, unā cum liberorū suauissima cohorte totaq; familia, cui me commendatum cupio, si non de officio, saltem de studio addictissimo. Basileæ calendis augustis,

anno à natiuitate Christi seruatoris humani

generis M D XLVIII.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

congaudent: quoniā de astronomia & de Chaldaeorū philosophia ipse Græcas cōscriptiōes edidit. Igit̃ Berosus antiquissimas secutus historias, de facto diluuiō, & hominū in eo corruptione, sicuti Moyses, ita cōscripsit: simul & de arca, in qua generis nostri princeps seruatus est, de uecta scilicet ea in summam tatem montiū Armeniorū. Deinde scribens eos qui ex Noe progeniti sunt, & tēpus eorū adijciens, usq; ad Nabulassarū peruenit, Babyloniorū & Chaldaeorum regem, & huius actiones exponens, narrat: quemadmodū misit in Aegyptum & ad nostram terram filium suū Nabuchodonosorē cum multa potentia: qui dum rebellantes eos inuenisset, omnes suo subiecit imperio: & templum in Hierosolymis cōcremauit: cunctumq; generis nostri populum auferens, migravit in Babylonē. Vnde ciuitatē contigit desolari annis LXX , usq; ad Cyrum regem Persarum. Dicit autē quod tenuerit Babylonius Aegyptum, Syriam, Phoeniciam, Arabiam, uniuersos priores Chaldaeorum & Babyloniorum reges exactiōibus suis excellens. Ipsa uerō uerba, quæ Berosus protulit, hoc modo dicta, necessario proferenda sunt. Audito autē pater eius Nabulassar, quod satrapa cōstitutus in Aegypto & Syria inferiore & Phoenicia rebellaret, cū non ualeret iam ipse labores ferre, tribuens filio suo Nabuchodonosori atate ualenti partē quandā exercitus cōtra eum misit Nabuchodonosor autē cum satrapa deserto cōgressus, prouinciam quæ ab initio eorū fuerat, ad proprium reuocauit imperium. Eodē uero tēpore, cōtiguit patrem eius Nabulassarum, cum ægrotasset, in Babylonia ciuitate defungi, qui regnauit annis XXXI . Nabuchodonosor autē non post multum tempus mortem patris cognoscens, et negocia Aegyptiaca disponens, reliquarumq; prouinciarum, & captiuos Iudæorum & Phoenicum atq; Syrorum, qui in Aegypto fuerant, cōmendans quibusdam amicis, ut cum exercitu & impedimentis perducerentur ad Babyloniā, ipse cum paucis iter aggressus per desertum Babylonem uenit: reperiensq; cūcta à Chaldaeis dispensari, seruatumq; regnū ab optimatibus eorum, dñs factus totius paterni principatus, captiuos quidē aduenientib; præcepit habitacula in opportunissimis Babyloniæ locis ædificare. ipse uerō ex manubijs tēplum Beli ac reliqua munificentissime excoluit: & ueteri urbi alterā extrinsecus adiecit. Et prouiso ne posthac possent hostes fluuium conuertere & ad urbem accedere, tres interiori ciuitati per circuitum muros, totidem exteriori, hos cocto latere, illos addito etiam bitumine, circumdedit: tum sic cōmunitæ portas quæ uel templum deceant, addidit. ad hoc iuxta paternā regiam, alteram sumptuosiorē multo amplioremq; extruxit: cuius ornatum exponere fortasse longum esset. illud memoratu dignum, quod hæc adeo superba supraq; fidem magnifica, quindecim dierum spatio perfecta est. In ea lapideas moles excelsas excitauit, aspectu montibus assimiles, omniq; genere arborum cōsitas. Hortum quoq; pensilem fecit, fama nobilem: eo quod uxor eius montanū prospectum desideraret, in Medorum regione educata. Hæc itaq; retulit de prædicto rege, & multa super hæc in libro Chaldaicorum: in quo culpat cōscriptores Græcos, quasi uane arbitratos, à Semiramide Assyria Babylonem ædificatam, & mira opera ab illa circa eam fuisse constructa, false cōscripsisse dicens. Ipsam certe Chaldaeorum cōscriptionem fide dignam existimandum est, quando cum archiuis Phoeni-

Phoenicum cōcordare uidentur, quæ ex Berofo cōscripta sunt de rege Baby-
loniōrum: quoniā & Syriam & uniuersam Phoenicen ille subuertit. In his sa-
nè consonat & Philostratus in historijs, dum Tyriæ meminit obsidionis: &
Megasthenes in quarto Indicorū: ubi declarare cōtendit, prædictū regem Ba-
byloniorum Herculem fortitudine & rerū gestarū magnitudine præcessisse.
Dicit enim eum & maximā Africæ partē, & Hispaniam subiugasse. Quæ uerò
de templo Hierosolymorū relata sunt, & cōcrematū esse à Babylonijs, & cœ-
ptum rursus edificari Cyro tenente Asiæ principatum, ex dictis Beroſi decla-
ramus. Sic em̃ in tertio libro dicit. Nabuchodonosor itaq; posteaquam in-
choauit prædictum murum, incidens in languorem, de uita migrauit, cum
regnasset annis tribus & quadraginta. Huius regni dominus effectus filius
eius Euemlaradochus, propter iniquitates & libidines passus insidias à mari-
to sororis suæ Niriglissoroore peremptus est, cum duobus regnasset annis.
Quo defuncto, sumens regnum qui ei fecit insidias Niriglissoroore, annis re-
gnauit quatuor. Huius filius Laborosardochus, principatū quidē tenuit pu-
er existens mēſibus nouem: insidias uerò passus, eo q̃ nimis appareret malo-
rum esse morum, ab amicis extinctus est. Hoc itaq; perempto, cōuenientes hi
qui fecerāt insidias, cōmuni suffragio regnum tradidere Nabonido cuidam,
qui erat ex Babylone ex eadem gente. Sub hoc muri circa fluuiū Babyloniæ
ciuitatis ex latere cocto & bitumine sunt constructi. Cuius regni anno septi-
modecimo egressus Cyrus ex Perside cum magno exercitu, uniuersa Asia
subacta, impetum fecit in Babyloniā urbem. Sentiēs autem Nabonidus in-
uasionem eius & occurrēs cum exercitu suo, atq; cōgressus pugna, uictus &
cum paucis fugatus inclusus est in Borsippensium ciuitate. Cyrus autem Ba-
byloniam obsidens, & deliberans exteriores muros deponere ciuitatis, eo q̃
nimis uideretur munita, & esset ad capiēdum ualde difficilis, reuersus est ad
Borsippum, Nabonidum expugnaturus. Nabonido uerò oppugnationem
non expectante, sed prius supplicante, usus clementia Cyrus, & dans ei habi-
taculum in Carmania, expulit eum à Babylone. Nabonidus itaq; reliquum ui-
tæ tempus in illa prouincia conuersatus est. Hæc concordant cum nostris.
Scriptum namq; in eis est: quod Nabuchodonosor octauodecimo regni sui
anno, templum nostrum ad desolationem usq; perduxit, & fuit extermina-
tum annis septem. Secundo uero anno regni Cyri fundamētis depositis, rur-
sus secūdo regni Darij anno perfectum est. His prolatis, adijciam etiam Phœ-
nicum historias: non enim probationū abundantia relinquenda est: est enim
dinumeratio in illis annorum: sic enim habent: Sub rege Ithobalo Nabu-
chodonosor obsedit Tyrum annis tribus & decem. Post hunc regnauit Baal
annis decē. Post hunc iudices cōstituti sunt, & iudicauere hi. Ecnibalus Bas-
lechi, mēſibus duobus: Chelbis Abdæi, mēſibus decem: Abbarus pontifex
mēſibus tribus: Myttonus & Geraſtus Abdilimi, iudices annis sex: inter
quos regnauit Balatorus anno uno: quo moriente, mittentes euocauere Mer-
balum ex Babylone, & quatuor regnauit annis. Eo quoq; moriente, euoca-
uere fratrem eius Iromum, qui regnauit annis uiginti. Sub hoc Cyrus Persa-
rum habuit imperium. Quapropter omne tempus est annorum quinquagin-
taquatuor, & mensium trium. Septimo siquidē anno regni sui Nabuchodo-

seruatam conscriptionē, neq; in templis, neq; in publicis anathematibus: quādo etiā de Troianis rebus, ubi tot annis militatum est, postea multa quaestio atq; cōtentio facta est, utrū literis usi sint: & magis ueritas obtinuit, quod usus modernarū literarum illis fuisset incognitus. Constat autem, quod apud Græcos nulla inuenitur conscriptio, poemate Homeri uetustior: & hūc etiā post bella Troiana fuisse manifestum est. Et aiūt neq; hunc literis suum poema reliquisse: sed cantibus memoria reseruatū, postea fuisse compositum, & propterea multam in eo comperiri dissonantiam. Qui autē historias apud eos conscribere tentauere, id est Cadmus Milesius, & Acusilaus Argiuus, & post hūc quicumq; alij fuisse referuntur, paululum tempus Persarum contra Græcos expeditionē præcessere. Sed & eos qui de coelestibus ac diuinis primis apud Græcos sunt philosophati, id est, Pherecydem Syrium & Pythagoram, & Thaletem, omnes cōcorditer consentiunt, Aegyptiorum & Chaldeorum fuisse discipulos: & breuiter conscripsisse, quæ a Græcis omnium antiquissima iudicant, ita ut uix ea credant ab illis fuisse cōscripta. Quomodo ergo nō est irrationabile, ut tali fastu turgeant Græci, tanquā soli sciant uetera, & ueritatem eorum exacte tradāt: aut quis non ab ipsis conscriptoribus facillime discat, quod neq; firmiter scientes aliquid cōscripsere, sed quod unusquisq; opinatus est, hoc studuit explanare. Vnde etiā libris se inuicē arguūt, & ualde contraria de rebus eisdem non piget eos dicere. Sed ego uidebor me potioribus esse superfluous, si explanare uoluerō, quātis quidem locis Hellanicus ab Acusilao de genealogijs discrepat, & in quātis Hesiodū corrigit Acusilaus, aut quomodo Ephorus quidem Hellanicū in plurimis ostendit esse mendacem, Ephorum uero Timæus, Timæū qui post illum fuisse, Herodotū uero cuncti: sed neq; de Siculis cū Antiocho & Philisto aut Callia Timæus cōcordare dignatus est: neq; rursus de Atticis hi qui Atthidas cōscripserūt: aut de Argolicis qui de Argis historiam protulere, alterutros cōsecuti sunt. Et quid oportet dicere de ciuitatibus breuib; rebus, quādo de militia Persica, & his quæ in ea sunt gesta, tantū uiri probatissimi discordasse noscūt? In multis autem etiam Thucydides tanquā fallax accusat, licet scrupulosissimam sui temporis historiam cōscripsisse uideatur. Causæ uero huius dissonantiæ multæ forsan & aliæ querere uolentibus apparebūt. Ego uero duabus quas dicturus sum, maximam huius uim diuersitatis ascribo. Et quidem primum dico eam quæ mihi propior esse uidetur: id est, eo quod ab initio non fuerit studium apud Græcos, publicas de his quæ semper agūtur proferre conscriptiones. Hoc etenim præcipue & errorem & potestatem mētiendi posteris, uetus aliquid uolentibus scriptitare, cōcessit. Nō enim solummodo apud alios Græcos publica cōscriptio est neglecta: sed neq; apud ipsos Athenienses, quos terrigenas esse dicunt, disciplinæq; cultores, aliquid huiusmodi reperitur. Sed publicarum literarum antiquissimas esse dicunt leges, quæ a Dracōne eis de supplicijs sunt conscriptæ, modicum ante tempus tyrannidis Pisistrati. De Arcadibus autem in antiquitate gloriantibus, quid oportet dici? uix enim isti & postea literis eruditi sunt. Cum ergo conscriptio nulla præponeretur, quæ & discere uolentes doceret, & mentientes argueret, multa inter conscriptores discordia nata est: quoniam qui ad scribendum se præparabant

bānt, non studium ueritatis exhibuerunt, licet hæc promissio semper habeatur in prōptu: sed uerborum magis habere prolationem maximam. Et quem admodum laudari se in hoc super alios æstimarent, ad hoc potius semetipsos aptabāt. Aliqui uero ad fabulas sunt conuersi: aliqui autem ad gratiam, aut ciuitates laudantes aut reges: alij semetipsos ad accusandas causas aut cōscriptores tradidere: in hoc se fore probabiles æstimātes, & omnino hoc agentes, q̄ historiæ nimis aduersum est. Veræ siquidem historiæ indicium est, si de eisdē rebus omnes eadem dicant atq; conscribant. hi uero cum quædam aliter cōscriberēt q̄ alij, tunc se putabant omniū ueraciores ostendi. Quapropter causa quidem uerborum & calliditatis eorum, cedere nos Græcis oportet: nō autem de antiqua historiæ ueritate, & maxime de rebus propriæ uniuscuiusq; prouinciæ. Quoniam igitur apud Aegyptios & Babylonios, ex lōgissimis olim temporibus circa cōscriptiones diligentia fuit, quando sacerdotibus erat iniūctum, & circa eas ipsi philosophabant: Chaldæi uero apud Babylonios: & quia præcipue Græcis immixti, usi sunt Phœnices literis, circa dispensationes uitæ, & publicorum operū traditionem, dum consentiant omnes tacendum hoc puto. De nostris uero progenitoribus, qui eandē quam prædicti habuerūt in cōscriptionibus sollicitudinē (desino dicere, etiam potiolem) pontificibus & prophetis hoc imperātes: & quia usq; ad nostra tempora cū multa integritate seruatum est, & si oportet audentius dicere, etiam seruabit, conabor breuiter edocere. Nō enim solūmodo ab initio probatissimos uiros, & in dei placatione præparatos, ad hæc exercēda constituerūt: sed quatenus etiam genus sacerdotū sine permixtione purumq; consisteret, prouiderunt. Oportet enim eum qui sacerdotium habiturus est, ex eiusdem gētis nasci muliere: & neq; ad pecunias, neq; ad honores inspicere, & genus per antiquā lineam & multis testibus approbare. Quod scilicet agimus non solū in ipsa Iudæa: sed ubicunq; nostri generis cōstitutio reperitur, etiam ibi integritas ista seruatur circa nuptias sacerdotum: hoc est, in Aegypto & Babylonia, & quocūq; terrarum orbe quilibet de sacerdotum genere sunt dispersi. Mittunt enim in Hierosolymam cōscribentes à patre nomen nuptæ, & antiquorū progenitorum, quicunq; huius rei testimonia præbuere. Si autem bella proueniunt, sicut iam crebro factū est, dum Antiochus Epiphanes ad nostram uenisset regionem, & Pōpeius Magnus, & Quintilius Varus, & præcipue nostris gesta temporibus, tūc hi qui de sacerdotibus supersunt, ex antiquis literis iterum nouas cōficiunt, & probant mulieres, quæ relinquunt. Non enim ad captiuas accedunt, alienigenarū cōsortia formidantes. Indicium uero integritatis hoc maximum est: quia pōtiffices apud nos à duobus milibus annis denominati filij à patre cōscripti sunt. His autē qui prædicti sunt, si quid præuari-centur, interdictū ne uel ad altare accedant, uel alia sanctificatione fungātur. Recte siquidē, potius autem necessarie, cum neq; conscribendi potestas omnibus data, neq; ulla sit in descriptione discordia: sed solūmodo prophetis antiquissima quidē & ueterrima secundum inspirationem factam à deo cognoscētibus, alia uero suorū temporū sicuti sunt facta palām cōscribētibus, infiniti libri nō sunt apud nos discordātes & sibimet repugnātes: sed solūmodo duo & uiginti libri, habētes tēporis totius cōscriptionē: quorū iuste fides ad-

mitti-

mitti. Horum ergo quinque; quidē sunt Moscos, qui natiuitates continent, & humanæ generationis tradiuonē habēt usq; ad eius mortē. hoc tempus de tribus milibus annis paululū minus est. A morte uero Moscos usq; ad Artaxerxem Persarū regē, qui fuit post Xerxem, prophetæ suorum temporum res gestas cōscripserūt in tredecim libris. Reliqui uero quatuor, hymnos in deū, & uitæ humanæ præcepta noscūtur continere. Ab Artaxerxe uero usq; ad nostrū tempus singula quidē cōscripta, nō tamen priori simili fide sunt habita, eo quod nō fuerit certa successio prophetarū. Palām nāq; est ipsis operibus quemadmodū nos proprijs literis credimus: tanto nāq; seculo iam præterito neq; adijcere quicquā aliquis, nec auferre nec trāsformare præsumpsit. Omnibus enim insertū est: mox ex prima generatione Iudæis, hæc diuina dogmata nominare, & in his utiq; permanere: & propterea, si oporteat, mori libenter. Iā itaq; multi captiuorū frequenter tormētis affecti sunt, & mortes uarias in theatris sustinere, ne ullum uerbū cōtra leges admitterent, aut cōscriptiones auitas uiolarēt. Quis Græcorū aliquid tale perpeffus est? quādo neq; fortuitam sustinere læsionē uolunt: licet omnia apud eos scripta destruant. Verba enim hæc esse putant secūndū conscribentiū uolūtates exposita. Et hoc iuste etiam de antiquis sapiūt, quoniam aliquos nunc quoq; uident præsumētes de his rebus cōscribere, quibus neq; ipsi interfuere, neq; credere sciētibus ac quiescūt. Deniq; de bello quod apud nos cōtigit nuper, quidam historias cōscribentes ediderūt: cum neq; ad ea loca uenerint, neq; in proximo rerum gestarum fuerint: sed ex auditu quædam pauca cōponentes, impudenter semet ipsos uident historię nomine iactitare. Ego uero & de omni bello, & quę ibi particulariter gesta sunt, ueram descriptionē feci: cū ipse rebus omnibus interfuerim. Dux etenim apud nos Galilæorum eram, donec fuit defendēdi facultas. Cōtigit autē ut caperer à Romanis: & habentes me Vespasianus & Titus in custodia, uniuerſa semper inspicere faciebāt, primo qdē uinctū: postea uero solutus cū Tito ab Alexādria propter obsessionē Hierosolymorū directus sum. Eo tēpore nihil est gestū, quod meam potuisset latere notitiā. Nam uidens Romanorū exercitum, uniuerſa cum diligētia describebam. Et ea quę nūciabantur ab his qui semetipsos tradebant, ego solus integrius intelligens disponebā. Deinde Romæ tempus uacationis habēs, omnia iam negotio præparato usus aliquibus cooperatibus mihi propter eloquētiā Græcam rerum eruditionē exhibui. Tantaq; mihi securitas affuit ueritatis, ut primos omniū imperatores belli Vespasianū & Titum testes nō expauescerem. Primū nāq; illis obtuli libros: & post illos multis quidem Romanorū qui bellis interfuerunt, plurimis uero nostrorū etiam eos uenū dedi, qui Græca eruditione uidebantur imbuti, quorum est Iulius Archelāus, Herodes honestissimus, & ipse admirabilis rex Agrippa. Isti si quidē uniuerſi testimonium perhibuere, quod ueritatem diligēter excolui: non dissimulaturi si quid gestorū per ignorantiam aut per gratiam cōmutassem, aut prætermissem. Quidam uero prauī homines derogare meæ historiæ sunt conati, tanquam in scholis adulescentium themata exercētes, & accusationis insperatæ atq; detractionis faciētes opus: cum oporteat illud sciri, quod conuenit promittentē alijs rerum ueraciū traditionē, ipsum prius hæc nosse certissime, aut rebus gestis adherēdo, aut ab scienti-

sciētibus cōsulendo. Quod ego præcipue circa utrūq; me credo fecisse opus. Antiquitatis nāq; libros (sicuti dixi) ex uoluminib⁹ sacris interpretatus sum, cū essem genere sacerdos, & participarem illarum sapientiam literarū. Historiam uero belli cōscripsi, multarū quidem actionū ipse operator, plurimarū uero inspector existens: & omnino eorū quæ dicta uel gesta sunt, nihil ignorās. Quomodo ergo nō procaces quilibet existimabit eos, qui aduersum me nitunt de ueritate cōtendere? Qui licet imperatorū cōmentarios legisse dicuntur, nō tamē nostrorū repugnantium rebus interfuere. De his rebus itaq; necessariam feci digressionē, significare uolens facultatē eorum, qui historiam scribere promittūt. Et sufficiēter, sicuti reor, declarauī, quod cōscriptio rerū apud Barbaros potius solēnior, q̄ apud Græcos est. Volo aut paululum prius disputare aduersus eos, qui contendunt, nouellam esse nostram conuersationem, eo quod nihil de nobis, ut aiunt illi, dictum sit à conscriptoribus Græcis: Deinde testimonia antiquitatis ex aliorum literis exhibebo: & eos qui nostrum blasphemāt genus, nulla ratione blasphemare monstrabo. Nos igitur neq; regionem maritimā habitamus, neq; mercimonijs gaudemus, neq; per hoc alterutris peregrinationib. fatigamur. Sed nostræ ciuitates procul à mari sitæ sunt: regionēq; uberrimā possidentes, in ea assidue laboramus, præcipue circa filiorū nutrimenta studentes, legumq; custodiā: & traditionē pietatis, totius opus uitæ necessariū iudicamus. Cum accedat igitur his quæ prædicta sunt, etiā uiuēdi ratio propria, nihil fuit antiquis tēporibus quod faceret nobis cōmercium Græcorū: sicut Aegyptijs mercimonia, quæ ab eis exportant, & ad eos rursus importantur: itēq; habitatoribus Phœniciaē maritimæ, studētibus circa cōtractus, atq; negocia amore pecuniæ requisita. Sed neq; circa latrocinia sicut quidā alij uacauere, aut amplius habere cōcupiscētes patres nostri ad bella cōuersi sunt, licet regio nostra multa milia uirorū fortū possideret. Phœnices ergo propter negotiationē ad Græcorū prouinciā nauigātes, repēte sunt agniti, & per illos Aegyptij, & oēs à quibus ad Græcos onera deuehebāt, immēsa maria proscindētes. Medi uero postea atq; Persæ palam in Asia regnauerūt, & usq; ad alterā continentē Persæ militauerūt: Thracæ aut propter uicinitatē, & Scythæ ab his qui Pontū nauigāt, cogniti sunt: & omnino uniuerſi iuxta mare uel oriētale uel hesperium habitantes, aliquid cōscribere uolentibus cogniti facti sunt. Qui uero superius habitabāt, & procul à mari, multis sunt tēporibus ignorati. Et hoc apparet etiam circa Europā contigisse: quando de Romanorū ciuitate tam longo tempore adepta potestātē, tantaq; bella conficiente, neq; Herodotus, neq; Thucydides, nec ullus qui fuit cū istis, fecit aliquā mentionem: sed sero tandem & uix ad Græcos potuit eorū uenire notitia. De Gallis enim & Hispanis sic ignorauere hi, qui putantur diligentissimi cōscriptores, quorū est Ephorus, ut unā ciuitatē esse arbitrantur Iberos, qui tantā partem occidentalis terræ noscunt inhabitare. Et mores eorū, qui neq; fiunt apud eos, neq; dicuntur, referunt. Causa uero ignorantiaē ueritatis est, quod procul abessent: ut aut falsa conscriberent, & uellet uideri aliquid amplius q̄ alij retulisse. Quomodo ergo mirari decet, si neq; nostra gens plurimis erat nota, neq; ad scribēdum de se aliquā dedit occasionem, & ita dissita procul à mari, & talibus institutis uiuēs? Pone igitur nos argumentum

gumento uti uelle Græcorū, quod non sit genus eorum antiquum, eo quod nihil in nostris uoluminibus de eis sit dictū: nonne omnino deridebunt causas huiusmodi à me prolatas, & testes uicinæ regionis adducent antiquitatis suæ? Igitur & ego hoc conabor efficere. Aegyptijs enim & Phoenicibus præcipue testibus utar, cū nullus eorū potuerit tanquā falsum accusare testimonium. Et uidentur maxime erga nos iniqui in cōmuni quidem omnes Aegyptij, Phoenicum uero Tyrij. De Chaldæis autē nequaquam hoc dicere poterō, quoniā & generis nostri principes cōstituti sunt, & propter cognationē in conscriptionibus suis meminere Iudæorū. Cū uero fidem de his præbuerō, & blasphemias falsas ostendero, tūc etiam Græcorū cōscriptores memorabo, qui Iudæorū fecere mentionē: ut neq; huiusmodi occasio relinquatur in Iudæis nobis faciendæ contentionis. Inchoabo autem primū à literis Aegyptiorum, quas nō arbitrantur cōmendare quæ nostra sunt. Manethon itaq; genere uir Aegyptius, Græca disciplina eruditus, sicuti palām est (scripsit em̄ sermone Græco) paternę religionis historiā ex sacris (sicuti ait ipse) interpretatus libris, frequenter arguit Herodotum, in Aegyptiacis ignoratione mentitum. Is Manethō in secūdo Aegyptiacorum hæc de nobis scripsit. Ponam uero etiam uerba eius, tanquam illum ipsum adducēs testem. Fuit nobis rex, Timaus nomine sub hoc nescio quomodo deus iratus fuit: & præter spem ex partibus orientalibus homines, genere ignobiles, adepta fiducia in prouincia castrametati sunt. Et facile ac sine bello eā potēterq; ceperūt: & principes eius alligātes, de cætero ciuitates crudeliter incēdēre: & deorum templa euertere. Erga omnes uero prouinciales inimicissime se gesserūt, alios quidē perimētes, aliorum uero & filios & coniuges in seruitutem redigentes: nouissime uero & unū ex se fecere regē, cui nomen Saltis. Hic in Memphidem ueniens, superiore inferioreq; prouincia tributaria facta, præsidia relinquens opportunis locis, maxime partes muniuit oriētales, prospiciens quod Assyrij aliquanto potētiores, erant desideraturi regnum eius inuadere. Inueniens autem in præfectura Saite ciuitatem opportunissimā, positam ad orientem Bubastis fluminis, quæ appellabatur à quadam antiqua theologia Auaris, hanc fabricatus est, & muris maximis cōmuniuit, collocās ibi multitudinē armatorum, usq; ad ducēta quadraginta milia uirorū eam custodientium. Hic autem mēsis tempore ueniebat, tam ut frumenta meteret, & mercedes exolueret, q̄ ut armatos ad terrorē extraneorū diligenter exercitaret. Qui cum regnasset decem nouē annis, uita priuatus est. Post hunc autē regnauit alter quatuor & quadraginta annis, Bæon nomine. Post quem alius Apachnas, sex & triginta annis, & mēsisbus septem. Deinde APOCHIS, unū & sexaginta & Ianias quinquaginta, & mense uno. Post omnes autem Afsis nouem & quadraginta, & mensibus duobus. Et isti quidem sex apud eos fuere primi reges, debellantes semper, & maxime Aegypti radicem amputare cupientes. Vocabatur autem gens eorū Hycsos, hoc est, reges pastores. Hyc enim secūdam sacram linguā, regem significat: Sos uero pastorem siue pastores, secundum communē dialectū: & ita compositum inuenitur Hycsos. quidam uero dicunt eos Arabas esse. In alijs autē exēplaribus non reges significari cōperi per appellationem Hyc, sed ē diuerso captiuos declarari pastores. Hyc em̄ Aegyptiaca lingua, &
hac

hac quādo denso sono profertur, captiuos aperte significat: & hoc potius uerisimile mihi uidet, & historiæ antiquæ cōueniens. Hos ergo quos prædiximus reges, & eos qui pastores uocabant, & qui ex eis fuere, obtinuisse Aegyptū ait annis undecim & quingētis. Post hæc aut regū Thebaidis & Aegypti reliquæ factā dicit super pastores inuasionē, & bellū maximū & diuturnū eis illatū. Sub rege uero cui nomē erat Alisfragmuthosis, uictos dicit pastores. & aliam quidem uniuersam Aegyptū perdidisse. inclusos aut in locū habentem mensuram iugerum decem milium, cui loco nomen est Auaris. Hunc Manethon dicit omnem maximo muro atq; robustissimo circumdeditisse pastores, quatenus & omnē possessionē munitam haberent, simul & prædam suam. Filiū uero Alisfragmuthoscos Themosis conatū eos uel expugnare, cū quadringentis octoginta milibus armatorū eorū muros obsedisse. Cum uero obsidiū desperasset, pacta cū eis fecisse, ut Aegyptū relinquētes, quō uellent innoxij oēs abirent. Illos uero his promissionibus impetratis, cum omni domo & possessionibus non minus ducenta quadraginta milia numero, ex Aegypto per desertū in Syriam iter egisse; & metuētes Assyriorū potentiā (tunc enim illi Asiam obtinebant) in terra quæ nunc Iudæa uocitatur, ciuitatē ædificasse, quæ tot milibus hominū sufficere posset, eamq; Hierosolymam uocitasse. In alio uero quodā libro Aegyptiacorum Manethon hanc ipsam gentē, id est, qui uocitabant pastores, in sacris suorū libris captiuos ascriptos rectissime dixit. Nam antiquis progenitoribus nostris pascere mos erat: & pascualem habētes uitā, uocabant ita pastores. Sed & captiui nō temere ab Aegyptijs dicti sunt: quoniā progenitor noster Ioseph dixit ad regem Aegyptiorū, se esse captiuum: & fratres in Aegyptū posterius euocauit, rege præcipiente. Sed de his quidē in alijs examinationē subtilius faciemus. Nunc autem huius antiquitatis producam testes Aegyptios, rursūq; quomodo se habent uerba Manethonis circa ordinem tēporum aperte describam: sic enim ait: Postquam egressus est ex Aegypto populus pastorum Hierosolymam, expulsor eorū rex Themosis regnauit post hæc annis uiginti quinq;, & mensibus quatuor, & defunctus est. Assumpsit regnū filius Chebron annis tredecim. post quem Amenophis uiginti & mensibus septem, huius autē soror Amesses annis uiginti uno, & mensibus nouem. Mephres autem duodecim, & mensibus nouem. Mephramunthosis uiginti quinq;, & mensibus decem. Thmosis autem nouem, & mensibus octo. Amenophis uero triginta, & mensibus decem. Orus uero triginta sex, & mensibus quinq;. Huius autē filia Acencheres, duodecim, & mense uno. Rathotis uero frater nouē. Acencheres autē duodecim, mensibus quinq;. Acencheres alter duodecim, & mensibus tribus. Armais uero quatuor, & mense uno. Armesis autē uno, & mensibus quatuor. Armesismiamun uero sexaginta sex, & mensib. duobus. Amenophis nouemdecim, & mensibus sex. Sethosis autē equestres & nauales copias habens, fratrem quidem Armain procuratorē Aegypti cōstituit, & omnem ei aliam regalem contulit potestatem, tantummodo autē diademate uti prohibuit, & ne reginam matrem liberorum opprimeret imperauit, & ut abstineret etiam ab alijs regalibus concubinis. Ipse uero ad Cyprum & Phœnicen, & rursus contra Assyrios atq; Medos castrametatus, uniuersos quidem,

Ioseph.

Aaa

alios

alios ferro, alios sine bello terrore magnæ uirtutis sibimet subiugauit. his uero felicitatibus eleuatus cōfidentius incedebat, orientales urbes ac prouinciæ subuertēdo, multoq; tēpore procedēte Armais, qui in Aegypto fuerat derelictus, omnia cōtra q̄ frater agere monuerat, sine timore faciebat. Nam & reginam uiolēter abiecit, & alijs cōcubinis sine paritate iugiter miscebatur: persuasusq; ab amicis & diademate utebat, & fratri rebellabat. Is uero qui cōstitutus erat super sacra Aegyptia, codicillos Sethosi misit, cūcta significans, & quia rebellaret ei suus frater Armais. Qui repēte ad Pelusium destinauit, & propriū tenuit regnū. Prouincia uero uocata est ex eius nōmine Aegyptus.

Dicit enim q̄ Sethosis Aegyptus uocabatur, Armais autem frater eius Danaus. Hæc quidem Manethon. Palām uero est, ex prædictis annis tēpore cōputato, quod qui uocabantur pastores, id est, nostri progenitores, ex Aegypto liberati, ante tres & nonaginta atq; trecentos annos hanc prouinciā inhabitauere, q̄ Danaus ad Argos accederet: licet hunc antiquissimū Argiui esse confidant. Duas igitur res Manethon maximas pro nobis Aegyptijs literis protestatus est: primam quidem, quia aliunde uenerunt ad Aegyptum: dein egressum eorum exinde, ita temporibus antiquissimum, ut penē mille annis bellum præcedat Iliacum. Ea uero quæ Manethon non ex Aegyptijs literis, sed (sicut ipse confessus est) ex fabulis quorundam sine nomine, abiecit, postea particulariter redarguā, ostendens ea sine uerisimilitudine esse mēdacia. Sed uolo ab istis rursus migrare ad ea, quæ apud Phœnicas de nostro genere cōscripta sunt, & eorū testimonio declarata. Sunt itaq; apud Tyrios multorum annorū publicæ literæ, & cōscriptiones diligentissime custoditæ, ex his quæ apud eos facta & inuicem gesta noscuntur, quæ tamen memoria digna sunt. Inter hæc ergo cōscriptū est, quia in Hierosolymis ædificatum est templum à Salomone rege, ante annos centū quadragintatres, & menses octo, q̄ Tyrij Carthaginē cōdidere. Descripta uero est apud illos cōstructio tēpli nostri. Hiramus enim Tyriorum rex amicus erat regis nostri Salomonis, paternis amicitijs ei deuinctus. Is ergo munificentia suam exhibens ad claritatē fabricæ, præbuit Salomoni auri quidem uiginti & centum talenta: incidēsq; pulcherrimam syluam in monte, qui Libanus nuncupatur, ad cameram destinauit ei. Quem redonauit Salomon & alijs multis rebus, & terra Galilææ regionis, quæ Zabulon uocatur. Præcipue autē ei amicitiam sapientiæ concupiscentia conciliauit. Problemata enim soluenda alterutris dirigeabant, & melior in his Salomon erat, & in alijs sapientior apparebat. Hactenus uero seruantur apud Tyrios epistolæ multæ, quas illi scripsere ad inuicem. Quod autē non fingam de Tyriorum literis, testem producam Dium qui in Phœnicum historia integerrimus approbatus est. Is igitur in Phœnicijs historijs hoc modo scribit. Abibalo moriente, filius eius Hiramus regnauit. Hic partis orientalis ciuitates ampliavit, urbē potiore fecit: & Olympij Iouis templum, quod in insula sitū erat, iactis aggeribus urbi adiunxit, & aureis anathematibus exornauit. Ascendens autē in Libanum, syluas incidit ad templorum ædificationem. Regem uero Hierosolymorum Salomonem misisse dicūt ad Hiramum quædam ænigmata, & poposcisse ab eo, adiecto ut qui non posset discernere, pecuniā soluenti persolueret: cōfessumq; Hiramum, non se posse

se soluere propositas quæstiões, multis pecunijs mulctatū. Deinde Abdemonum quendā, uirum Tyrium, propositas soluisse quæstiones: ipsumq; alias proposuisse, quas si nō solueret Salomon, multas rursus pecunias Hiram regi cōferret. Dius igitur hoc modo de prædictis testimoniū perhibuit nobis. Sed post hunc producam Menandrū quoq; Ephesium. Is enim singulorum regum actus cōscripsit apud Græcos & Barbaros, studēs ex prouincialibus uniuscuiusq; loci literis, historiæ ueritatē pandere. Scribēs enim de his qui in Tyro regnauere, & deinde ueniens ad Hiramum regē, sic ait: Moriente uerò Abibalo, successit in eius regno filius eius Hiramus, qui uixit annis trigintaquatuor. Hic aggere cōiunxit Eurychorū, aureamq; ibi columnam Iouis in templo reposuit: & ad syluam lignorū profectus, abscidit de monte qui Libanus appellatur, ligna cedrina ad tegmina facienda templorum. Demolitusq; antiqua delūbra, noua templa ædificauit. Herculisq; & Astartes sana dedicauit, Herculis primū exstructo mēse Peritio, deinde Astartes: quando castra mouit aduersus Tityos, minime tributa reddentes: quos etiam subdens sibimet, denuo remeauit. Sub hoc fuit Abdemonus puer iuuenis, qui semper parabolas soluebat, quas Salomon Hierosolymorum rex destinabat. Supputatur uerò tempus ab hoc rege usq; ad cōstructionē Carthagini, hoc modo: Moriente Hiramō successit in eius regno Beleastartus filius. qui cum uixisset annis quadraginta tribus, septem regnauit annis. Post hunc Abdastartus filius cum uixisset annis uiginti, regnauit nouem. Hunc filij nutricis eius quatuor insidijs peremere: quorū senior regnauit annos xii. Post quos Astartus filius Beleastarti regnauit. Qui cum uixisset annis quadragintaquatuor, regnauit annis duodecim. Post hūc frater eius Astarimus: & hic uixit annis quatuor & quinquaginta, regnauit annis nouē, & perēptus est à fratre Phellete: qui suscipiēs regnū, mensibus imperauit octo, cum uixisset annis quinquaginta. Hūc peremit Ithobalus Astartæ sacerdos: qui cū uixisset annis sexaginta octo, regnauit annis triginta duobus. Huic successit Badezorus filius: qui cū uixisset annis xlv, regnauit sex. Huic successor factus est Mettinus filius: qui cū uixisset triginta duobus, nouē regnauit annis. Huic successor fuit Pygmalion, qui annos egit in sua uita quinquaginta sex, ex quibus xl tenuit principatum. huius regni anno septimo, soror Dido in Africa ciuitatē ædificauit Carthaginē. Itaq; colligit tēpus à regno Hiramī usq; ad ædificationē Carthagini, annorū clv, & mensium viii. Cum uero duodecimo anno huius regni, in Hierosolymis ædificatū sit tēplum, sit ab ædificatione templi usq; ad constructionem Carthagini tempus annorū cxliii, mensium viii. Testimonio siquidem Phœnicum quid amplius oportet apponi? Cernitur ipsa ueritas fortiter approbata: & multo clarius apparet, quoniam præcedit constructionem templi progenitorum nostrorum ad prouinciam hanc aduentus. Cum enim eam uniuersam bello tenuissent, tum demum templum ædificare cœpere: & hæc aperte ex literis sacris etiam à me in Antiquitate manifestata sunt. Nunc itaq; sunt dicenda ea, quæ apud Chaldæos noscuntur esse conscripta, & de nobis in historia sunt relata. Quæ multam habent concordiam cum nostris uoluminibus, etiam de alijs rebus. Testis autem horum est Berosus, uir genere quidem Chaldæus, notus autē eis, qui doctrinæ eruditioniq;

congaudent: quoniā de astronomia & de Chaldaeorū philosophia ipse Græcas cōscriptiōes edidit. Igit Berosus antiquissimas secutus historias, de facto diluuiō, & hominū in eo corruptione, sicuti Moses, ita cōscripsit: simul & de arca, in qua generis nostri princeps seruatus est, deuecta scilicet ea in summā tatem montiū Armeniorū. Deinde scribens eos qui ex Noe progeniti sunt, & tēpus eorū adiiciens, usq; ad Nabulassarū peruenit, Babyloniorū & Chaldaeorum regem. & huius actiones exponens, narrat: quemadmodū misit in Aegyptum & ad nostram terram filium suū Nabuchodonosorē cum multa potentia: qui dum rebellantes eos inuenisset, omnes suo subiecit imperio: & templum in Hierosolymis cōcremauit: cunctumq; generis nostri populum auferens, migravit in Babylonē. Vnde ciuitatē contigit desolari annis LXX, usq; ad Cyrum regem Persarum. Dicit autē quod tenuerit Babylonius Aegyptum, Syriam, Phoeniciam, Arabiam, uniuersos priores Chaldaeorum & Babyloniorum reges exactionibus suis excellens. Ipsa uerō uerba, quæ Berosus protulit, hoc modo dicta, necessario proferenda sunt. Audito autē pater eius Nabulassar, quod satrapa cōstitutus in Aegypto & Syria inferiore & Phoenicia rebellaret, cū non ualeret iam ipse labores ferre, tribuens filio suo Nabuchodonosori ætate ualenti partē quandā exercitus cōtra eum misit Nabuchodonosor autē cum satrapa desertore cōgressus, prouinciam quæ ab initio eorū fuerat, ad proprium reuocauit imperium. Eodē uerō tēpore, cōtigat patrem eius Nabulassarum, cum ægrotasset, in Babylonia ciuitate defungi, qui regnauit annis XXXIX. Nabuchodonosor autē non post multum tempus mortem patris cognoscens, et negocia Aegyptiaca disponens, reliquarumq; prouinciarum, & captiuos Iudæorum & Phœnicum atq; Syrorum, qui in Aegypto fuerant, cōmendans quibusdam amicis, ut cum exercitu & impedimentis perducerentur ad Babyloniā, ipse cum paucis iter aggressus per desertum Babylonem uenit: reperiensq; cūcta à Chaldaeis dispensari, seruatumq; regnū ab optimatibus eorum, dñs factus totius paterni principatus, captiuos quidē aduenientib. præcepit habitacula in opportunissimis Babyloniæ locis ædificare. ipse uerō ex manubijs tēplum Beli ac reliqua munificentissime excoluit: & ueteri urbi alterā extrinsecus adiecit. Et prouiso ne posthac possent hostes fluuium conuertere & ad urbem accedere, tres interiori ciuitati per circuitum muros, totidem exteriori, hos cocto latere, illos addito etiam bitumine, circūdedit: tum sic cōmunitæ portas quæ uel templum deceant, addidit. ad hoc iuxta paternā regiam, alteram sumptuosiorē multo amplioremq; exstruxit: cuius ornatum exponere fortasse longum esset. illud memoratu dignum, quod hæc adeo superba supraq; fidem magnifica, quindecim dierum spatio perfecta est. In ea lapideas moles excelsas excitauit, aspectu montibus assimiles, omniq; genere arborum cōsitas. Hortum quoq; pensilem fecit, fama nobilem: eo quod uxor eius montanū prospectum desideraret, in Medorum regione educata. Hæc itaq; retulit de prædicto rege, & multa super hæc in libro Chaldaicorum: in quo culpat conscriptores Græcos, quasi uane arbitratos, à Semiramide Assyria Babylonem ædificatam, & mira opera ab illa circa eam fuisse constructa, false conscripsisse dicens. Ipsam certe Chaldaeorum conscriptionem fide dignam existimandum est, quando cum archiuis Phœni-

Phoenicum cōcordare uidentur, quæ ex Beroso cōscripta sunt de rege Babyloniorum: quoniā & Syriam & uniuersam Phoenicen ille subuertit. In his sane consonat & Philostratus in historijs, dum Tyriæ meminit obsidionis: & Megasthenes in quarto Indicorū: ubi declarare cōtendit, prædictū regem Babyloniorum Herculem fortitudine & rerū gestarū magnitudine præcessisse. Dicit enim eum & maximā Africæ partē, & Hispaniam subiugasse. Quæ uerò de templo Hierosolymorū relata sunt, & cōcrematū esse à Babylonijs, & coeptum rursus edificari Cyro tenente Asiæ principatum, ex dictis Berosi declaramus. Sic em̄ in tertio libro dicit. Nabuchodonosor itaq; posteaquam inchoauit prædictum murum, incidens in languorem, de uita migravit, cum regnasset annis tribus & quadraginta. Huius regni dominus effectus filius eius Euemaradochus, propter iniquitates & libidines passus insidias à marito sororis suæ Niriglissoroore peremptus est, cum duobus regnasset annis. Quo defuncto, sumens regnum qui ei fecit insidias Niriglissoroore, annis regnauit quatuor. Huius filius Laborosardochus, principatū quidē tenuit puer existens mēsis nouem: insidias uerò passus, eo q̄ nimis appareret malorum esse morum, ab amicis extinctus est. Hoc itaq; perempto, cōuenientes hi qui fecerāt insidias, cōmuni suffragio regnum tradidere Nabonido cuidam, qui erat ex Babylone ex eadem gente. Sub hoc muri circa fluuiū Babylonie ciuitatis ex latere cocto & bitumine sunt constructi. Cuius regni anno septimodecimo egressus Cyrus ex Perside cum magno exercitu, uniuersa Asia subacta, impetum fecit in Babyloniam urbem. Sentiēs autem Nabonidus inuasionem eius & occurrēs cum exercitu suo, atq; cōgressus pugna, uictus & cum paucis fugatus inclusus est in Borsippensium ciuitate. Cyrus autem Babyloniam obsidens, & deliberans exteriores muros deponere ciuitatis, eo q̄ nimis uideretur munita, & esset ad capiēdum ualde difficilis, reuersus est ad Borsippum, Nabonidum expugnaturus. Nabonido uerò oppugnationem non expectante, sed prius supplicante, usus clementia Cyrus, & dans ei habitaculum in Carmania, expulit eum à Babylone. Nabonidus itaq; reliquum uitæ tempus in illa prouincia conuersatus est. Hæc concordant cum nostris. Scriptum namq; in eis est: quod Nabuchodonosor octauodecimo regni sui anno, templum nostrum ad desolationem usq; perduxit, & fuit exterminatum annis septem. Secundo uero anno regni Cyri fundamētis depositis, rursus secūdo regni Darij anno perfectum est. His prolatis, adijciam etiam Phœnicum historias: non enim probationū abundantia relinquenda est: est enim dinumeratio in illis annorum: sic enim habent: Sub rege Ithobalo Nabuchodonosor obsedit Tyrum annis tribus & decem. Post hunc regnauit Baal annis decē. Post hunc iudices cōstituti sunt, & iudicauere hi. Ecnibalus Baflechi, mēsis duobus: Chelbis Abdæi, mensibus decem: Abbarus pontifex mensibus tribus: Myttonus & Geraftus Abdilimi, iudices annis sex: inter quos regnauit Balatorus anno uno: quo moriente, mittentes euocauere Merbalum ex Babylone, & quatuor regnauit annis. Eo quoq; moriente, euocauere fratrem eius Iromum, qui regnauit annis uiginti. Sub hoc Cyrus Persarum habuit imperium. Quapropter omne tempus est annorum quinquagintaquatuor, & mensium trium. Septimo siquidē anno regni sui Nabuchodo-

nosor coepit obsidere Tyrum. Quartodecimo aut anno regis Iromi, Cyrus Persarum tenuit principatū. Consonant igitur quæ de templo scripta sunt à Chaldæis ac Tyrijs, cum literis nostris. Manifestum uerò & sine cōtentione testimoniū est, de prædicta generis nostri antiquitate. Et his quidem qui nō ualde contendunt, sufficere iudico quæ præmissa sunt. Oportet aut nō credentibus Barbaricis cōscriptionibus, sed solis Græcis fidem habendam esse dicentibus, adhuc multos exhibere testes, etiam Græcos, scientes nostrū genus, & opportuno tēpore eius habentes mentionē. Pythagoras igitur Samius, cum sit antiquus quidē ætate, sapientia uerò & diuina pietate philosophos omnes excellens, non solum quæ nostra sunt agnouisse manifestus est, sed etiam æmulatus ea ex multis apparet. Et eius quidem cōscriptio nulla reperitur. multi tamē de eo retulere: quorū insignior est Hermippus, uir circa omnem historiā diligētissimus indagator. Refert itaq; in primo de Pythagora libro, q̃ Pythagoras uno familiarī suorū defuncto, nomine Calliphonte, genere Crotoniate, illius animā dicebat secum degere die noctuq;: & q̃ præciperet, ut non transiret locū, ubi asinus lapsus esset, & ab aqua feculenta semet ipsum abstinere, & ab omī blasphemia recederet. Deinde sequitur. Hæc aut agebat atq; dicebat, Iudeorū & Thracum opiniones imitatus, ac transferens in semetipsum. Dicitur enim uere, quòd ille uir multas Iudeorum leges in suam transtulit philosophiam. Fuit autem etiam per ciuitates non ignota olim gens nostra: & multi iam mores ad quasdam transierunt, & æmulatione digni à nonnullis habebantur. Quod manifestat Theophrastus in his quæ scripsit de legibus. Ait enim, quia prohibent Tyrorum leges & peregrino sacramento iurare. Inter quæ sacramēta cum quibusdam alijs etiam iusiurandum, quod Corban appellatur, enumerat: apud nullos autem hoc inuenitur iuramentum, nisi apud Iudæos solos: quod interpretatur ex Hebraica lingua, donum dei. Verum neq; Herodotus Halicarnasseus nostram ignorauit gētem, sed quodammodo eius meminisse cognoscitur. De Colchis enim referens, in secundo libro sic dicit: Soli autem inter omnes Colchi, & Aegyptij, & Aethiopes, uerenda ab initio circuncidunt. Phœnices uero, & Syri in Palæstina confitentur hoc ab Aegyptijs didicisse. Syri autem qui circa Thermoodontem & Parthenium fluuium commorantur, & his uicini Macrones, à Colchis dicuntur nuper didicisse. Hi nanq; sunt inter homines soli, qui circunciduntur: & isti sicut Aegyptij facere dicuntur. De Aegyptijs aut & Aethiopibus dicere non possum, utri ab alteris didicere. Dixit ergo Syros, qui in Palæstina sunt, circuncidi. Omnium autē qui habitant Palæstinam, soli Iudæi circunciduntur. Hoc igitur sciens, de ipsis dixit. Quin & Choerilus, antiquus poeta, meminit de gente nostra, dicens quòd militauerunt nostri maiores cum Xerxe Persarum rege contra Græcos: & enumerans uniuerfas gentes, nouissimam nostram posuit, ita dicens:

Huius miranda specie gens castra secuta,
Phoenissam ignoto linguam mittebat ab ore.
Sedes huic Solymi montes, stagnum prope uastum.
Tonsa caput circum, squallenti uertice equini
Exuias capitis duratas igne gerebat.

Palàm ergo est, sicut arbitror, quia nostri meminerit, eo q̄ & Solymi mōtes in nostra regione sunt constituti, in quibus habitamus, & stagnū, quod dicit Asphaltites. hoc em̄ inter oēs stagnū in Syria latius ac maius est. Et Choerilus quidē ita nostri meminit. Quod aut̄ nō solū sciebant Iudæos, sed etiā in quot quot inciderent admirabant̄, nō ē uulgo Græci, sed ob sapientiā celebres, ostēdere facile est. Clearchus em̄ Aristotelis discipulus, & Peripateticorū nulli secundus, in primo lib. de somno, dicit Aristotelē doctore suum de quodam uiro Iudæo ita referre: & ipsi Aristoteli eundē sermonē ascribit, quod ita cōscriptum est. Sed alia quidem longum est dicere. Quæ uerò habere potuerant illius admirationē quandā atq; philosophiā, ea duco operæ precium referre. Et Hyperochides: uehemēter, inquit, audire desideramus uniuerſi. Igitur secundum præcepta, Aristoteles inquit, rhetorica, eius genus primo indicabimus, ne reluctemur doctōribus præceptorū. Dic, inquit Hyperochides, ita si placet. tum ille. genere igitur Iudæus erat, ē Coelesyria: qui sunt ex propagine Philosophorū Indorū, uocanturq; (ut aiunt) philosophi, apud Indos Calani, apud Syros aut̄ Iudæi nomen accipientes à loco. locus enim ubi habitant, appellatur Iudæa. nomen uero eorū ciuitatis ualde difficile est: uocant em̄ eam nomine Hierusalem. Is igitur homo multos hospitio recipiēs, & de superioribus ad maritima descendens, grauissimus erat nō solum eloquio, sed etiam animo. Et tunc nobis degētibus apud Asiam, cum diuinus homo uenisset ad ea loca, cōfabulari coepit nobiscū, & cū alijs scholasticis eorum sapientiā tentans, cumq; multi eruditorum cōgregarentur, tradebat potius aliquid eorū quæ habebat. Hæc ait Aristoteles apud Clearchū, & super hæc multam ac mirabilem continentiam Iudæi uiri in cibus & castitatem narrat. Licet aut̄ uolentibus hæc ex ipsius lectione cognoscere. ego enim refugio plus q̄ decet inferere. Clearchus igitur facta digressione, cum aliud propositum haberet, nostri generis ita meminit. Hecataeus aut̄ Abderita, uir philosophus simul & circa actiones industrius, cum Alexandro rege nutritus, & cum Ptolemæo Lagi cōmoratus, non obiter, sed integrū de ipsis Iudæis cōscripsit librum. Ex quo uolo breuiter quædam eorū quæ ab eo sunt dicta percurrere. Sed primum tempus ostendam. meminit em̄ prælij, quo circa Gazam Ptolemæus conflixit cum Demetrio, quod utiq; contigit undecimo quidem anno post mortem Alexandri, Olympiade uero septima & decima atq; centesima, sicuti refert Castor. adijciēs enim hanc Olympiadē, dicit: Sub hac Ptolemæus Lagi uicit in Gaza prælio Demetriū Antigoni, qui uocabat̄ Poliorcetes. Alexandrū uero profitetur uniuerſi cētesima & quartadecima Olympiade fuisse defunctū. Palàm ergo est, quia & secundū illud tempus, & sub Alexandro genus florebat nostrum. Dicit igitur Hecataeus, quia post prælium ad Gazam, Ptolemæus locorū quæ sunt circa Syriam dñs est effectus. Et multi hominū cognoscentes mansuetudinē & clementiam Ptolemæi, cum eo proficisci ad Aegyptum, & rebus cōmunicare uoluere. Quorū unus, inquit, erat Ezechias pontifex Iudæorum: homo ætate quidem quasi sexaginta & sex annorū, dignitate uerò apud cōtribules maximus, & animo sapientissimus, potentissimus ad dicendum, & circa causas sicut nullus alter expertus. dicit etiā omnes sacerdotes Iudæorū qui decimas accipiunt, & uniuerſa in cōmuni gubernant, circa mille

& quingētos existere. Rursus autē prædicti uiri faciens mentionē: hic, inquit, homo hunc honorem gerens, & assuetus esse nobiscum, assumens aliquos suorum, differentiā cunctam exposuit: & habitationē suam & conuersationem, quam scriptā habebat, pariter indicauit. Deinde palam facit Hecataeus, quales circa leges existimus: & quia omnia sustinere, ne transcedamus eas, eligimus: & hoc esse optimū iudicamus. Dicit igitur hæc: Et male sæpius à finitimis audientes, & omnes cōtumelias passi à Persicis regibus & satrapis, non possunt mente mutari. Sed cum magna exercitatione, de his præcipue omnibus respondere parati sunt. Perhibet autem etiam indicia fortis animi circa leges non parua, dicens, Alexandro quondam in Babylone constituto, & uolente Beli tēplum quod corruerat renouare, cunctisq; militibus similiter ruderā portare præcipiente, solos Iudæos hoc facere non sustinuisse: sed etiam multas plagas, & detrimenta pertulisse non modica, donec eis ignoscere rege securitas præberetur. Qui dum ad prouinciam, inquit, propriam reuersi fuissent, templa & altaria fabricata omnia destruxere. Et pro aliis quidē multam satrapæ exoluere, pro alijs uerō ueniam consecuti sunt. Adijcit autem, quod merito ob hæc mirabiles sint. Et quod gens nostra fuit multorum nominum numero copiosa: sed multa milia nostrorum traducta, in Babylonia Persæ primum collocarunt: nec pauca etiam morte Alexandri in Aegyptum & Phoenicem sunt translata, propter seditionem in Syria factam. Idem uir & magnitudinem prouinciæ quam incolimus, pulchritudinēq; narrauit. Penē decies trecēta milia, inquit, iugera terrarū optimarum uberrimæ prouinciæ possidere noscuntur. Iudæa namq; huius est amplitudinis. Et quia etiam ciuitatem ipsam Hierosolymorum spatiosam & maximam olim inhabitamus, & uirorum multitudine copiosam, nec non & templi cōstructionem, idem ipse sic refert: Sunt autem Iudæorum & aliæ quidem multæ munitiones per prouinciam, atq; uici. Vna uerō ciuitas munitissima, habens præcipue circuitum quinquaginta stadiorū, in qua commorantur hominum circa centum & quinquaginta milia, nomine Hierosolyma. Est autem in media ciuitate lapidea quadriporticus, centum per circuitum cubitorum, habens etiam duplices ianuas: in qua ara est quadranguli figuratione cōposita ex lapidibus non dolatis sed collectis, unūquodq; latus uiginti cubitorū latitudinē habens, altitudinem uero decem. & circa eam maxima fabrica, ubi altare est cōstitutum & candelabrum, utraq; aurea, duorū talentorū pondus habētia: & inextinguibile lumen noctibus & diebus. Simulacrū uero aut aliquod anathema ibi nequaquam est, nec ulla plantatio. nullus ibi ueluti lucus, aut aliquid huiusmodi. Habitant autē in eo & noctibus & diebus sacerdotes, quasdam purificationes agentes, & omnino uinum non bibentes in templo. Insuper autē, quia & cum Alexandri regis successoribus postea militarunt, testatur hoc modo, dicens ea quæ cognouerit à uiro Iudæo in expeditione cōstituto: cuius uerba subiiciam. Ait enim: Me siquidem eunte ad mare rubrum, unā secutus est quidam cum alijs equestriū Iudæorū nos deducentiū, nomine Mosollamus, uir animosus, inter omnes sagittarios Græcos & Barbaros præcipuus. Is igitur homo properantibus multis pariter, & quodam uate augurium captante, & petente ut cuncti starent, interrogauit, cur substitissent omnes. Ostendente

dentē uerò ei uate auem quā intuebat, atq; dicēte: q̄ si quidē expediret eis ut manerent oēs, staret auis: si uerò surgens antēius euolaret, procederēt, si uerò post tergū iret, recedere cunctos oporteret: rursū tacēs, arcumq; trahēs, sagittā emisit: & auem percussā interemit. Indignātib. uerò uate & quibusdā alijs, & maledicentib. ei: Quid furitis, inquit, infaustissimā auem sumentes in manus? hęc em suam salutē nesciens, de nostro itinere nobis prosperitatem potuit indicare? Si em præscire futura ualuisset, in hūc locum nequaquā uenisset, metuēs ne sagitta à Mosollamo Iudæo periret. Sed Hecataei testimonia iam quiescāt. facile nāq; est, uolētib. ipsum librū legere, & hęc apertius inuenire. Nō uerò me pigebit Agatharchidē introducere, licet homo minime malus, ut ei uisum est, nobis detraxisse uideat. Is em narrās de Stratonice, quē admodū uenit in Syriā ē Macedonia uiro suo Demetrio derelicto: Seleuco aut uxorē eam ducere nolente, quod illa sperabat, exercitu eius in Babylonia posito, circa Antiochiam bella mouit. Deinde quō reuerso rege Antiochia capta, in Seleuciam illa fugiēs, cum posset uelocius abnauigare, somnio prohibita ne faceret, capta atq; defuncta est. Hęc ergo præfatus Agatharchides, & derogans superstitioni Stratonices, utitur exemplo generis nostri, sic scribens: Qui uocantur Iudæi, habitant omniū munitissimā ciuitatē, quā uocare Hierosolymam provinciales solent. hi uacare cōsueti sunt septima die, & neq; arma portare in prædictis diebus, neq; terræ culturā cōtingere, neq; alterius cuiuspiā curam habere patiuntur. sed in tēplis extēdentes manus, adorare usq; ad uesperam soliti sunt. Ingrediente uerò in ciuitatem Ptolemæo Lago cum exercitu & multis hominibus, cum custodire debuerint ciuitatē, eis stultitiā obseruantibus, prouincia quidē dominū suscepit amarissimū: lex uerò manifestata est malā habere solennitatē. huiusmodi aut casus, præter illos, alios quoq; docuit uniuersos: ut tunc ad somnia & opiniones quæ tradebantur de lege confugiant, dū circa res necessarias ratio nihil ualet humana. Hoc quidem Agatharchidi uidetur esse ridiculum: eis aut qui hęc examinant integrius, apparet magnum, & præcipua laude dignissimum: si & salutē & patriæ quidem, custodiam legum pietatemq; diuinam præponere concupiscant. Quod uerò non ignorantes quidam conscriptorū gentem nostram, sed propter inuidiam quasdam ob similes causas memoriam nostri omiserunt, hoc iudicium me arbitror esse præbiturum. Hieronymus enim qui de successoribus conscripsit historiam, ipso tempore quo Hecataeus fuit: & amicus existēs regis Antigoni Syriæ præsidebat. Verum Hecataeus etiam librū conscripsit de nobis: Hieronymus aut nequaquā nostri in historia meminit, licet penē in ipsis locis nutritus esset. In tantū uoluntates hominū differebāt. alter namq; dignos existimauit de quibus diligenter memoriæ proderet: alterū uerò omnino circa ueritatē quædam passio cernitur obscurasse. Sufficiūt tamē ad cōprobationem antiquitatis nostræ, Aegyptiorum & Chaldæorū atq; Phœnicum historiæ, & super illas Græcorum pariter conscriptores. nam præter supradictos, Theophilus etiam, & Theodotus, & Mnaseas, & Aripheas, & Hermogenes, & Euemerus, & Conon, & Zopyrion, & multi fortasse alij (non enim ego omnibus libris incubui) non obiter nostri fecere mentionem. Plurimi nāq; prædictorum uiroꝝ, ueritate quidem antiquarum re

rum

rum frustrati sunt, quia lectioni sacrae nostrorum non incubere librorum: communiter tamen de Antiquitate testati sunt, pro qua nunc dicere proposui. Phalereus sane Demetrius, & senior Philon, & Eupolemus, non multum ueritate frustrati sunt: quibus dari ueniam dignum est. Non enim inerat eis, ut nostras literas possent omni scrupulositate sequi. His ita dictis, unum adhuc mihi capitulum est relictum ex his quae in principio libri posui, quatenus derogationes & maledicta, quibus utuntur quidam contra genus nostrum, falsas ostendamus: & conscriptoribus eorum testibus utar, quando conscribentes haec contra semetipsos locuti sunt talia. Quod uero multis alijs hoc euenit propter quorundam odia, arbitror intelligere eos qui in historijs uersari solent. Quidam enim gentium, & gloriosissimarum ciuitatum foedare nobilitatem, & conuersationi detrahere tetuerunt: Theopompus quidem Atheniensium, Lacedaemoniorum uero Polycrates. Is autem qui Tripolicum conscripsit (non enim Theopompus hoc fecit, sicuti quidam putant) etiam Thebarum momordit urbem. Multa uero etiam Timaeus in historijs de praedictis, & de alijs blasphemauit. Et hoc praecipue faciunt, quando gloriosissimos in aliqua parte calumniantur: quidam propter inuidiam atque maleuolentiam, alij uero propter uerbosam nouitatem memoria se dignos iudicantes. & apud stultos quidem nequaquam hac spe fraudantur, qui non sanum noscuntur habere iudicium, sanum uero auditores eorum malignitatem condemnabunt. Blaphemiarum igitur in nos saepe congestarum huiusmodi causa est. Volentes Aegyptijs gratificari quidam, ueritatem corrumpere tentauerunt. Et neque aduentum in Aegyptum nostrorum progenitorum, sicut contigit, sunt confessi: nec rursus egressum cum ueritate dixerunt: multasque causas odij ac inuidiae pariter habuerunt. Principio quidem, quia in eorum regione nostri progenitores potentes effecti sunt: unde regressi ad propria denuo fuere felices. Deinde sacrorum diuersitas, multas inter eos fecit inimicitias: in tantum praestantiore nostra pietate quam solennitates illorum, quantum dei natura animalibus irrationalibus sine dubitatione praestat. Communis namque apud illos ritus est, eiusmodi bruta arbitrari deos: singillatim autem alij alia colunt, uani ac fatui omnino homines, & ab initio uti his malis opinionibus consueti: et propterea nequaquam imitari nostram honestatem de diuina ratione potuerunt. Videntesque multos nostram zelari conuersationem, inuidiam habuere, & ad tantam fatuitatem ac pusillanimitatem quidam perducti sunt, ut non pigeret eos etiam contra antiquas suorum scriptiones aliqua dicere. Qui cum hoc faciunt, sibi metipsis aduersa conscribere passione ceccitatis ignorauerunt. In uno tamen & maximo uiro uerbum meum comprobabo, quousus sum ante paululum nostrae Antiquitatis teste. Manethon itaque, qui Aegyptiacam historiam ex literis sacris se interpretaturum pollicitus est, praefatus nostros progenitores cum multis milibus in Aegyptum aduenisse, & illic incolas subiugasse: deinde ipse confessus est, quia posteriori tempore amittentes eam, prouinciam quae nunc Iudaea uocatur obtinuissent: & aedificantes Hierosolymam, construxissent templum. Et haecenus conscriptiones secutus est antiquorum. Deinde usurpans sibi metipsum licentiam, professusque se scribere ea quae in fabulis uulgaribus feruntur, incredibilia uerba de Iudaeis inseruit, uolens permiscere nobis plebem Aegyptiorum leprosum, aliorumque languentium, quod, sicut ait, abominatione ex Aegypto fuga dilapsi sunt. Amenophin enim

regem

regem adiecit, quod est falsum nomē. Et propterea tēpus regni eius nequaquā diffinire præsumpsit, cum aliorū regū omēs annos perfectē protulerit. Hinc itaq; quasdam annectit fabulas, penē oblitus, q̄ egressum pastorū ad Hierosolyma ante quingentos decem & octo annos factum esse protulerat. Themusis enim erat rex, quādo egressi sunt. Et ab hoc tēpore, regum qui postea fuere, anni sunt trecēti nonaginta tres, usq; ad fratres nomine Sethonem, & Hermæum: quorum Sethonem quidem Aegyptum, Hermæum uero Danum denominatū dicit: quem expellens, inquit, Sethon, regnavit annis quinquaginta & nouem: & post hunc senior ē filijs Rampses annis sexaginta sex. Ante tot igitur annos egressos ex Aegypto patres nostros confessus, deinde Amenophin adijciens regem, hunc ait & deorū fuisse cōtemplatorem, sicut Orum quendā priorū regum: & implese desiderium eius sacerdotem Amenophin natū ex patre Papio: qui uidebatur quasi diuina participare natura, secundum sapientiam præscentiamq; futurorum. Et dixisse regi hunc cognominem, quod posset uidere deos, si prouinciam à leprosis & alijs maculatis hominibus purgare cōtenderet. In quo lētum regem, oēs dicit corpore debiles ex Aegypto cōgregasse, & fecisse multitudinē numero octuaginta milia. Eosq; ad sectiones lapidum in partem Nili orientalem misisse: simul & alios Aegyptios, quibus hoc erat iniunctū. Fuisse autē quosdam inter eos etiam eruditorum sacerdotum lepra perfosos ait. Amenophin uero illum sapientē diuinumq; uirum refert timuisse & erga semetipsum & erga regem deorum indignationem, qui aperte suaserat eis uim geri: & dixisse, quoniam auxiliarentur quidam maculatis hominibus, & Aegyptum obtinerent tredecim annis. Et hęc cum non quidem præsumpsisse regi dicere, sed de his hominibus cōscriptum reliquisse librum, ac sibi mortem consciuisse. & propterea regem in anxietatem maximam peruenisse. Deinde ad uerbum hęc refert. Itaq; rogatus rex, ut ad requiem & tutamen eorum secerneret ciuitatē, desertam urbem, quæ fuerat pastorum, nomine Auarim, præbuit eis. Est autē hęc ciuitas secundum theologiam antiquam, Typhonis. Porro illi in hanc ingressi, & locum hunc ad rebellandum optimum, ducem sibi met quendam Heliopolitanorum Pontificum Osarsiphum constituere, & huic se obedire in omnibus iurauerunt. at ille primum quidem eis legem posuit, ut neq; deos adorarent, neq; ab animalibus, quæ præcipue sacra apud Aegyptios erant, se penitus abstinerent: nulliq; copularentur nisi cum quibus foedus habere uidebantur. Hęc autem sentiens, & alia plura, maxime Aegyptiorū consuetudinibus inimica, præcepit multo opere muros ædificari ciuitatis: & ad bella præparari contra Amenophin regem. Ipse uero assumēs secum etiam alios sacerdotes, & maculatorū quosdam, misit legatos ad pastores: qui uidebantur à Themuse rege depulsi ad Hierosolymorum urbem, causas suas & aliorum qui simul fuerant exhonorati significans, & poscens ut pariter contra Aegyptum castrametarentur. promisitq; eos fore uenturos: primum quidem in Auarim progenitorum suorum prouinciam, & necessaria populis abundantius exhibenda: pugnaturus autem opportuno tempore, & prouinciam facillime subdituros. Illi uero lætitia cumulati, omnes alacriter usq; ad ducenta milia uirorum pariter sunt egressi: & nō post multū ad Auarim usq; uenere. Amenophis

nophis aut Aegyptiorum rex, dum illorum audisset inuasionem, non mediocriter perculsus est, dum recordaretur quod ei praedixerat Amenophis Papij. Et primum quidem congregans Aegyptiacam plebem, facto consilio cum principibus eorum animalia sacra, & quae praecipue a sacerdotibus honorabantur, ante praemisit: & sacerdotibus particulariter iussit, ut simulachra eorum caute celarent. Filium uero Sethonem, qui etiam Ramestes à Rampse patris nomine uocabatur, cum quinque esset annorum, apud suum commendauit amicum. Ipse uero transiens cum alijs Aegyptijs, usque ad trecenta milia uirorum, bellatoribus uiris occurrens, congressus non est. Putans enim semetipsum contra deum pugnare, retrorsum reuersus uenit ad Memphim: & sumens Apim & alia sacra, mox in Aethiopiam cum uniuersis nauibus & multitudine uenit Aegyptiorum. Per gratiam namque erat ei subiectus Aethiopum rex: propter quod suscipiens etiam populum uniuersum, praebuit alimenta hominibus necessaria, quae prouincia ministrabat, & ciuitates ac uicos, qui ad fatale illud tredecim annorum exilium sufficerent. Et in Aethiopia quidem haec gesta sunt. Solymitae uero descendentes cum uiris pollutis Aegyptiorum, sic pessime hominibus usi sunt, ut eorum uictoria esset pessima his, qui tunc eorum impietates inspiciebant. non solum enim ciuitates & uicos concremauere, sacrilegia facientes, & deorum idola deuantantes, sed etiam ipsa sacra animalia quae colebantur crudelissime discerpserunt, peremptores & occisores horum sacerdotes atque prophetas esse cogentes, quos etiam expellebant nudos. Dicitur itaque, quod politiam & leges eis composuit sacerdos quidam, genere Heliopolites, nomine Osarsiphus, uocatus ex nomine Osireos Heliopolitani dei: qui dum conuersus fuisset ad hoc genus, mutauit nomen & uocatus est Moses. Quae igitur Aegyptij de Iudeis ferunt, haec sunt. Sed & multa breuitatis causa praetereo. Dicit autem rursus Manethon, quia postea Amenophis, ex Aethiopia digressus est cum magna uirtute: simul & filius eius Rampses, & ipse habens magnam exercitum. Et congressi contra pastores atque pollutos, uicerunt eos: & multis caesis persecuti sunt eos usque ad Syriae fines. Haec equidem & huiusmodi Manethon conscripsit. Quia uero animalia loquitur deliramenta, atque mentitur, aperta ratione monstrabo: illud primo distinguens, quod postea referendum est. Is enim concessit nobis, atque professus est, quod ab initio non fuerint Aegyptij genere, sed extrinsecus illuc aduenissent, & Aegyptum obtinuissent, & ex ea rursus egressi sint nostri progenitores. quod uero nobis postea permixti non sunt Aegyptij corpore debilitati: et quod ex his non fuit Moses, qui populum eduxit ex Aegypto, sed ante multas generationes extitit, per ea quae ipse dixit, conabor ostendere. Primam itaque causam posuit figmenti ridiculam. Rex enim, inquit, Amenophis concupiuit uidere deos. quos putas? siquidem qui apud eos solennes erant, Bouem, & Hircum, & Crocodilos, & Cynocephalos, uidebat. coelestes autem quomodo poterat? & cur hoc habuit desiderium? quia utique & prior rex alter hos uiderat? Ab illo ergo audiens, quales essent, & quemadmodum eos uidisset, noua nequaquam egebat arte. sed forte sapiens erat ille uates, per quem haec rex posse agere confidebat. quod si ita fuisset, quomodo impossibiliu concupiscentiam non praesciuit? non enim euenit quod uoluit. Proinde quam rationem habere potuit, ut propter mutilos aut leprosos ei inuisibiles essent? Irascuntur enim propter

pter impietates, nō propter corporū uitia. Deinde tam multa milia leproso-
rū & male habentiū, una penē hora quō fuit possibile congregari? aut quo-
modo rex nō obediuit uati? Ille namq; præcepit debiles Aegyptios exilio de-
portari, hic aut eos ad sectiones lapidum destinauit, tanquā operarijs indi-
gens, & non purgare prouinciā uolens. Ait aut quod uates semetipsum pere-
mit, præuidens deorum iram, & quæ erant in Aegypto futura, & cōscriptum
librum regi reliquit. Proinde quō ab initio uates etiam suum interitum non
præsciuit? quomodo non repente regi contradixit uolenti uidere deos? aut
qua ratione timebat, iam non sui temporis calamitates? aut quid nam graui-
us imminebat, quod morte præueniret? Quod uero inter omnia stultius est,
uideamus: Audiens enim hæc, inquit, & de futuris iam metuens, debiles illos
quibus Aegyptum purgare debuerat, neq; tunc de prouincia pepulit: sed ro-
gantibus eis, sicut ait, ciuitatē dedit dudum à pastoribus habitatā: quæ uoca-
batur Auaris. Ad quam congregati, principem, inquit, delegere ex sacerdoti-
bus Heliopolitanis: qui eis legem posuit, ut neq; deos adoraret, neq; ab Ae-
gyptiacæ festiuitatis animalibus abstinere, sed omnia perimerent, atq; con-
sumerent, nulliq; penitus miscerentur, nisi cum quibus coniurati esse uide-
bantur: & iureiurando multitudine obligata, quatenus in eis legibus perdu-
rarent, Auarim ciuitatē munitam contra regem dicit eos bello sumpsisse. Ad-
iecit aut, quia misit Hierosolymā rogans illos pro auxilijs exhibendis, & datu-
rum Auarim cōpromittēs, quæ foret ex Hierosolymis uolentium exire maio-
rum: & ex qua procedentes omnem Aegyptum obtinerent. Deinde subiun-
git illos quidem uenisse cum ducentis milibus armatorū. Regem uero Ame-
nophin Aegyptiorum, cum nollet repugnare deo, mox ad Aethiopiam refu-
gisse, & Apim cum alijs sacris animalibus deuexisse. Hierosolymitas uerò in-
uasiōe facta, & ciuitates depopulatos, & templa cōcremasse, & equestres
peremisse refert: & nulla iniquitate aut crudelitate abstinuisse. Qui uero poli-
tiam & leges eis exhibuit, sacerdos, inquit, erat genere Heliopolites, nomine
Orsaphis, uocatus ab appellatiōe Osireos Heliopolitani dei: & mutato no-
mine dictus postea Moses. Tertiodecimo uerò anno Amenophin, postquā
regno pulsus est, ex Aethiopia profectū cum multis milibus dicit: & cōgres-
sum contra pastores atq; pollutos, habita cōflictione, uicisse. & multos inter-
ficiētē, usq; ad fines Syriæ persecutū. In his iterum nō intellexit sine uerisi-
militudine se mentiri. Leprosi namq;, & cū eis multitudo collecta debiliū, li-
cet primitus irascerentur regi, circa se utiq; talia faciēti, secundū præmonitio-
nem uatis, tamen cum à sectione lapidum sunt egressi, & prouinciā percepe-
re, omnes circa eum mitiores effecti credendi sunt. Porro si adhuc & illum
odio habebant, seorsum magis insidiari potuissent, nō omnibus bellum infer-
re, cū scilicet plurimi existentes multorū illic cognationes haberēt. Proinde
etiam si contra homines pugnare decreuere, nō tamen contra deos impieta-
tem gerere præsumebant: nec contraria suis agere legibus, in quibus educati
esse noscuntur. Oportet itaq; nos Manethoni gratias agere: quoniā huius ini-
quitatis principes dicit, non eos qui ex Hierosolyma sunt egressi, sed illos
ipso Aegyptios esse probat, & maxime sacerdotes, atq; iurisiurandi uincu-
lum illorum multitudine conuenisse. Illud autē quomodo non irrationabile

est? Domesticorū quidem & amicorū nemo cum illis rebellauit, nec periculorum belli particeps factus est: sed misere maculatos ad Hierosolymā, ut ab eis auxilia poscerēt. quāā amicitia aut societate intercedēte? hostes em̄ magis erant, & moribus plurimū differebant. At illi cōfestim, ut ait, uocantibus morem gessere, nempe inducti pollicitationibus, q̄ Aegyptum occupaturi essent: quasi ipsi non admodū eius regionis gnari essent, ex qua per uim pulsi fuerāt. qui si tum miseram aut egenam uitā egissent, merito fortasse negotium aggressi essent. Cum aut urbem habitarent fortunatam, & agrū amplum meliorem Aegypto colerent, quid tandem erat, cur ob ueteres hostes, eosq; corporibus affectis, quales nemo domesticos ferat, periculū adirēt: neq; em̄ futuram regis fugam præsciebant. nam, ut ipse dixit, filius Amenuphis cum trecentis milibus ad Pellusium occurrebat. & hoc quidem omnino sciebant qui proficiscebant: mutationem uero propositi & fugam unde cōiectare poterant? Deinde occupatis horreis Aegypti, multa mala fecisse ait Hierosolymitanū exercitū: atq; hæc eis exprobrat: quasi non hostes eos induxisset: aut quasi hæc sint aliunde accito militi obijcienda, cum eadē ante aduentū eorū fecissent, facturosq; se iurassent ipsi Aegyptij. Quinetiā aliquanto post Amenuphis hostes aggressus prælio uicit: fusosq; ac fugatos Syriam usq; persecutus est. adeo scilicet Aegyptus est omnibus undecunq; inuadentibus captus facilis: & qui tunc ea iure belli potiebantur, cum scirent Amenuphin uiuere, neq; aditus ab Aethiopia cōmuniuerant, multas ad hoc cōmoditates habentes, neq; alioqui copias contraxerant. Ille uerò usq; Syriam trucidans eos (ut ait) persecutus est per arenosa & inaquosa loca. Scilicet ea uel quieto exercitu transire expeditū est. Igitur autore Manethone neq; ex Aegypto genus nostrum oriundum est, neq; illinc aliqui admixti sunt. Leprosorū enim & morbidorum multos in lapidicinis perisse uerisimile est, multos in prælijs, plurimos uerò postremo & in fuga. Superest ut de Moyse illi contradicā. Hunc uirum mirandum Aegyptij & diuinū existimant, sed nō sine blasphemia incredibili sibi uindicare conantur: dicētes Heliopoliten esse unum sacerdotū, ob lepram cum alijs pulsum. Ostenditur aut in ratione temporum, D X VIII. annis prior fuisse, & patres nostros ex Aegypto in regionē quā nunc tenemus eduxisse. Quod uerò eiusmodi calamitatis corpus experts habuit, ipsius dicta indicāt. Leprosis em̄ & oppidis & uicis interdixit, ut seorsim in lacero uestitu agāt: & cum qui eos attigisset, aut sub idem tectū successisset, pro impuro habet. Quin etiā si eo morbo liberari, & in pristinū restitui cōtingat, præscripsit certas purificationes, mundationes, & fontanarū aquarum lauacra, & omniū pilorum abrasiones: multisq; & uarijs sacrificijs peractis, tum deum sanctam urbem adeundam. Atqui contrā par erat qui talem calamitatem expertus esset prouidentiam aliquam ac humanitatem exhibere simili in fortunio pressis. Non solum aut de leprosis sic leges tulit, sed ne minima quidem corporis parte mutilatos ad sacrorum curam admisit. Sed etiam si iam sacerdoti aliquid tale accidisset, honore eum priuauit. Quomodo igitur uerisimile est illum has aduersus semetipsum cum opprobrio suo damnoq; tulisse leges? Quin & nomen ualde incredibiliter mutauit. Osarsiph enim (inquit) uocabatur. Hoc ad transmutationē nihil quadrat. Verum autē nomen signifi

significat ex aqua seruatu Moyſen. Nam aquam Aegyptij Moy uocant. Satis igitur declaratum exiſtimo, quod Manethon quatenus ueteru ſcripta ſequitur, nō multum à ueritate aberrat. Vbi uero ad uulgares fabulas ſe uertit, aut abſurde eas cōfingit, aut in odium gentis loquētibus credit. Poſt hunc inquire libet in Chæremone. Hic enim Aegyptiacam ſe ſcribere hiftoriam profeſſus, addens idem nomē regis quod Manethon, Amenophin, et filium eius Rhameſſen, ait Iſidem in ſomnis Amenophi apparuiſſe, inculantē quod templum ſuū per bellum dirutū eſſet. Phritiphauten uero ſacrum ſcribam dixiſſe, ſi à pollutis hominibus Aegyptum repurget, liberādum eum à nocturnis terroribus: atq; ita delectu uitioſorum morbidorumue habito, c c l. milia ē finibus eiecta. Duces uero eorum fuiſſe ſcribas Moſen & Ioſephum, quem etiam ſacrum ſcribā fuiſſe: Aegyptia uero eis nomina eſſe, Moſi Tiſithen, Ioſephō Petefephi. Hos Peluſium ueniſſe, ibiq; offendiſſe c c c l x x x. milia, ab Amenophi relicta, quæ is in Aegyptum transferre noluerat: cum his icto fœdere contra Aegyptum expeditionem habitā. Amenophin aut non expectato impetu eorū, in Aethiopiam fugiſſe, relicta uxore grauida: quam deliteſcentē in quibuſdam ſpeluncis enixam puerū nomine Meſſenen. eum poſtea quam ad uirilem ætatē perueniſſet, expuliſſe Iudæos in Syriam numero circiter ducēta milia, & patrem Amenophin ex Aethiopia recepiſſe. Et hæc quidem Chæremone. Reor aut ex his ipsis quæ dicta ſunt amborum uanitatē apparere. Si quid enim ueritatis ſub eſſet, impoſſibile erat in tantū eos diſcrepare. at qui mendacia cōponunt, non aliorū ſcriptis conſona ſcribunt, ſed quæ ipsis libet confingunt. Ille igitur regiam cupiditatē uidendi deos, ait initium fuiſſe pollutos eiſciendi. Chæremone aut ſuum de Iſide ſomnium finxit. & ille quidem Amenophin dixit indixiſſe regi purgationem: hic uero Phritiphauten. iam multitudinis numerus ſanē belle congruit, illo octuaginta milia referente, hoc ducenta quinquaginta. Præterea Manethon primum in lapidicinas eiectos pollutos, deinde ad Auarim habitandam traductos, ac reliqua Aegypto bello uexata, tum demum acciuiſſe dicit à Hieroſolymitis auxilia: Chæremone, Aegypto decedentes circa Peluſium inueniſſe trecēta octuaginta milia hominū ab Amenophi relicta, ac cum illis rurfus Aegyptum inuaſiſſe: Amenophinq; in Aethiopiā fugiſſe. Quod uero egregiū eſt, ne illud quidem quinam & unde erant tam numeroſus exercitus dixit, Aegyptij ne an externi: neq; cauſam indicauit, ob quam eos rex in Aegyptū inducere noluit: qui de leproſis & Iſide ſomnium cōfinxit. Moſi uero & Ioſephum, quaſi eodem tēpore ſimul expulſum Chæremone adiunxit, & quidem quatuor ætatibus ante Moyſen defunctū, quarum ſunt anni fere centū ſeptuaginta. Quin & Rhameſſes Amenophis filius, ſecūdum Manethonem quidem adoleſcēs bellum adminiſtrat cum patre, & cum eodem exulat fuga elapſus in Aethiopiam. Hic autem fingit eum poſt patris obitum in ſpelunca quadam natum, & poſtea prælio uictorem, & Iudæos in Syriam expellentem numero circiter c c milia. O facilitatem. neq; enim prius quinam erant illa c c c l x x x milia dixit, neque quomodo c l x x x milia perierint: in aciēne ceciderint, an ad Rhameſſen transfugerint. quod uero maxime mirum eſt, ne cognoscere quidem ex eo licet, quoſnam uocet Iudæos, uel utris eorū det hanc

appellationem: illis' ne c c l milib. leproforū, an his c c c l x x x milibus, quæ circa Pelusiū erant. Sed stultū fortasse sit redarguere eos, qui à semetipsis redarguti sunt. ferendū em̄ erat utcūq; , si ab alijs redarguti fuissent. His addam Lysimachū, idem quidē habentē cum prædictis argumentū mēdacij, uerum enormitate figmēti illos uincentē, unde apparet eū magno odio confinxisse. dicit em̄, Qua tēpestate Bocchoris in Aegypto regnabat, populū Iudæorum, q̄ essent lepra, scabie, & alijs quibusdā morbis infecti, ad tēpla confugisse, ut mendicato alerentur. multis aut̄ hominibus morbo correptis, sterilitatem in Aegypto accidisse. Bocchorim uerò Aegyptiorū regem ad Ammonē, scitatum oracula de sterilitate, misisse. responsum uerò à deo, repurgāda esse templa ab hominibus impuris & impijs, eiectis eis ē templis in loca deserta. Cæterum scabiosos ac leprosos mergendos, tanq̄ sole horū uitam ægreferente: & templa expianda: atq; ita fore ut terra fructū ferat. Bocchorim aut̄ accepto oraculo, accersitisq; sacerdotibus ac sacrificis, iussisse collectis impuratis, hos militibus tradi deportādos in desertū: leprosos uerò ac impetiginosos plumbeis laminis inuolutos in pelagus deijci. quibus submersis, reliquos cōgregatos & in loca deserta expositos esse, ut perirent. eos habito cōcilio cōsultasse de seipsis: & nocte superueniente, accēsis ignibus ac lucernis custodias agitalasse: sequētiq; nocte ieiunatū, ut numē propitiū eos seruaret. Insequēti uerò luce à Mose quodam consiliū datum, irent cōferti una uia, usq; dum ad loca culta perueniretur. tum præcepisse eum, ne cui hominū in posterū beneuoli essent, utq; consiliū malum potius q̄ bonum darent: deorumq; templa & altaria quotquot inuenirēt euerterēt. quibus cōprobatiss ac destinatis, multitudinem iter fecisse per desertū, ac post multa incōmoda tandem ad loca culta peruētum. tum uerò & hominibus iniuriōse tractatis, & fanis cōpilatis ac incensis, uenisse in eā quæ nunc Iudæa dicit: cōditaq; ciuitate hic habitare, urbem uerò ἱερόσυλα ex re nominatam. aliquāto aut̄ post iam auctos uirib. mutasse nomē uitādi probri gratia: & urbē Hierosolyma, seipsos Hierosolymos uocasse. Hic nō eundē quem illi inuenit regem, sed recentius nomē cōfinxit: & omisso somnio ac propheta Aegypto ad Ammonem abiit de impetiginosis & leprosis responsum relaturus. ait em̄ ad tēpla collectā multitudinē Iudæorū, incertū leprosis ne nomē imponens, an q̄ solos Iudæos morbus occuparit. dicit em̄, populus Iudæorū. Qualis, aduena, an indigena? Cur igitur eos cum sint Aegyptij, Iudæos uocas? Quod si hospites sunt, cur undenam sint nō dicis? Quomodo aut̄ cum rex tam multos ex his mari mersisset, reliquos in loca deserta eiecisset, tanta multitudo superfuit? aut quō pertransierunt desertū, & occupauerunt regionē quam nunc tenemus, & condiderūt urbem, & exstruxerunt tēplum apud omnes celebre? oportebat aut̄ de legislatore non solum nomen dicere, sed & genus, quisnā, & ex quibus ortus. quāobrem uerò tales eis inter eundum aggressus sit ferre leges, de dijs, etiā erga homines iniustas. Siue em̄ Aegyptij erant genere, nō tā facile patrios mores mutare potuissent, siue aliunde erant, omnino aliquas habebāt leges longa cōsuetudine obseruatas. Si igitur de expulsoribus suis iurassent, nunq̄ se illis fore beneuolos, rationē non absurdā habuissent. Quod si bellum internecium aduersus uniuerfos mortales susceperūt, cum essent (ut ipse ait) miseri,

&

& omniū opis egeni, maxima stultitia nō illorū, sed hæc fingentis ostendit. Iste namq; etiā nomen impositū ciuitati à templorū spoliatione, præsumpsit dicere, & hoc postea fuisse mutatū. Mirum ni, quia posteris quidē turpe fuit tale nomen & odiosum: ipsi uerò qui fundauere urbem, ornare semetipsos etiam uocabulo credidere. Hic autē generosus uir præ nimia detractationis impotentia non intellexit, Hierosolyma non idem uoce Iudaica quod Græca significare. Quid ergo amplius quilibet diceret contra mendaciū tam impudēter expositū? Sed quoniā congruā iam magnitudinē suscepit hic liber, aliud faciens principiū, cætera præsentis operis explanare tentabo.

FLAVII IOSEPHI DE ANTIQVITATE IVDÆO

RVM CONTRA APIONEM ALEXANDRI-
num, ad Epaphroditum, Liber II.

RIORI quidē uolumine, charissime mihi Epaphro-
dite, de antiquitate nostra monstraui, Phœnicum &
Chaldæorū, Aegyptiorūq; literis satisfaciēs uerita-
ti: multosq; Græcorū cōscriptores adducēs, & meā
ē diuerso disputationem aduersus Manethonem, &
Chæremonem, & alios quosdā exhibui. nunc autē in-
choabo reliquos arguere, qui contra nos aliqua cō-
scripsere. Impulsus enim sum contra Apionem re-
spondere grāmaticum, si tamen assumi hoc oportet

officium. Horum igitur, quæ ab eo conscripta sunt, alia quidem similia sunt
dictis aliorum, alia ualde frigida. Plurima uero quandam tantūmodo detra-
ctionem habētia, & multam (ut ita dixerim) ineruditi probationē, tanquam
ab homine cōposita, & moribus prauo, & totius uitæ suæ temporibus im-
portuno. Quia uero multi hominum propter stultitiam suam his potius ser-
monibus capiuntur, q̃ illis quæ multo studio conscribuntur: & derogationi-
bus quidem gaudent, præconijs uero mordentur, necessarium duxi ne hunc
quidem inscrutatum relinquere, qui nos tanquam in iudicio criminatur. ete-
nim hoc quoq; plerisq; mortalium insitum uideo, ut gaudeant quoties male-
dici quispiam ipse sua mala à lacesito audit. Et quidem nec orationem eius
legere facile est, neq; aperte cognoscere quid dicere uelit: sed uelut in multa
tumulatione ac mēdaciorū perplexitate nūc similia supra pensitatis de maio-
rum nostrorum ex Aegypto migratione affert: nunc incolas Alexandriæ Iu-
dæos calumniatur: insuperq; de sacris templi nostri ceremonijs atq; alijs ri-
tibus nostris accusationem admiscet. Patres igitur nostros nec Aegyptios ge-
nere fuisse, neque ob labem corporum aut similem aliam calamitatem inde
pulsos, non mediocriter solum, sed penē ultra modum, superius à me decla-
ratum existimo: cæterum quæ his adiungit Apion, compendio memorabo.
Dicit enim in tertio rerum Aegyptiacarum hæc: Moses, ut accepi à grandio-
ribus natu Aegyptijs, Heliopolitanus erat, qui patrijs institutus moribus,

subdiuales precatiões ad septa qualia ciuitas habebat, reduxit. ad subfolanum aut omnia cōuertebat. ita em̄ Heliopolis sita est. pro obeliscis uerò statuit columnas, sub quibus ceu peluis forma exprimebat: umbra uero in eā incidens, utpote per sudū, eundē semper cū sole cursum circūuoluebat. Atq; huiusmodi est admiranda illa huius grāmatici phrasis. Mendacium uero eius non tam nostris uerbis euidenter coarguitur, q̄ Moscos operibus. neq; enim cum primum tabernaculum deo cōstrueret, aut ipse ullam talem formā ei indidit, aut posteros facere præcepit: atq; is qui postea templum Hierosolymis construxit Solomon, omni tali curiositate abstinuit, qualem cōfinxit Apion. Ac cepisse aut se dicit à maioribus natu Mosē Heliopolitanum: scilicet ipse iunior, sed his fidem habens, qui per ætatē illum familiariter nouerant. Et de Homero quidem poeta, quamuis grāmaticus, nō posset quānam eius sit patria certō affirmare, neq; de Pythagora tantum non heri nudiusue tertius nato: de Mosē uerò tam multis annis illōs præcedente tam facile decernit, credens seniorum relationi: unde manifeste illum mentiri apparet. Quin & tēporum ratio, quibus Mosē ait eduxisse leprosos & cecos & claudos, belle concinit iuxta grāmaticum hunc diligentissimum. Manetho enim regnāte Tethmō si Iudæos dicit ex Aegypto discessisse, annis CCCXCI antequam Danaus apud Argos exularet. Lyfimachus autem tempore Bocchoris regis, hoc est ante annos MDC: Molon uero & alij quidam, ut cuique uisum est. At uerò Apion cæteris fide dignior, exacte illum exitū definiuit VII Olympiade, & huius anno primo: quo, ut ait, Pœni Carthaginem condiderunt. Carthaginis autem mentionem adiecit, ratus argumentum id ueritatis se habiturum euidentissimum: nec animaduertit à semetipso adductum quo coargueretur. si enim de hac colonia monumentis Phœnicū credendū est, in illis Hiram rex traditur antiquior Carthagine condita annis plus quā c. l. de quo superius ex Phœnicum cōmentarijs probaui, quōd Solomoni templi Hierosolymitani conditori amicus fuerit, & multa ad templi fabricā contulerit. Solomon uerò ædificauit tēplum post Iudæorum discessum ex Aegypto annis DCCXII. Porro numerum pulcorum eundem quem Lyfimachus cōmentus (ait enim c & x eorum fuisse milia) miram quandam & credibilem reddit causam, cur sabbatum nominatus sit. Exacto enim (inquit) sex dierum itinere, inguinū ulceribus affecti sunt: & hac de causa septima die quieuerunt, incolumēs cōstituti in regione quæ nunc Iudæa uocat̄. & appellauerūt eam diem sabbatū, seruata Aegyptiorū uoce. nam inguinis morbū Aegyptij uocant sabbatosim. An non igitur uel deridenda hæc nugacitas, uel contra odio habenda talis in scribendo impudentia? Apparet enim quōd omnes inguinib. laborauerint, hominum milia centum & decem. Atqui si erant cæci & claudi & morbidi, quales fuisse Apion ait, ne unius quidem diei iter progredi potuissent: sin autem poterant per magnam solitudinem proficisci, prætereaq; sibi obistentes uincere populariter repugnando, nequaquam uniuersi post sextam diem inguinum morbo correpti fuissent. Neq; enim naturaliter tale quippiam euenire iter agentibus necesse est, sed plurimorum milium exercitus definita semper itinera peragunt: neq; temere ita accidisse uerisimile uidetur, est enim omnino absurdum. At uerò mirificus hic Apion sex quidem diebus

diebus eos peruenisse in Iudæam prædixit: rursus aut Mosen cōscenso monte, qui Aegyptū inter & Arabiam situs est, nomine Sinæus, quadraginta diebus delituisse dicit, indeq; descendente Iudæis leges dedisse. atqui quō possibile est, eosdem & quadraginta dies in deserto ac in aquoso loco manere, & quod in medio spatium est, id totum sex diebus pertransire? Sabbati uerò appellationis grāmatica ratio, quam adfert, multam impudentiā præ se fert, uel certe magnā imperitiā. Nam hæ uoces Sabbo & Sabbatū, inter se maxime differunt. Sabbatum enim secundum Iudæos quies est ab omni opere. Sabbo uerò, ut ille affirmat, Aegyptijs inguinum morbum significat. Tales quasdā de Mose & Iudæorum ex Aegypto profectiōe Aegyptius Apion nouitates finxit, præter aliorum cōmentus autoritatē. Et quid mirum si de nostris mentitur patribus? quandoquidem de se ipso contra mētitus est: & natus in Oasi Aegypti, primas iste Aegyptiorum existimatus, ueram quidem patriā & genus suum abiurauit: Alexandrinum autem se mentitus, cōfirmat generis sui prauitatem. Merito igitur quos odit & cōuitijs infectatur, eos Aegyptios appellat. nisi enim pessimos esse existimaret Aegyptios, semet ex eorum genere haud eximeret: quandoquidem qui se de celebritate patriæ iactant, honorificum quidem ducunt ab ea denominari, coarguunt uero eos, qui præter ius in eandem sese ingerere conantur. Erga nos aut alterutro modo affecti sunt Aegyptij: aut enim ceu gloriabundi cognatos se simulant, aut participes nos infamiæ suæ cooptant. At præclarus iste Apion uidetur contumeliosam nostrum infectionem, quasi mercedem uoluisse reddere Alexandrinis, pro data sibi ciuitate: sciensq; eorum cum habitatoribus Alexandriae Iudæis similitudinem, proposuit quidem illis conuicium facere, unā tamen cōprehendit reliquos quoq; uniuersos, utrobiq; impudenter mentiens. Videamus igitur, quænam sint illa grauiā & nō ferenda, de quibus habitatores Alexandriae Iudæos accusat. Venientes, inquit, è Syria, sedes fixerunt ad importuosum mare, undarū uicini assultibus. Ergo si locus opprobriū habet, nō quidē patriæ suæ, sed tamen quam patriam dicit, Alexandriae cōuiciatur. Illius enim & maritima ora pars est, ut omnes confirmant ad inhabitandum optima: quam si Iudæi per uim occupauerunt, ita ut ne post quidem eijcerentur, fortitudinis eorum argumentum est. Verum Alexander eis locum ad incolendum dedit, & parem cum ipsis à Macedonibus honorem consecuti sunt. Nescio autem quid dicturus fuerit Apion, si circa Necropolim habitassent, ac non circa regiam sedes posuissent, & hodieq; eorū tribus appellaretur Macedones. Igitur si legit epistolas Alexandri regis, Ptolemæiq; Lagi ac successorum illius Aegypti regum, & columnā stantem Alexandriae ac iura continentē quæ Cæsar magnus Iudæis concessit: hæc, inquam, si sciens, contraria scribere ausus est, malus erat: sin aut nihil horum nouit, indoctus. Illud quoq; quod se mirari dicit, q̄ cum Iudæi essent, Alexandrini uocati sunt, similis insciētiae est. Omnes etenim qui ad coloniā aliquā deuocant, etsi plurimū ab alterutris genere differant, à cōditoribus appellationē accipiunt. Et quid opus est de alijs dicere? nostrorū enim ipsorū hi, qui Antiochiā inhabitant, Antiocheni nominantur. Ius enim ciuium eis dedit conditor Seleucus. Similiter & qui in Epheso commorantur, & alia Ionia cum ciuibus exinde natis eādē appellationem

habent, hæc præbentib. eis regni successoribus. Romanorū uero clementia, cunctis nō paruulū donum appellationis suæ cōcessit, nō solum uiris singulis, sed etiā maximis gētibus in cōmuni. Hispani deniq; antiqui, & Tyrtheni, & Sabini, Romani uocant. Si uerò hunc modum aufert cōmunis ciuitatis Apion, desinat semetipsum Alexandrinū dicere. Natus em̄ in intima Aegypto, quō erit Alexandrinus, iure ciuitatis, sicut ipse in nobis dicit, ablato? cum solis Aegyptijs nunc orbis domini Romani, participari cuiuslibet ciuitatis interdixisse uideantur. Hic aut̄ præclarus dignitates quas ipse impetrare prohibetur adipisci nō ualens, calumniari conatur eos qui hæc iustissime percepere. Non enim propter inopiā habitatorū ciuitatis, quam studiose ædificabat Alexander, nostrorū aliquos ibi collegit: sed oēs approbans diligenter ex uirtute, ac fide dignos inueniens, hoc præconiū nostris exhibuit, cum gentē nostram studeret non mediocriter honorare. Ait em̄ Hecataeus, quia propter mansuetudinē atq; fidem, quam ei præbuere Iudæi, Samariam regionem adiecit, ut eam sine tributis haberent. Similiter quoq; sensit post Alexandrum etiam Ptolemæus Lagi de Iudæis in Alexandria cōmorantibus. Nam Aegyptiaca eis castra cōmisit, arbitratus fide simul eorū & fortitudine conseruanda: & in Cyrene credens se tutissime regnaturū, & in alijs Lybiæ ciuitatibus, ad ea loca partem Iudæorum habitandī causa direxit. Post hunc aut̄ Ptolemæus, qui Philadelphus est appellatus, non solum si qui fuere captiui apud eos nostrorū, oēs absoluit, sed & pecunias eis sæpius condonauit: & (quod maximum est) desiderauit agnoscere nostras leges, & sacrarū scripturarū uolumina concupiuit; misitq; rogans destinari uiros qui ei interpretarent legem: & ut hæc apprime conscriberentur, diligentiā hanc cōmisit non quibuscunq; uiris, sed Demetrium Phalereum, & Andream, & Aristeum, quorū eruditione sui seculi Demetrius facile princeps erat, alij uerò habebant custodiā corporis sibi creditam, huic curæ præfecit. Non enim leges, & patrum nostrorū philosophiam discere concupisceret, si his utentes despiceret & non potius ualde miraretur. Apion aut̄ penē omnes in ordine successores eius Macedonum reges ignorauit habuisse erga nos præcipuū familiaritatis affectū. Tertius namq; Ptolemæus, qui uocatur Euergetes, fortiter obtinēs Syriam uniuersam, nō dijs Aegyptiacis pro uictoria solennitates gratificas immolauit: sed ueniens ad Hierosolymam, multas hostias sicut nostri moris est, deo gratificauit, dignissimāq; dicauit ornamenta uictoriæ. Philometor aut̄ Ptolemæus, & eius uxor Cleopatra, omne regnum cōmisere Iudæis: & duces totius fuere militiæ Onias & Dositheus Iudæi: quorum nominibus derogat Apion, cum debuisset opera eorum potius mirari, & gratias agere, quoniam liberauere Alexandriam, cuius ciuis uideri uult. Nam dum rebellio surrexisset in Cleopatrarē regno, & periculum pessimæ perditionis instaret, istorum labore ciuitas intestinis prælijs est erepta. Sed postea, inquit, Onias ad urbem deduxit exercitum paruum, cum esset illic Thermus præsens Romanorum legatus: quod (ut ita dicam) recte atq; iuste factum est. Ptolemæus enim, qui cognominatus est Physcon, moriēte suo patre Ptolemæo Philometore, egressus est de Cyrene, uolēs reginā Cleopatram expellere, & filios regis, ut ipse regnū iniuste sibimet applicaret: propter hæc ergo Onias aduersus eum bellum pro Cleopatra

Cleopatra suscepit: & fidem quā habuit circa reges, nequaquā in necessitate deseruit. Testis autē deus iustitiæ eius manifestus apparuit. Nam Physcon Ptolemæus cum aduersum exercitum quidem Oniæ pugnare præsumeret, omnes uerò Iudæos in ciuitate positos cum filiis & uxoribus capiens, nudos atq; uinctos elephātis subiecisset, ut ab eis cōculcati deficerēt, & ad hoc etiā bestias ipsas inebriasset, in contrariū quæ præparauerat, euenere. Elephanti enim relinquentes sibi appositos Iudæos, impetu facto super amicos eius, multos ex ipsis interemere. Et post hæc Ptolemæus quidē aspectum terribilem contemplatus est, prohibentem se ut illis noceret hominibus. Concubina uerò sua charissima, quam alij quidem Ithacam, alij uerò Hirenen denomināt: supplicante ne tantam impietate perageret, & concessit, & ex his quæ egerat uel acturus erat, poenitentia egit. Vnde recte hanc diem Iudæi Alexandria constituti, eo q̄ aperte à deo salutem promeruere, celebrare noscuntur. Apion autem omnium calumniator, etiam propter bellum aduersus Physconem gestum, Iudæos accusare præsumpsit, cum eos laudare debuerit. Is autē etiam ultimæ Cleopatrar reginæ Alexandrinorū meminit, ueluti nobis improprians, quoniam circa nos fuit ingrata: & non potius illam redarguere studuit, cui nihil omnino iniustitiæ & malorum operum defuit: uel circa generis necessarios, uel circa maritos suos, qui etiā dilexerint eam, uel in cōmuni contra Romanos omnes, & benefactores suos imperatores, quæ etiam sororē Arsinoen occidit in templo, nihil sibi nocentem. Peremit autē & fratrem insidijs: paternosq; deos, & sepulchra progenitorū depopulata est. Percipiensq; regnum à primo Cæsare, eius filio & successori, rebellare præsumpsit. Antoniūq; corrumpebat amatorijs rebus & patriæ inimicū fecit, & infidelem circa suos amicos instituit, alios quidem genere regali spolians, alios autem demens ad mala gerenda compellens. Sed quid oportet amplius dici, cum illum ipsum in nauali certamine relinquens, id est maritum & parentem communium filiorum, tradere cum exercitu principatum, & se sequi coegit? Nouissime uerò Alexandria à Cæsare capta, ad hoc usq; perducta est, ut saltem hinc sperare se iudicaret, si posset ipsa manu sua Iudæos perimere: eo q̄ circa omnes crudelis & infidelis extaret. Putasne gloriandum nobis non esse, si quemadmodū dicit Apion, famis tempore Iudæis triticum non est mensa? Sed illa quidem poenam subiit competentem. Nos autem maximo Cæsare utimur teste auxiliij, atq; fidei quam circa eum contra Aegyptios gessimus: necnon & senatu eiusq; consultis, & epistolis Cæsaris Augusti, quibus nostra merita comprobantur. Has literas Apionem oportebat inspicere, & secundum genera examinare testimonia sub Alexandro facta, & omnibus Ptolemæis, & quæ à senatu constituta sunt, necnon & maximis Romanis imperatoribus. Si uerò Germanicus frumenta cunctis in Alexandria commorantibus metiri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac penuriæ frumentorum, non accusatio Iudæorū. Quid enim sentiant omnes imperatores de Iudæis in Alexandria cōmorantibus, palam est. nam administratio tritici nihilo magis ab eis, quàm ab alijs Alexandrinis translata est. Maximā uerò eis fidem olim à regibus datam cōseruare, id est, fluminis custodiam, totiusq; custodiæ, nequaquam his rebus indignos esse iudicantes. Sed super hoc: quomodo ergo, inquit

quit, si sunt ciues, eosdē deos, quos Alexādrini non colunt? Cui respondeo. Quō etiam cum uos sitis Aegyptij, inter alterutros prēlio magno & sine fœdere de religione cōtenditis? aut certe propterea nō uos oēs dicimus Aegyptios, & neq; cōmuniter homines, quoniā bestias aduersantes naturę colitis, multa diligētia nutriendos? cum genus utiq; nostrorū unum atq; idem esse uideatur. Si aut in uobis Aegyptijs tantę differentię opinionū sunt, quid miraris super his, qui aliunde in Alexandria aduenerunt, si legibus à principio cōstitutis, circa talia permansere? Is aut seditionis causas nobis apponit: qui si cum ueritate ob hoc accusat Iudæos in Alexandria constitutos, cur oēs non culpāre possit, eo q̃ noscamur habere concordia? Porro etiam seditionis auctores, quilibet inueniet Apionis similes Alexandrinorū fuisse ciues. Donec enim Græci fuere & Macedones hanc ciuitatē habentes, nullā seditionē aduersus nos gessere, sed antiquis cessere solennitatibus. Cum uero multitudo Aegyptiorum creuisset inter eos, propter cōfusiones temporū, etiam hoc opus semper est additum. Nostrū uero genus permāsit purum. Ipsi igitur molestiæ huius fuere principium, nequaquam populo Macedonicā habente constantia, neq; prudentia Græcam: sed cunctis scilicet utentibus malis moribus Aegyptiorū, & antiquas inimicitias aduersum nos exercentibus. E diuerso namq; factū est quod nobis impropere præsument. nam cum plurimi eorū nō opportune ius eius ciuitatis obtineant, peregrinos uocant eos qui hoc priuilegiū ad oēs impetrasse noscuntur. Nam Aegyptijs neq; regum quisquam uidetur ius ciuitatis fuisse largitus: neq; nunc quilibet imperatorum. Nos aut Alexander quidem introduxit, reges aut auxere, Romani uero semper custodire dignati sunt. Itaq; derogare nobis Apion uoluit, quia imperatorum non statuamus imagines, tanquam illis hoc ignorantibus, aut defensione Apionis indigētibus: cum potius debuerit admirari magnanimitatem modestiāq; Romanorū, quoniā subiectos nō cogunt patria iura trāscendere: sed suscipiunt honores, sicut dare offerētes pium atq; legitimū est. Nō enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate & uiolentia cōferuntur. Græcis itaq; & alijs quibusdam, bonum esse creditur imagines instituere. Deniq; & patrum & uxorū filiorūq; figuras depingentes exultant, quidam uero etiam nihil sibi cōpetentiū sumunt imagines. alij uerō & seruos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirum est, si etiam principibus ac dominis hunc honorē præbere uideantur? Porro aut legislator, non quasi prophetans Romanorū potentiam non honorandam, sed tanq̃ causam neq; deo neq; hominibus utilem despiciēs, & quoniā totius animati, multo magis dei inanimati, probatur hoc inferius, interdixit imagines fabricare. alijs aut honorib. post deū colēdos nō prohibuit uiros bonos, quibus nos & imperatores & populum Ro. dignitatibus ampliamus. Facimus aut pro eis continua sacrificia: & non solum quotidianis diebus ex impensa cōmuni omnium Iudæorum talia celebramus: uerum cum nullas alias hostias ex cōmuni, neq; pro filijs peragamus, solis imperatoribus hunc honorem præcipuum pariter exhibemus, quem hominum nulli perfoluimus. Hęc itaq; communiter satisfactio posita sit aduersus Apionem pro his quæ de Alexandria dicta sunt. Admiror autem etiam eos, qui ei huiusmodi fomitem præbuere, id est, Posidonium & Apollo

Apollonium Molonis : quoniā accusant quidē nos, quare nos eosdem deos cum alijs non colimus: mētientes aut pariter, & de nostro tēplo blasphemias cōponentes incongruas, nō se putant impie agere: cū sit ualde turpissimum liberis, qualibet ratione mentiri, multo magis de templo apud cunctos homines nominato, tāta sanctitate pollente. In hoc enim sacrario Apion præsumpsit edicere, asini caput collocasse Iudæos, & cum colere, ac dignum facere tanta religione: & hoc affirmat fuisse depalatū, dum Antiochus Epiphanes et exspoliasset tēplum, & illud caput inuenisset ex auro cōpositum multis pecunijs dignum. Ad hoc igitur primū quidem respondeo, quoniam Aegyptius uel si aliquid tale apud nos fuisset, nequaquā debuerat increpare, cum nō sit deterior asinus furonibus & hircis et alijs, qui sunt apud eos dij. Deinde quō non intellexit, operib. increpatus de incredibili suo mēdacio. Legibus namq; semper utimur ijsdem, in quibus sine fine consistimus. Et cum uarij casus nostram ciuitatem, sicut etiam aliorum uexauerint, & Theos ac Pompeius Magnus, ac Licinius Crassus, & ad nouissimū Titus Cæsar, bello uincentes obtinuerint tēplum, nihil huiusmodi illic inuenere: sed purissimam pietatem, de qua nihil nobis est apud alios effabile. Quia uerò Antiochus neq; iustam fecit templi depredationem, sed egestate pecuniarū ad hoc accessit, cum non esset hostis, & socios insuper nos suos & amicos aggressus est, nec aliquid dignum derisione illic inuenit, multi & digni conscriptores super hoc quoq; testantur: Polybius Megalopolitanus, Stabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Timagenes, & Castor chronographus, & Apollodorus: qui omnes dicunt pecunijs indigentem Antiochum trāsgressum fœdera Iudæorū, & spoliasse templum auro argentoq; plenum. Hæc igitur Apion debuit respicere, nisi cor asini ipse potius habuisset, & impudentiam canis, qui apud ipsos asolet coli: neq; enim extrinsecus alia ratiocinatione mentitus est. Nos itaq; asinis neq; honorem neq; potestatem aliquam damus, sicut Aegyptij crocodilis & aspidibus: quando eos qui ab istis mordentur, & à crocodilis rapiuntur, felices & deo dignos arbitrantur. Sed sunt apud nos asini, quod apud alios sapientes uiros, onera sibimet imposita sustinentes. Et si ad areas accedentes comedant, aut proposita non adimpleant, multas ualde plagas accipiunt, quippe operibus & ad agriculturam rebus necessarijs ministrantes. sed aut omnium rudissimus fuit Apion ad componendum uerba fallacia, aut certe ex rebus initia sumens, hæc implere non ualuit, quando nulla potest contra nos blasphemia prouenire. Alterā uero fabulam, derogatione nostra plenam, de Græcis apposuit: de quo hoc dicere sat erit, quoniā qui de pietate loqui præsument, oportet eos non ignorare minus esse immundū per templa transire, quā sacerdotibus scelestā uerba cōfingere. Isti uerò magis studuere defendere sacrilegum regē, quā iusta & ueracia de nostris & de templo conscribere. Volentes enim Antiocho gratificari & perfidiam ac sacrilegium eius tegere, quo circa gentem nostrā est usus propter egestatē pecuniarum, detrahentes nobis etiā quæ in futuris essent, mētiti sunt. Propheta uerò aliorum factus est Apion, & dixit Antiochum in templo inuenisse lectum, & hominem in eo iacentē, & appositam ei mensulam maritimis terrenisq; uolatilium dapibus plenā, & quod obstupuisset his homo. Illum uerò mox adorasse

rasse regis ingressum, tanquā maximā sibi opem præbituri: ac procidentem
 ad eius genua, extensa dextera poposcisse libertatē: & iubente rege ut cōside-
 ret, & dicere quis esset, uel cur ibidem habitaret, uel que esset causa ciborum
 eius; tunc hominē cum gemitu & lacrymis lamētabiliter suā narrasse necessi-
 tatē. Ait, inquit, esse se Græcum: & dum peragraret prouinciā parādī uictus
 causa, correptum se subito ab alienigenis hominibus, atq; deductum ad tem-
 plum, & inclusum illic, & à nullo cōspici, sed cuncta dapium apparatione sa-
 ginari. Et primum quidē hæc sibi inopinabilia beneficia uisa attulisse lætitiā:
 deinde suspicionem, postea stuporem: postremū consulentē à ministris ad se
 accedentibus audisse legem ineffabilē Iudæorū, pro qua nutriebatur: & hoc
 illos facere singulis annis quodam tēpore constituto. Et cōprehendere qui-
 dem Græcum peregrinum, eumq; annuo tempore saginare, & deductum ad
 quandam syluam, occidere quidem eum hominem, eiusq; corpus sacrificare
 secundū suas solennitates, & gustare ex eius uisceribus, & iusiurandū facere
 in immolatione Græci, ut inimicitias cōtra Græcos haberēt: & tunc in quan-
 dam foqueam reliqua hominis percuntis abijcere. Deinde refert eum dixisse,
 paucos iam dies debitos sibi met superesse, atq; rogasse, ut reueritus Græco-
 rum deos, & superans in suo sanguine insidias Iudæorū, de malis eū circun-
 stantibus liberaret. Huiusmodi ergo fabula nō tantū omni tragœdia plenissi-
 ma est, sed etiā crudeli impudentia redundat. Nō tamē à sacrilegio priuat An-
 tiochum, sicut arbitratī sunt, qui hæc ad illius gratiā cōscripsere. Nō em̄ præ-
 sumpsit aliquid tale, ut ad templū accederet: sed sic inuenit nō sperans. Fuit
 ergo uoluntatibus iniquis impius, & nihilominus sine deo, quicquid iussit
 mendacij superfluitas, quā ex ipsa re cognoscere ualde facillimū est. Nō enim
 circa solos Græcos discordia legum esse dignoscitur, sed maxime aduersus
 Aegyptiōs & plurimos alios. Cuius em̄ regionis homines nō cōtigit aliquan-
 do apud nos peregrinari? ut aduersus solos Græcos renouata coniuratione
 per effusionem sanguinis ageremus: uel quō possibile, ut ad has hostias om-
 nes Iudæi colligerentur, & tantis milibus ad gustandum uiscera illa suffice-
 rent, sicut ait Apion? uel cur inuentum hominem quicumq; fuit (non enim
 suo nomine cōscripsit) aut quō eum in suam patriam rex non cum pompa
 deduxit? dum posset hoc faciens, ipse quidem putari pius, & Græcorū ama-
 tor eximius, assumere uerò contra Iudæorum odium auxilia magna cuncto-
 rum. Sed hæc relinquo: insensatos enim, non uerbis, sed operibus decet ar-
 guere. Sciunt igitur omnes, qui uidere constructionē templi nostri, qualis
 fuerit, & intransgressibilem eius purificationis integritatem. Quatuor enim
 porticus habuit in circuitu, & harum singulæ propriā secundum legem ha-
 buere custodiā. In exteriorē itaq; ingredi licentia fuit omnibus etiā alienige-
 nis: mulieres tantūmodo menstruatæ transire prohibebantur. In secundam
 uerò porticū cuncti Iudæi ingrediebantur, eorumq; cōiuges cum essent ab
 omni pollutione munda. In tertiā, masculi Iudæorū mundi existētes atq; pu-
 rificati. In quartam autē sacerdotes, stolis induti sacerdotalibus. In adytum ue-
 rò soli principes sacerdotum, propria stola circumamicti. Tanta uerò est cir-
 ca omnia prouidentia pietatis, ut secundum quasdam horas sacerdotes in-
 gredi cōstitutum sit. Mane etenim aperte templo oportebat faciētes traditas
 hostias

hostias introire: & meridie rursus, dū clauderet tēplum. deniq; ne uas quidē aliquod portari licet in tēplū, sed erant in eo solūmodo posita, altare, mensa, thuribulū, candelabrū, quæ oīa in lege cōscripta sunt. Etenim nihil amplius neq; mysteriorū aliquorū ineffabiliū agitur, neq; intus ulla epulatio administrat. Hæc em̄ quæ prædicta sunt, habēt totius populi testimoniū manifestū, rationēq; gestorū. Licet em̄ sint tribus quatuor sacerdotū, & harū tribuū singulæ habeāt hominū plus q̄ quinq; milia, sit tamen obseruatio particulariter per dies certos: & his transactis, alij succedentes ad sacrificia ueniunt: & congregati in tēplum mediāte die à præcedentib. clauēs tēpli, & ad numerū om̄ia uasa percipiunt, nulla re quæ ad cibū aut potū attineat in tēplum delata. Talia nanq; etiā ad altaria offerre prohibitū est, præter illa quæ ad sacrificia præparantur. Quid ergo Apionē dicimus, nisi nihil horū exanimantē, uerba incredula protulisse? Sed turpe est, historiē uerā notitiā si proferre grāmaticus nō possit. Et sciēs tēpli nostri pietatē, hanc quidē prætermisit. Hominis autē Græci cōprehensionē finxit, & pabulū ineffabile, & ciborū opulentissimā claritatē: & peruios ingrediētes, ubi nec nobilissimos Iudæorū licet intrare, nisi fuerint sacerdotes. Hæc ergo pessima est impietas, atq; mendaciū spontaneū, ad eorū seductionē, qui noluerūt discutere ueritatē. Per ea si quidē mala ineffabilia, quæ prædicta sunt, nobis detrahere tētauerē. Rursumq; tanq̄ pijsimus deridet, adijciēs fabulæ inania facta. Ait em̄ illum retulisse, dū bellū Iudæi cōtra Idumæos haberēt lōgo quodā tēpore, ex aliqua ciuitate Idumæorū qui in ea Apollinē colebat uenisse ad Iudæos, cuius hominis nomē dicitur Zabidus: deinde eis promississe traditurū se eis Apollinē deū Dorensiū: uenturūq; illū ad nostrū tēplum, si omnes ascenderent, & adducerent om̄nē multitudinē Iudæorū. Zabidū uero fecisse quoddā machinamentū ligneū, & circūposuisse sibi, & in eo tres ordines infixisse lucernarū, & ita ambulasse, ut procul stantibus appareret, quasi stella per terrā iter agēs. Porro Iudæos inopinabili uisione obstupuisse, & lōge cōstitutos tenuisse silentiū. Zabidū uero multa quiete ad tēplum uenisse, & aureū detraxisse asini caput (sic enim urbane cōscribit) & rursus Doram uelociter aduenisse. Igitur & nos dicere possumus, quia asinum, hoc est semetipsum Apion grauat, & facit stultitia simul & mendacijs oneratū. Loca nāq; quæ nō sunt, cōscribit: et ciuitates nesciēs trāsferit. Idumæa em̄ puinciæ nostræ cōfinis est, posita iuxta Gazā, & nulla ciuitas huius Dora nuncupat. In Phœnice uero iuxta montē Carmelū Dora ciuitas appellatur, in nullo cōcordās Apionis oblocutionibus. Quatuor em̄ dierū itinere procul est à Iudæa. Cur itaq; nos rursus accusat, eo q̄ nō habeamus cōmunes cū alijs deos, si sic facile credidere patres nostri ad se uenturū Apollinē, & cū stellis eum ambulare super terrā putauere? Lucernā em̄ prius nunq̄ uidere scilicet, qui tot & tāta cōcelebrant cādelabra. Sed nec aliquis ei ambulāti per prouinciā ex tātis milibus obuiauit. Desolatos etiā uicos custodibus cōperit, & hoc tēpore belli. Cætera iam relinquo. Ianuæ uero tēpli altitudine quidē erāt cubitorū L X, latitudine uero x x, omnes deauratæ, & penē auro puro cōfectæ. Has claudebāt nō minus q̄ uiri ducēti diebus singulis: & relinquere eas apertas, nefandū nimis erat. facile igitur eas lucernifer ille aperuisse creditur, qui solus etiam habuisse asini caput æstimabatur: quapropter dubium est, utrum

hoc caput Zabidus denuo reuocauit: an certe sumēs Apio, introduxit in tēplū, ut Antiochus inueniret, ut secūdo Apioni aliquā mentiēdi daret occasionem. Mentit̃ aut̃ & de iuramēto, quod iuremus per deū factorē celi & terrę & maris, nulli Iudęos fautores alienigenę, & maxime Gręcis. Oportebat aut̃ mentientē absolute dicere, nulli fautores alienigenę, & magis Aegyptijs: sic etenim ab initio poterāt eius figmēta de iureiurādo cōgruere, si ab Aegyptijs utiq; patres nostri nō propter malignitatē suā, sed propter calamitates expulsi sunt. A Gręcis aut̃ plus locis q̃ studijs sumus abiuncti, ita ut nullę inter nos & illos inimicitia & æmulatiōes esse noscant. E diuerso nāq; multos eorum ad nostras leges cōtigit accessisse, quorū quidā permanere, quidā uero perdurare nō ferētes, denuo recessere. Hoc tamē iusiurādū nunq̃ se quisquā audisse meminit apud nos habitū, sed solus Apion (ut uidetur) audiuit. Ipse nāq; id cōposuit. Magna ergo admiratione eximia Apionis prudētia, uel ob hoc quod mox dicetur, digna est. Hoc em̃ esse affirmat indicium, quia neq; legibus iustis utamur, nec deū colamus ut cōuenit, q̃ diuersis gentib. seruiamus, & calamitates quasdā circa ciuitatē sustineamus, cum utiq; principalis ciuitas Romanorū sit, cuius ciues soli ab initio regnare atq; nō seruire cōsueuerūt. Quis etem̃ horū magnanimitati ualeat obistere? Nullus etem̃ aliorū potest dicere sermonē quē Apion locutus est, quādo paucis cōtigit in principatu cōtinue præsidere, & nō rursus alijs facta mutatiōe seruire. Plurimę nāq; gētes alijs obedire coactę sunt: soli aut̃ Aegyptij, eo q̃ refugiāt (sicut aiunt) in eorum prouinciā dij, atq; saluē migrātes in effigies bestiarū, honorē præcipuum inuenerunt, ut nulli famularent̃ horum qui Asiā Europāq; tenuere: qui scilicet unā diē ex quo totius seculi nō habuere libertatē, neq; apud indigenas dominos, neq; apud externos. Nam quēadmodū eis usi sint Persę nō semel solummodo, sed frequēter uastantes urbes, tēpla euertētes, putatos apud eos interficientes deos, impropere non studeo. Nō enim cōuenit stultitiā nos indocti Apionis imitari: qui neq; casus Atheniensium, neq; Lacedæmoniorū animo suo cōcepit, quorū hos quidē fortissimos, illos religiosissimos, oēs affirmant. Taceo reges pietate celebres, inter quos Croesum, q̃ diuersis uitę sunt calamitatibus fauciati. Taceo incensam Atheniensium arcē, tēplum Ephesinū & Delphicū, aliāq; multa: hic nemo calamitatē passis, sed potius inferentibus intulit impropria. Nouus aut̃ accusator nostrorū Apion inuentus est, malorum suorū apud Aegyptū gestorū prorsus oblitus. Sed Sesostris eum, quem refert fabula regē fuisse Aegypti, ut credit̃, excæcauit. Veruntamē possumus & nos dicere nostros reges Dauid & Solomonē, qui multas subdidere gentes. Sed de his modo superfedendū est: quę uero cūctis nota sunt, Apion modis omnib. ignorauit: quoniā Persis, & post illos principibus Asię Macedonibus, Aegyptij quidē seruire, nihil differentes ā famulis. Nos aut̃ liberi cōsistentes, etiā ciuitatū in circuitu positarū tenuimus principatū, annis uiginti & centū, usq; ad Pompeiū Magnū. Et dū uniuerſi reges sunt expugnati ā Romanis, omnium soli propter fidē suā maiores nostri & socij & amici fuere. Sed uiros mirabiles non præbuimus, uelut quarundā artium inuentores, & sapiētia præcellentes: & inter hos enumerat Socratē, & Zenonem, & Cleanthem, & alios huiusmodi. Deinde quod potius est mirandū, semetipsum his adiecit

adiecit, & beatificat Alexandriā, quā ciuē talē habere meruit, quod rite facit. Oportebat em̄ ut ipse sui testis existeret, qui alijs omnib. sic importunus & callidus esse uidebat, & uita uerboq; corruptus. Quapropter recte quilibet Alexandrię cōdolebit, si super isto aliquid magni sapuerit. De uiris autē qui fuere apud nos titulo nullo laudis inferiores, sciūt qui uoluerint nostrę antiquitatis libris incūbere. Reliqua uero quę in accusatiōe cōscripta sunt, dignū erat forte sine satisfactiōe relinquere, ut ipse sui potius & aliorū Aegyptiorū accusator extaret. Querit em̄ eo qđ animalia consueta sacrificemus, & nō uescamur carnib. suillis: sed et circūcisionē genitaliū uehemēter irridet. De nostro rū quidē animaliū perēptiōe, cōmunio nobis est cū alijs hominib. uniuersis. Apio autē sacrificātes nos re darguēs, indicat semetipsū genere esse Aegyptiū. Nō em̄ Græcus si esset aut Macedo, hoc moleste ferret. Isti em̄ uouēt sacrificare hecatōbas suis dijs, & sacerdotib. utunt̄ ad epulas. Quę cum ita sint, nō propterea cōtigit mundū animalib. desolari, quod Apion expauit. Qui tamē si solēnitates Aegyptiorū sequerent̄, mūdus desertus qđ esset hominibus, ferocissimis autē bestijs impleret: quas isti iudicātes deos, diligēter enutriūt. qđ si quis cum cōsuleret, quos putaret omniū Aegyptiorū esse sapiētes atq; deicolas, sacerdotes sine dubio fateret̄. Hęc em̄ duo dicūt sibimet ab initio a regibus esse pręcepta, ut deus colant, & sapiētiā diligant: quod illi facere pręcipue iudicant: qui tamē & circūcidunt omēs, & a porcinis abstinēt carnibus. Sed neq; ullus alter Aegyptiorū cū eis dijs sacrificare dignoscit̄. Cęcus igitur fuit Apion qñ pro Aegyptijs nostras detractiōes cōponēs, illos uidetur potius accusare, qui nō solū utunt̄ solēnitatibus, quas in nobis culpāt iste: sed etiā alios circūcidi docēt, sicuti dixit Herodotus. Vnde recte mihi uidetur Apion, propter patrię suę leges poenas dedisse blasphemię. Etem̄ necessārio circūciso, circa genitalia uulnera ei facta nihil profuerūt, & putrefactis in magnis dolorib. expirauit. Oportet em̄ bene sapiētes in legib. proprijs circa pietatē integre permanere, & aliorū minime carpere. Iste uero suas quidē leges effugit, de nostris uero mētitus est. Hic itaq; terminus uitę fuit Apionis. Sed & noster hic iā finē liber accipiet. Qm̄ uero & Apollonius Molon, & Lysimachus, & alij quidā, tā per ignorātiā qđ per insaniā de legislatore nostro Moise, & legib. uerba protulere, nec iusta nec uera: dū illi quidē uelut mago atq; fallaci derogāt, leges autē malitię apud nos nullusq; uirtutis affirmāt esse doctrices, uolo breuiter & de omī cōuersatione nostra, & de particulari (sicuti potero) proferre sermonē. Reor enim fore manifestū, quā & ad pietatē & ad conuictū uniuersalēq; humanitatē, insuper ad iustitiā laborumq; tolerantiam, & ad contēptū mortis optimas leges positas habeamus. Rogo tamē lecturos, ut nō cū inuidia exequātur huius operis lectionē. Nō enim proposui laudes conscribere nostrorū: sed aduersus eos, qui nos plurimū & fallaciter accusarunt, satisfactiōē hanc puto esse iustissimā. Proinde accusationē Apollonius non cōtinue, sicut Apion, instituit, sed dispersim. Quippe qui aliquando quidē nos sine deo & hominibus odiosos appellat, aliquādo uero formidinē nobis impropert: & ē diuerso, rursus aliquādo de audacia gētis nostrę queritur. Dicit autē etiam stultiores Barbaris: & propterea nullum inuentum nos solos uitę utile reperisse. Hęc aut omnia manifeste redarguuntur, dum uni-

uerſa cōtra q̄ ab eo ſunt dicta, monſtrant & legibus imperata, et à nobis cum omni integritate geſta. Si uerò coactus fuero facere mentionē legū contraria- rum apud alios cōſtitutarū, in culpa illi ſunt, qui noſtras ſolēnitates tanq̄ peio- res cum aliorum conferunt. Quibus neutrū puto remanere quod dicāt: neq; quia non eas habeamus leges, quarū ego capita & ſummas ad redarguendū poſiturus ſum: neq; quia nō prācipue in legibus proprijs perduramus. Pau- lo ergo altius exorſus, uolo primū dicere, quod eis qui ſine lege & ordine ui- uunt, hi qui ordinis & cōmuniū legum amatores extiterunt, & primi hoc in- choauerunt, recte manſuetudine atq; uirtute praeſtare dicendi ſunt. Deniq; conātur ſinguli eorū geſta ſua ad antiquitatē referre, ut nō imitatores aliorū uideantur exiſtere, ſed ipſi potius alijs legitime uiuendi duces fuiſſe. His igitur hunc in modū ſe habentibus, uirtus legiſlatoris eſt meliora conſiderare: & his qui uſuri ſunt legibus, quas poſuerit, ſatisfacere, quia recte ſunt. Populi uero eſt, ut in omnibus, quae cōſtituta ſunt, perduret: & neq; felicitate proce- dētē, neq; calamitatib. aliquid horū immutet. Dico igitur noſtrū legiſlatore, quolibet qui memorant legiſtatores antiquitate praeſcedere. Lycurgus enim & Solon, & Zaleucus Locrenſis, & oēs qui apud Grēcos mirabiles ſunt, no- uelli atq; recētes, quantū ad illū cōparati, eſſe noſcuntur: quando nec ipſum nomen legis fuiſſe olim apud Grācos agnoſcitur. Teſtis Homerus eſt, qui nuſquā in opere ſuo hoc uſus eſt nomine. Non em̄ ſecundū legē, ſed indiſſi- nitis ſentētijs, & regū praeceptionibus, populus regebatur. Vnde etiā multo tēpore permansere, tantū moribus utentes, & nō ſcripto, & multa horū ſem- per ſecundū euentū caſuū permittentes. Noſter uerò legiſlator antiquus exi- ſtens (hoc etenim undiq; manifeſtū eſt, etiam apud eos clarum, qui ſemper contra nos loquuntur) & ſemetipſum praeſbuit optimū principem populorū conſultorēq; & inſtructionē totius legis uitae conſtringens, eis ſuaſit hanc li- benter excipere, & firmiſſime in clyta ſciētia cuſtodire. Primū autem eius magnitudinis opera uideamus. Ille nanq; progenitorū noſtrorū relinquen- tium Aegyptū, & ad terrā propriā remeantiū, multa milia ſumēs, ex plurimis & impoſſibilibus rebus cauțiſſime liberauit: nam & in aquoſam eos & mul- tum arenoſam oportebat tranſire uiam, bellaq; deuincere: & filios ac uxores, praedaq; bello ſeruare: in quibus dux egregius & cōſiliarius ſapiētīſſimus, & tutor ueraciſſimus fuit uniuerſorū. Omne ſiquidē multitudinem à ſemet- ipſo pendere fecit, & cum omnia quae uellet perſuadere poſſet, in nullo horū uindicauit ſibi met poſteſtatē: ſed in quo maxime tēpore poſteſtatē ſibi met ar- rogant & tyrānidē praeſules rerū, & populū frequenter plurima iniquitate ui- uere conſuefaciunt, in hac ille potentia cōſtitutus, ē diuerſo magis iudicauit agendū pie, & plurimā exhibere alijs æquitatē, ipſe uirtutē praeſcipuā ſe credēs cunctis oſtendere, & ſalutē firmiſſimā praeſbere ſequacibus bona uoluntate. Et maximis actibus in ſingulis caſibus uſus eſt. Quapropter recte iudicabat, ducē atq; conſultorē ſe deū habere: & primitus ſibi met ſatisfaciēs, quia ſecun- dum illius uoluntatem uniuerſa gereret atq; tractaret, credidit modis omni- bus oportere, ut etiā apud plebem hēc opinio permaneret. Nam qui deū re- ſpicere ſuā uitam credunt, delinquere nō praeſumunt. Huiusmodi quidē no- ſter legiſlator fuit, non magus, non fallax, ſicut derogatores iniuſte pronun- ciant

ciant: sed quales apud Græcos gloriantur fuisse Minoem & post eū legisla-
 res alios. Nāq; quidā eorū leges pōitas à Ioue dicebāt: alij uero eas in Apol-
 linē & uaticiniū Delphicū referebāt, siue pro ueritate hoc credētes, seu facile
 persuadendū iudicantes populo. Qui uero præcipuas leges instituerint, uel
 qui iustissime de dei fide cognouerint, licet hoc ex ipsis legib. facta cōparatio
 ne cōspicere. Iam em̄ de ipsis tēpus est disputandi. Igitur infinitæ quidē parti-
 culatim gentiū atq; legū apud cunctos homines differentiæ sunt. Alij siqui-
 dem monarchis, alij uero populo potestātē reipub. commiserunt. Noster uero
 legislator nihil horum intendens, ueluti si quis hoc dicendo mensurā tran-
 scendat uerbi, diuinam rempub. declarauit: deo principaliter cōuersationē
 nostram atq; potestātē excellenter assignans, & satisfaciēs cum cunctos inspi-
 cere, tanquā causam bonorū omnium uniuerſis hominibus existentē: & quæ
 eunq; contingit eos in angustijs supplicasse, illius non latuisse uoluntatem,
 neq; quicq; eorū quæ gessere, uel si quid aliquis apud semetipsum potuit co-
 gitare. Vnum uero eum esse monstrauit, & ingenitū, immutabilem per tem-
 pus, æternū, & omni specie mortali pulchritudine differentē, & ipsum nobis
 notum: qualis aut sit secundum substantiā, prorsus ignotum. Hæc itaq; de deo
 sapuerunt prudētissimi Græcorū: qui quidē q̄ eruditi sint, illo utiq; sciendi
 præbete principia, nunc dicere prætermitto: quod aut hæc optima & cōgrua
 dei naturæ atq; magnificentiæ sint, ualde testantur. Pythagoras em̄, & Ana-
 xagoras, & Plato, & post illos philosophi Stoici, & penē cuncti, uidentur de
 diuina sapuisse natura. Sed hi quidē ad breue philosophantes, populo super-
 stitionum opinionibus iam præoccupato ueritatē dogmatis proferre timue-
 re. Noster uero legislator opera præbens consona uerbis suis, nō solū his qui
 cum eo erant satisfecit, sed etiam qui ex illis semper erāt nascituri, hoc immu-
 tabiliter inspirauit, & causam legislationis ad utilitatis modum semper addu-
 xit. Non enim partem uirtutis dei culturā dixit, sed huius partes alias esse per-
 spexit atq; constituit: hoc est fortitudinē, iustitiam, & mutuam in omnibus ci-
 uium concordia. Cunctæ nanq; actiones & studia, uniuerſiq; sermones, ad
 diuinā referuntur per omnia pietatē. Non enim hoc inexamiatum aut inde-
 finitū ulterius dereliquit. Duo siquidē sunt totius disciplinæ & moralis insti-
 tutionis modi, quorū unus quidē sermone doctor est, alter uero exercitatio-
 ne morum: quæ cum ita sint, alij quidē legislatores sentiēdo sunt discreti, &
 alterum horum modū sibi placitū assumptes, alterū reliquerūt. Sicuti Lace-
 dæmonij quidē & Cretenses moribus erudiebantur, nō uerbis: Athenienses
 uero, & penē omnes alij Græci, quæ quidem oportet agi præcipiebant suis le-
 gibus: assuescere uero ad hæc operibus, minime ualuere. Noster aut legisla-
 tor hæc ambo multa diligētia coaptauit. Nam nec exercitationes morū omi-
 ſit nō traditas, neq; leges sermone reliquit incōptas. Sed mox à primo incho-
 ans cibo, & unicuiq; diætā cōueniēte, nihil neq; minimarū escharū sub pote-
 state uolūtatis utētiū dereliquit. Sed & de cibis quib. cōuenit abstineri, et qui
 sumēdi sunt, uel quæ diætā cōmunis esse uideat, necnō & de operib. labore si-
 mul & requie, terminū atq; regulā posuit legē: quatenus ueluti sub patre atq;
 domino uiuentes, neq; uolētes quicq; neq; per ignorantia delinquamus. Nō
 enim ignorantibus pœnam posuit, sed optimam & necessariam correptionem

nem monstrauit legē. Quapropter nō semel audire, nec secūdo uel sapius: sed in unaqua; septimana, alia opera relinquentes, ad legis auditionē cōgregari præcepit uniuersos, eāq; perfectē cōdiscere, quod scilicet oēs legislatores reliquisse noscunt. Et in tantū plurimi hominū absunt, ut secūdū proprias leges uiuant, ut penē eas ignorēt. Et cum peccauerint, tunc agnoscunt ab alijs, quā legē probant esse præuaricati. Sed etiā uiri maxima cū gloria & principalia gubernātes, profitentī ignorationē. Doctos nanq; sibi faciunt assidere ad dispensationē rerū, & peritiā legū habentes. Nostrorū uero quēlibet si quis leges interroget, facilius q̄ nomen suū recitat. Vniuersas quidē mox à primo sensu eas discantes, in animo uelut inscriptas habemus. Et rarius quidē quilibet transgreditur: impossibile aut est supplicium deuitare peccantem. Hoc itaq; primū omniū mirabilē consonantiā nobis instituit. nam unam quidem habere & eandē de deo sectam, uita uero ac moribus differre nihil abinuicē, optimam moribus hominū potest celebrare cōcordiā. Apud nos etenim solos, neq; de deo quilibet sermones audiet alterutris aduersarios, sicut multa similia apud alios fieri cōprobantur: cum nō solū à uulgaribus quod uisum fuerit unicuiq; profertur, sed etiam apud quosdā philosophorū hoc crebro præsumitur: quando alij quidē totam dei naturā sermonibus perimere tentare, alij uero eius prouidentia ab hominib; abstulere: neq; in studijs uitæ differentia ulla cōspicitur, sed cōmunia quidē opera omniū apud nos existunt: unus uero de deo sermo cōcors est, asserēs illū cūcta respicere. Sed etiam de ipsius uitæ studijs, & quoniā oportet omnia alia ad terminū diuinæ pietatis adduci, à mulieribus nostris & à seruis quilibet audient. Pro qua re illatas nobis calumnias à quibusdā, cur nō exhibeamus uiros inuētores nouorū operum seu uerborū, contigit oriri. Alij siquidē in nulla re paterna perdurare optimū esse putant, & præcipue transgressorib; sapiētiae robur assignāt. Nos autem ē diuerso, unam esse prudentiā atq; uirtutē existimamus, nihil penitus uel facere uel cogitare contrariū his quæ antiquitus sancita noscuntur: quod scilicet iudiciū legis est optimo fœdere cōstitutæ. nam ea quæ nunc non habent modum, experimēto sæpe corrupta redarguunt. Apud nos autem, qui credimus ab initio positā legem diuina uoluntate, nihil aliud pium est, q̄ hāc sub integritate reseruare. Quis etenim eius quicq̄ mouere potest, aut quid melius adinuenit? uel quis ab alijs tanquam præcellentius ad statum reipub. nostræ aliquid transferre potest? aut quæ poterit esse melior atq; iustior, q̄ ea quæ deum quidem principem omnium esse confirmat: sacerdotibus autem in communi quidem res præcipuas dispensare permittit: summo uero pontifici aliorum sacerdotum principatum competenter iniungit? quos utiq; nō diuitijs, neq; alijs quibusdam spontaneis auiditatibus præcellentes legislator ad culmen huius honoris instituit. Sed quicunq; sapientia uel temperantia alijs præstare noscuntur, eis præcipue culturam diuinæ placationis iniūxit. Apud hos igitur, & legis & aliorum studiorum integra diligētia custoditur. Contemplatores enim omnium, atq; iudices contemptorum, & punitores culpabilium sacerdotes esse decreti sunt. Quis ergo principatus, quod regnū erit hoc sanctius, uel qui honor deo potius cooptabitur, cum omnis quidem populus sit præparatus ad pietatem, summa uerò diligentia sacerdotibus sit indicta

indicta, & uelut quedā festiuitas gubernetur uniuersa respub. Cum em̄ myste-
ria sua numero paucorū dierū alienigenæ custodire nequeant, ea uidelicet sa-
crificia nominātes, nos cū multa delectatione, & incōmutabili uolūtate solē
nitatis opus per om̄e seruamus æuū. Quæ igitur sunt præcepta uel interdicta
simplicia, siue nota dicamus. Primū quidē de deo est, dicens: Deus habet om-
nia, perfectus, beatissimus, ipse sibi cunctisq; sufficiens, principiū & medium
& terminus: inter omnia operibus quidē & muneribus clarus, & om̄i re ma-
nifestior: forma uero & magnitudine nobis inenarrabilis. Omnis nanq; ma-
teries cōparata ad huius imaginē, licet sit pretiosa, tamē pro nullo est: cūctaq;
ars ad illius imitationis inuentū, extra artē esse cognoscitur: nihil simile neq;
uidemus neq; possumus suspicari, neq; cōiungere. Sanctus est: uidemus eius o-
pera, lumen, cælum, terrā, solem, lunā, flumina, mare, animalīū nationes, pro-
uentus fructuū: hæc deus fecit, nō manibus neq; laboribus, neq; quibusdam
indiguit sibi cooperantibus: sed ipso uidente bona repente facta sunt. Hunc
homines cōuenit uniuersos sequi, eumq; placare exercitatione uirtutis. Mo-
dus enim diuinæ placationis iste sanctissimus est. Vnū templū unius dei, cō-
mune omniū cōmunis dei cunctorū. Gratum namq; semper est omne quod
simile est. Hunc placant quidē sacerdotes semper. præcedit uero istos primus
secundū genus: qui ante alios sacerdotes sacrificabit deo, custodiet leges, de
dubijs iudicabit, & puniet lege cōuictos. Huic quisquis nō obedit, supplicio
subiacebit, tanq̄ qui in ipsum deū impie gesserit. Hostias immolat, nō ad cra-
pulam nostrā uel ebrietatē attinentes. hæc enim nō placent deo: quæ res oc-
casio potius iniuriarū simul & expensarū est. Deus enim tēperatos, ordina-
tosq;, & boni generis diligit: & ut præcipue sacrificātes caste uiuamus. In sa-
crificijs aut̄ pro cōmuni salute primū oportet orare, deinde singulos prose-
metipsis, quoniā omnes socij sumus. Et qui hoc consortiū suæ uitę præponit,
maxime deo gratus est. Supplicatio uero fit ad deum uotis ac precibus, nō ut
bona præstet: hæc enim ipse sponte cōtulit uniuersis, & in medio deposuit:
sed ut hæc suscipere ualeamus, suscipiētesq; seruemus. Purificationes quoq;
in sacrificijs lex decreuit, à cubili, à lecto, à cōgressu uxorio, et alia multa, quę
cōscribere longissimū est. Huiusmodi ergo de deo, & eius placatione sermo
est, ipse aut̄ simul etiā lex est. Quid aut̄ de nuptijs? Solam nouit lex permixtio-
nem naturalem cum coniuge, si tamen filiorum causa procreandorum aga-
tur. Masculorum uero cum masculis ualde iudicauit inimicas: & tentantes ta-
lia morte decreuit dignos. Nubere uerò iubet, non respicientes ad dotem,
neq; uiolenter arripere, sed neq; dolo uel fallacia suadere. Dispensationē ue-
rò potius fieri per eum, cuius noscitur esse potestatis, & per cogitationē op-
portunam. Mulier aut̄ inferior, inquit, est uiro per omnia. Obedit igitur non
ad iniuriā, sed ut sit sub regimine constituta. Deus enim uiro potestatē dedit,
Cum hac ergo coire decet maritū solūmodo. alterius uero experientiam ha-
bere nequissimū. Si quis autem hoc egerit, declinatio nulla mortis, neq; si fe-
cerit uim uirgini alteri desponsatæ: neq; si suaserit nuptæ, aut filios nutrien-
ti. quæ omnia lex præcepit. uniuersis aut̄ mulierib. interdixit uel celare quod
natum est, uel alia machinatione corrūpere filios. Infanticida enim esset ani-
mas demoliens, & genus imminuēs. Igitur si quis ad concubitum, correptio-

nemq; transferit, immūsus est. Oportet aut etiā post legalem cōmixtionē uiri, mulieres lauari. Hoc em̄ partē animæ polluere iudicauit: inflata namq; corporibus uulneratur. Dumq; hoc fit, aquam propter purificationis causam talibus imperauit. Sed neq; in filiorū natiuitatib. cōcessit epulationes aggregari, & fieri occasiones ebrietatis: sed tēperatū esse repēte principiū. Iussitq; literis erudiri propter leges, & nosse progenitorū actiones, ut actus imitent: & cum legib. educati, neq; transgrediant, neq; cogitationē ignorationis habere iudicentur. Prospexit aut etiam funeribus mortuorū, ut neq; sumptuosæ ad sepeliendū celebrentur exequiæ, neq; insigniū fabrica sepulchrorū. sed necessaria quidē circa elationē funeris imperauit domesticos adimplere: omnibus aut uiuentibus legitimū esse cōstituit, ut aliquo moriente & concurrant, & gemitus lamentationis effundāt. Purificari aut iubet etiā domesticos funere celebrato: ut longe procul sint, quasi uideantur mundi esse. Cum aut aliquis fecerit homicidiū uel sponte uel inuitus, ne horū quidē poenam tacuit. Parentū honorē post deum esse cōstituit: & qui nō repensat eorū gratiæ, sed in qualibet parte cōtristat, præcepit esse lapidandū. Iubet etiā senioribus honorem iuuenes exhibere, quoniā cunctis senior deus est. Nihil permittit celandū apud amicos: nō enim amicitia sunt apud eū, cui omnia nō credunt. & licet aliqua inimicitia proueniant, prodi tamē arcana prohibuit. Si quis aut arbiter munus acceperit, morte mulctatur, despiciens quod iustum est, & auxiliū reis offerēs. Quod quisquā nō posuit nō auferat, & aliena nō tangat. mutuans nō accipiat usuras. Hæc, & his multa similia, cōmunionē continent nostrorū inter alterutros, Quō aut etiam de domestica cura circa alienigenas habēda docuerit legislator, referri dignū est. uidebitur enim omnib. optime prospexisse eum, illo ita sentiente, neq; propria corrupamus, neq; participari rebus nostris uolētibus inuideamus. Quicūq; em̄ uolūt sub nostra cōuersari lege, accedentes ad eam cū munificentia suscipit, nō genere solūmodo, sed etiā uolūtate uitæ putās esse cōsortiū. Eos aut qui obiter adueniūt, misceri solēnitatibus noluit, alia tamē exhibēda cōstituit. Idem omnib. præbēdum, ignem, aquam, cibū: iter ostēdere, nō spernere aliquē insepultū. Mitissime etiā circa hostes quæ sunt agēda sancit, ut neq; terra eorū exuratur, neq; arbores fertiles incidantur. Sed etiam spoliari eos qui in bello cecidere, interdixit, & captiuis prospexit, quatenus eorum amoueatur iniuria, & maxime foeminarum. Sic aut eximie nos mansuetudinē atq; clemētiā studuit edocere, ut etiam de animalibus irrationalibus non taceret: sed horum tantummodo utilitatem legitimam concedens, ab omni nos alia causa prohibuit. Quæcūq; enim ueluti domestica oriuntur in ædibus, hæc interdixit occidi: sed neq; parentes deniq; præcepit unā cum pullis auferri. Et licet hostilia sint animalia laborum socia, eis tamen parcendum esse sancit. Sic undiq; ea quæ ad mansuetudinē pertinent obseruauit: doctrinalibus quidē, sicuti prædictū est, legibus utens, & alias rursus cōtra trāsgressores causa punitionis sine excusatione defigens. Multa namq; in plurimis causis transgredientiū, mors est. Si adulteriū cōmiserit aliquis, si uim puellæ fecerit. Si masculi turpe tentamentū præsumpserit, aut patiatursustinere tentatus. Similiter autem est lex inuitabilis & in seruis, sed etiam de mensuris, uel si quis de ponderibus dolum fuerit operatus

operatus, & de iniusta uēditione: ac fraude si q̄s uel detraxerit alienā rē, aut quod nō posuit abstulerit, cohibēdi hi sunt uindicta, nō quali apud alios, sed ualde maiori. de iniuria uero parētū, uel impietate q̄ sit in deū, si uel tētet hoc aliq̄s, mox peribit. Athis qui secūdū legē uniuersa faciūt, prāmiū tribuit, nō aurū, nō argētū, neq; corona lapillis distincta: sed unusq̄sq; testē habēs cōscientiā suā, ualde proficit, legislatore prophetāte, & deo fidē cōdonāte firmissimā his qui seruāt leges: & licet pro his mori cōtingat, cōcurrūt tamē alacres ad occasum, sperātes fore ut uita melior ex mutatiōe cōferatur. Pigeret itaq; nunc hoc me cōscribere, nisi opera essent omnib. manifesta: quoniā sēpenumero multi nostrorū progenitorū, ne uel sermonē solūmodo extra legē proferrent, oīa passi sunt uiriliter sustinere. Quin & si ignota gens nostra omnibus hominib. esset, nec palām esset uolūtaria nostra legū obseruatio, si Græcis aut legisse se in historijs aliq̄s narraret, aut in orbe incognito reperisse, homines talē tamq; honestā de deo opinionē habētes, atq; in talibus legib. multis seculis cōstanter pmanētes, oēs reor demiratos, propter cōtinuas quæ apud ipsos sunt mutatiōes. Deniq; eos qui cōscribere proxime de repub. & legibus tētauerē, tanq̄ de incredibilib. cōpositionibus quidā frequēter accusant, dicētes, quoniā impossibilia sumpserint argumēta. Et alios quidē taceo philosophos, quicunq; huiusmodi negotiū in suis cōscriptionib. habuere. Plato aut mirabilis apud Græcos, tanq̄ & honestate uitæ præcedēs, & uirtute sermonū & p̄suasione philosophiæ cūctos excellens, ab his qui sibi uidentur præstātes, in rebus ciuilibus, perpetuò penē illudit, cauillisq; comicis traducit. cū utiq; qui illius uerba cōsiderauerit, frequēter & facile reperiat, quæ etiā cōsuetudini plurimorū proxima esse noscunt. Ipse siquidē Plato confessus est, quia uerā de deo opinionē propter ignorantia plebis proferre securū nō est. Sed Platonis quidē uerba uana esse putāt, & multa licētia cōposita atq; cōscripta: maxime uero legislationē Lycurgi mirant, & Spartā cuncti cōcelebrant, quoniā in illius legibus plurimo tēpore perdurauit. Ergo hoc manifestum uirtutis indicatiū est, in legib. pmanere. Si uerò Lacedæmonios admirantur, illorū tēpus cōferāt, cū amplius duobus milibus annorū nostræ reipub. & super hæc sciant, quoniā Lacedæmonij quidē omī tēpore quo habuere libertatē, perfecte uisi sunt custodisse leges: cū uerò circa eos factæ sunt fortunæ mutatiōes, penē cunctarū legū obliti sunt. Nos aut multis casibus euolutis propter regū Asiæ mutationes, neq; in nouissima mala ueniētes, à legibus sumus alienati: nō uacationis, nec epulationis causa seruantes eas: quando si quis considerare uoluerit multo ampliori testimonio maiores excubias & labores nobis q̄ Lacedæmonijs uidebit impositos. Illi siquidē neq; operātes terrā, neq; circa opificia exercitiū habētes, sed ab omni operatione remissiores, pingues, & corpore pulchri in ciuitate degebāt, alijs ministris in omnibus uitæ necessarijs rebus utentes & cibū paratū ab illis accipientes, solum opus bonum atq; æquū iudicātes, quiduis facere, & pati quatenus præualerēt aduersus oēs, cōtra quos bella susciperent: quod aut ne hoc quidem adipisci potuerunt, omitto dicere. Non enim singuli solummodo, sed multi frequenter eorum subito legis præcepta negligentes, semetipsos cum armis hostibus tradidere. Putāsne & apud nos, non dico tanti, sed duo uel tres agniti sunt prodi

proditores effecti legū, uel mortē formidātes, nō dico illam, facile quæ solet præliantib. euenire: sed eam quæ cū multa corporū afflictione, & multa crudelitate uidet accidere. Quā (ut ego puto) quidā præualentes nobis non per odiū subiectis imposuere, sed admirandū quoddā spectaculū uidere uolentes, si qui sunt homines, qui unū tantūmodo credant esse pessimum, si agere quicq̃ extra leges suas uel sermonē apud eos dicere cōpellant. Nō tamē mirari decet, si mortē fortissime toleramus pro legibus, & ultra alios uniuersos. Nō em̃ quæ leuia uident nostris studijs alij facile patiunt, hoc est operationē, cibiq; simplicitatē: & ut nihil fortuito, neq; qd̃ quisq; desiderat uescat aut bibat, aut ad cōcubitū quēlibet accedat, aut splendide uestiat, aut sine nobilitate uacet. Sed illud attēdendū est, si gladijs utētes, & hostes ab inuasiōe fugātes, præcepta legis circa cibos sustinere possunt. Nobis uerō gratū est propter hæc legib. obedire, & in illis fortitudinis specimē ostēdere. Eant nūc Lysimachi & Molones, & quidā huiusmodi alij scriptores, improbi sophistæ, adulescentū deceptores, & quasi prauissimis nobis derogare cōtendant. Ego sane nolim de legib. alienis examinationē facere. Noster em̃ mos est ppria custodire, non aliena potius accusare. Et ut neq; ridere neq; blasphemare debeamus eos, qui apud alios putant dii, aperte nobis legislator interdixit propter ipsam appellationē. De accusatorib. aut per obiectiones suas nos increpare uolentibus, tacendū nō est, cū utiq; nō à nobis nunc sermo cōpositus eos arguere uideatur, sed à multis probabiliter iā præmissus. Quis igitur eorū qui apud Græcos sapiētia sunt mirabiles, nō redarguit nobilissimos poetas et præcipue legislatores, quoniā huiusmodi sectas de deis ab initio populis inseruere, dicentes eos numero quidē quantos ipsi uoluere, ex alterutris uero & diuersis natiuitatibus procreatos? Hos aut diuidentes locis & habitaculis, tanq̃ genera animalū, alios quidē sub terra, alios in mari, seniores aut eorū in tartaris uinctos esse dixere: quibus uero attribuire cælū, his sermone quidē patrem, operibus aut tyrannū atq; dñm superposuere. Propterea aduersus eum cōstituere insidias per uxorē, & fratrem, & filiā, quam ex eius capite fingūt generatam, ut alligātes eū appenderēt, sicut ipse ille suū dicitur patrē. Hæc iuste accusatione digna cōqueruntur, qui sapiētiae uirtute præcellūt. Hi superhæc deridētes adiiciunt: Si deorū alios quidē ephebos & adulescentes, alios autē seniores & barbatos esse credendū est, alios cōstitutos super artes, & quendam fabrū, aliam uero textricē, alium uero peregrinantē, & cū hominib. contendētē, alios aut citharizātes aut arcu gaudentes: deinde inter alterutros seditiones effectas, & propter homines cōtentiōes cōstitutas, ut nō solū inter se alij alijs manus immitterent, sed etiā ab hominibus uulnerati lugerent malaq; perferrēt: & quod super omnia est luxuriosius, si intēperantia permixtionis uterentur: quomodo non erit incongruū amores & concupiscentias ad uniuersos attinere, simul masculos & ad foeminas. Deinde fortissimus & primus eorū pater, seductas à semetipso, impregnatasq; mulieres, diruptas submersasq; spernit: & eos qui ex eo sunt nati neq; liberare potest, fato constrictus, neq; sine lacrymis eorū perferre mortes. Bona sunt hæc, & his alia cōsequētia, id est adulteria in cēlo uisa, et sic impudēter à dijs celebrata, ut iam alij inuidere se profiterentur in tali sorditate uincto. Quid enim alij facturi non essent

essent, dum neq; senior atq; rex ualuisse impetū suū à mulierū permixtione retinere. Alij uerò seruiētes hominibus, & nūc quidē ædificantes causā mercedis, nūc uero pascētes: alij aut malignorum modo infero carcere colligati. Quē igit sapiētiū talia nō accēdant, ut hæc cōponentes redarguat, & multā stultitiā his credentiū reprehēdat? Alij uero & terrorē quendā uel metū, necnon & rabiē, atq; seductionē, oēsq; pessimas passiōes in dei natura fingere præsumpsere. Et horū quidē nobilioribus etiā ciuitates sacrificare suasere. Si quidē in multa necessitate cōsistūt, ut quosdā deorū putēt bonorū esse largitores, alios aut uocent aduersarios, quando eos ueluti malignissimos hoīes munerib. atq; donis placare cōtendunt, magnū quoddā malū se suscepturos ab eis existimātes, nisi mercedē eis studiose præbuerint. Quæ igit causā est tantæ huius iniquitatis atq; delicti circa deū? Ego quidē arbitror, eo q̄ neq; uerā dei naturā ab initio eorū legislatores agnouerint, neq; quantū percipere potuerē, perfectā sententiā diffiniētes reip. tradidere: sed uelut aliud quiddā uilius neglexerūt, dantes potestātē poetis, ut quos uellēt deos introducerēt hæc omnia patiētes: rhetoribus uero ut de repub. scriberēt, & de peregrinis dijs decreta proferrēt. Sed etiā pictores & plastæ in hoc apud Græcos multā habuere potestātē, ut unusquisq; formā quā uellet secundū modū suæ opinionis exponeret, alius quidē ex luto quod uellet fingens alius uerò pingens. Opifices itaq; qui maxime putant esse præcipui, ebur & aurū habēt, ad hoc suæ semper nouitatis argumentū. Proinde apud eos priores quidē dii florentes honoribus, senuerūt: alij uero noui clam introducti, religiōe potiunt: & templorum alia quidē desolata, alia uero nuper secundū hominū uoluntātē ædificant: cum cōtra oporteat opinionē de deo, eiusq; culturā immobili religiōne seruare. Apollonius siquidē Molon, unus fuit stultorū atq; tumentū. Eos autem qui uere in Græco philosophati sunt, neq; prædictorū aliquid latuit, neq; frigida allegoriæ causas ignorauere. quapropter illos quidē iuste spreuere, & circa ueram decentemq; circa deum opinionē nobis fuere concordēs. Quod Plato respiciens, neq; ullum quempiam poetarū dicit in repub. esse suscipiendum: & Homerum honorifice amouet, coronatum & unguento delibutum, ne rectam opinionē de deo fabulis forte destrueret. Præcipue nanq; Plato nostrum legislatorem imitatus est, in hoc quoq;, quod illud præcipue suis ciuib. imperauit, ut omēs perfecte ediscerent leges, & ne fortuito aliquid extraneorū ciuib. misceretur, sed esset pura respublica, & in legum custodia perduraret. Horum nihil cogitans Apollonius Molon, nos uoluit accusare, quoniā nō recipimus eos, qui alijs sunt opinionibus præoccupati: neq; cōmunicari patimur eis, qui alia uitæ cōsuetudine degūt: cum neq; hoc proprium nostrum sit, sed cōmune cunctorum, non modo Græcorum, sed etiam qui inter Græcos cautissimi fuisse noscuntur. Lacedæmonij namq; peregrinos etiam expellebant, & suos ciues peregrinari non sinebant, corruptionem extra leges ex utroq; metuentes. Illorum igitur citius sæuitiam poterit quilibet arguere, qui nulli neq; cōuersationis neq; cohabitationis suæ participationem exhibebant. Nos aut aliorum quidē res zelare non dignamur: participari uero cupiētes quæ sunt nostra libenter suscipimus: quod utiq; reor indicium magnanimitatis atq; clementiæ. Sed desino iam de Lacedæmonijs

nijs amplius disputare. Athenienses uero qui cōmunem esse suā gloriānt om-
 nibus ciuitatē, quō de his rebus habuerint, Appollonius ignorauit. Hi nāq;
 uel uerbo solūmodo, prāter illorū legem, de dijs loquētes, ineuitabiliter pu-
 nierunt. Cuius enim rei gratia Socrates est mortuus? nō enim hostibus tradi-
 dit ciuitatē, neq; tēpla uastauit: sed quia noua iuramēta iurauit, & quoddā dæ-
 monium significasse referebat, serio seu ludens, sicuti quidā dicunt, propter
 hoc cicutæ poculo morte mulctatus est. Insuper etiā corrūpere iuuenes cum
 accusator aiebat, & conuersationē patriæ legesq; contēnere. Et Socrates qui-
 dem ciuis Atheniensis, huiusmodi tormenta sustinuit. Anaxagoras autē Cla-
 zomenius fuit. Et quia existimantib. Atheniensibus solem esse deum ille cum
 saxum ignitum asseruit, paucorum sententia morte damnatus est. Et aduer-
 sus Diagoram Melium talentū decreuerunt, si quis occideret eum, quoniam
 eorū mysteria deridere ferebatur. Protagoras autē, nisi cito fugisset, cōprehen-
 sus occisus fuisset, eo q̄ dubiū de dijs Atheniensium cōscripsisse putabatur.
 Et quid oportet mirari, si circa uiros fidedignos talia gessisse noscantur, qui
 neq; mulieribus pepercere? Etenim sacerdotē quandā interfecerūt, quoniā
 eam quidā accusauit peregrinos colere deos. decretū autē aduersus eos, qui pe-
 regrinū introducerēt deū, suppliciū mortis inferebat. Igitur qui tali lege ute-
 bantur, palām est, eo q̄ aliorū non crederēt esse deos. Nō eī si credidissent,
 seipsi fructu ex pluribus dijs priuassent. Quin & Scythæ cædibus gaudentes
 humanis, & paululū differentes à bestijs, arbitrantur tamen sua mysteria esse
 custodienda: & Anacharsim sapiētia mirabilē apud Græcos, aduenientē in-
 teremerunt, quoniā uidebatur Græcorū deorū ad eos uenisse plenissimus.
 Multos autē & apud Persas inuenias pro ea causa tormētis affectos. Sed palām
 est, quoniā Apollonius Persarū legib. cōgaudebat, illosq; mirabatur: quippe
 cum Græci eorū fortitudinē atq; concordia unanimatis, quam habuere de
 dijs, mirati sunt, hanc scilicet fortitudinē, quam in tēplis eorū cōcrematis ha-
 huerunt. Is etiam studiorū omniū imitator extitit Persicorū, uxoribus alienis
 contumelias faciens, filiosq; execans. Apud nos autē mors decreta est, si quis
 uel irrationabilia animalia hoc modo lædat: & ab his legibus nos abducere
 neq; timor potuit præpotentiū potestati, neq; zelus eorū qui apud alios ho-
 norantur. Sed neq; fortitudinē ideo exercemus, ut bella auaritiæ causa fuscī-
 piamus, sed ut legum iura seruemus: & cum alia detrimēta mansuete sustinea-
 mus, si qui nos de legib. mouere tentauerint, tunc etiā ultra uirtutē rebellare
 cōtendimus, & usq; ad calamitates nouissimas p̄duramus. Cur itaq; nos alie-
 nas æmulemur leges, cū eas neq; à legislatoribus suis seruatas esse uideamus?
 Vel quō Lacedæmonij nō sunt ob inhospitalitatē reprehēdēdi, & negligē-
 tiam nuptiarū? Elienses uero & Thebani ob cōitum impudentē & extra na-
 turam cum masculis, quē optime atq; utiliter facere se putabāt. Ergo cū hæc
 ipsi omnino rebus efficerent, etiā suis legibus miscuere: quod tantū aliquan-
 do ualuit apud Græcos, ut etiā dijs suis masculorū concubitū applicarēt. ea-
 dem deniq; ratione germanarū nuptias retulere, huiusmodi satisfactionē re-
 rum incongruarū, & extra naturā pro libidine cōponentes. Desino nunc de
 supplicijs dicere, & quantas ab initio prębuerint plurimi leges ab solu-
 tiones malignis hominibus, in adulterio quidē pecuniarum, in corruptione
 autem

aut etiā nuptias sancientes. Quantas aut occasiones cōtineant de abnegatione pietatis, examinare longissimū est. Iā em apud plurimos olim meditatio facta est transgrediēdi leges, quod nō agitur apud nos, quādo propter eas & diuitijs & ciuitatibus & bonis alijs priuati sumus. Lex aut apud nos seruaturs usq; ad mortē. Nullus uerō Iudæorū, neq; si procul abeat extra prouinciā, regem quāuis acerbū sic metuit, ut ultra ullū legis uideat timere pręceptū. Igit si propter uirtutē legū taliter erga eas affecti sumus, cōcedant quoniā optimas leges habemus. Sin uero circa prauas nos leges iudicat perdurare, quid ipsi iustissime nō patiant, meliores nō custodiētes opere sanctiones? Quia igit longinquitas tēporis uerissima credit omniū esse pbatio, hāc ego testē faciā uirtutū legislatoris nostri, opinionisq; quā ille de deo cōtradidit. nā cū sit infinitū tēpus, si quis eū cōparet aliorū legislatorū ætatibus, hūc ultra oēs inueniet. A nobis itaq; declaratę sunt leges, & cūctis alijs semper hominib. zelū sui potius prębuerūt. Primi quippe Græcorū, in speciē quidē iura patrię conseruabāt: ipsius aut philosophię tractatu illa secuti sunt, de deo similia sapiētes, humilitateq; uitę cōmunionē inter alterutros edocētes. Quin etiā populi iā olim multū nostrā pietatē æmulant: neq; est ciuitas Græcorū ulla usq; aut Barbarorū, nec ulla gēs ad quā septimanę in qua uacamus cōsuetudo minime puenierit, ieiuniaq; & cādelabra accēsa: atq; etiā ciborū apud nos solēnia plurimi apud multos iugiter obseruare conant: insuper imitari etiā cōcordiā, quā nos inter nos obtinemus, & rerū cōmunionē, & industriā in artib. & perduratiōē necessitatū habere pro legibus. Illud em mirabilius est, quia absq; exactore huius obseruatiōis, ipsa lex per se homines ita ualuit obligare: & quēadmodū deus in uniuerso mūdo cōsistit, ita lex per cūctos ambulauit. Vnusquisq; em si suā regionē domūq; cōspiciat, his quę dicunt ā me credere non recusabit. Oportet igit cūctorū hominū spōtaneam malitiā reprehēdere. aut enim uolūt nos isti aliena & praua iura, ante ppria & meliora zelari: aut certe si hoc nolūt, quiescāt nobis p inuidiā accusatiōes ingerere. nō enim alicuius odio defendimus hāc causam, sed nostrū honoramus legislatorē, atq; credimus quę ab illo prophetata de deo sunt. Deniq; nisi intelligeremus ipsi uirtutē legū, at certe ob imitatiū multitudinē pręclare de eis sentire cogeremur. Sed de legib. quidē & de rep. nostra certissimā feci narrationē in his quę de Antiquitate cōscripsi. Nūc aut earū mētionē feci quātū necessariū fuit, neq; aliorū uituperare iura, neq; nostra laudare pponēs: sed hoc agēs, ut de nobis iniuste cōscribētes, & cōtra ipsam ueritatē impudētissime cōtendētes, arguerē. Arbitror itaq; p hāc cōscriptionē abūdāter me quę promisi, cōplessē. Ibi enim ostēdi, hoc genus hominū cōtra q̄ calūniatores affirmāt, esse antiquissimū: & multos ueterū in cōscriptionib. suis memoriā habētū nostri, testes exhibui. Dixere itaq; Aegyptios fuisse pgenitores nostros: & ostēsum est, quia in Aegyptū uenerint aliūde. Deinde sunt mētiti, quoniā exinde ppter cladē corporis sint expulsi: & apparuit q̄ uolūtate & magnitudine fortitudinis ad ppria sint reuersi. Alij uerō tanq̄ nequissimo uiro, legislatori nostro derogare cōtendūt: cuius uirtuti dudū quidē multi post illū, tēpus uerō longissimū perhibet testimoniū. De legib. aut loqui ampliori sermone, nō fuit opus. Ipsę nanq; per semetipsas apparuere pię, & uerissimā habentes intentionē: & nō

ad hominū odiū, sed ad rerū cōmunionem potius inuitātes, iniquitatū inimicæ, cultricesq; iustitiæ, & luxum procul abijciētes, frugalitatem uerò ac industriam erudiētes, bellū causa auaritiæ nesciētes: fortes aut pro se esse populos præparantes, ad supplicia retribuēda semper ineuitabiles, uerbis nequaquā circūueniri faciles, præparationes semper operib. exequētes. Hęc enim nos semper opera manifestiora literis exhibemus. Quapropter ego cōfidēs dico, quia pluriū atq; meliorū rerū, nos q̄ alij præceptores sumus. Quid em̄ impræuari cabili impietate melius est? quid iustius, q̄ legibus obedire? quid utilius, q̄ inuicē unanimes esse, & neq; in calamitatib. ab inuicē recedere, neq; tēpore felicitatū per iniurias discrepare: sed in bello quidē mortē cōtēnere, in pace uero artibus aut agriculturę uacare: & semper & ubiq; credere deū respicere, et solum omnia gubernare? Hęc igitur, siquidē apud alios aut scripta sunt primitus, aut seruata, firmiorē debemus nos gratiā illis tanq̄ eorū facti discipulī. Si uerò nequaquā primitus extitere, his præcipue nos utētes cognoscimur, & primam eorum inuentionē nostram fuisse declaramus. Apiones igitur & Molones, & quicunq; mendacij derogatione cōgaudent, cōuicti procul facestant. Tibi autem Epaphrodite, ueritatē maxime diligenti, & per te similia nosse de nostro genere cogitantibus, hic libellus conscriptus esse dignoscitur.

Flauij Iosephi contra Apionem libri I. I. finis.

DES. ERASMVS ROTERODAMVS IN

TEGERRIMO, DOCTISSIMOQVE PATRI, HELIAE MARCABO

Machabætano, honoratissimi Machabæorū collegij moderatori, S. D.

Nius dieculæ opellam tibi non grauate dicaui pater integerrime, recognito, & quoad licuit, emendato Iosephi libello de septem fratrum Machabæorum, fortissimæq; matris martyrio. Atq; utinam cumulatus tuo uoto satisfacere potuissem. Nunc quoniam Græcus codex ad manum non erat, è Latinis Græca coniectans, mutauī nonnulla, sed non admodum multa. Nō falso de se prædicat Iosephus, sese in Græcanici sermonis facultate usq; ad eloquentiæ miraculum processisse, quod sanè uel ex hoc libello perspicuum erat, in quo uir ille singularem quādam orationis tum uim tum copiam declarauit, ut pulcherrimū facinus dictionis ornamenti æquasse uideatur. Proinde diuus Hieronymus hoc opusculum peculiari elogio ualde elegans, Suidas *ἡρώδης πρὸς τὸν πᾶν* uocat. Ex utroq; titulum corruptum restituimus *πρὸς αὐτὴν τὴν ῥητορικὴν*, id est, de imperatrice ratione: quod hæc sit huius narrationis summa, rationem nihil in homine nō præstare, si dominetur cupiditatibus. Extat argumentum hoc in libris Machabæorum, quos Hebræi licet non recipiant in canonē, inter sacros tamen habent. Equidem isti collegio multis alijs quoq; nominibus celebri, tamē hoc præcipue gratulor, quod illi tam insigni thesauro locupletari cōtigat. Quin magis uniuersæ Coloniæ Agrippinæ magnopere censeo gratulandū, urbi tot modis felici, uerum haud alio titulo feliciori, q̄ quod una tā multa, tamq; eximia pietatis pignora gremio suo complectitur: felicior etiā futura, si quorū seruat reliquias, eorū uirtutes exprimat: & quorum possidet corpora, ab horum moribus nō sit aliena: nimirum si trium regum pietatem, synceritatem religionis imitetur: si undecim milium uirginum martyrio dignam puritatem, uitæ sobrietate æmuletur: si fortissimos adulescētes Machabæos, et inuicti pectoris uiraginē, animi infracti constantia referat. Atq; hanc sanè meliorem felicitatis suæ portionem ipsa sibi uel largiri potest, uel conduplicare. Tu perge, quod facis, in martyrum illustranda gloria, simul & uirtutis exemplar efficere cōmendatius, & urbis uestræ famam illustriorem, augustioremq; reddere. Bene uale.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

RERVM OMNIVM APVD IOSEPHVM ME

MORABILIVM INDEX SECVNDVM ALPHABETI ORDINEM.

- A**ron Moyſi in Aegyptu redcunti occurrit 49
Aaroni ſacerdotiu conſertur 69. conſirmatur 85. eius filij quatuor 69. quomodo purificatus 70
ſilij eius duo ſeniores dum offerunt exuſti ibidem. uirga eius ſtoret & profert amygdala 85. moritur 86. primus fuit pontifex 545
Abaneth qualis zona 66
Abaris mons 105
Abaffarus à Cyro præſectus reſtituendo templo Hieroſolymis 287
Abdaſturtus rex Tyrioru Beleſtarto patri ſucceſſit 835. eius mors ibidem
Abdemonus Tyrius adoleſcens problematum diſſoluendoru peritus 212. 835
Abdonis principatus Hebræorum 127
Abel quid ſignificet, occiditur à fratre 5
Abelmachæa urbs 190
Abemerigus Iſatæ ſuam filiam dat uxorem 532
Abenerus præſectus exercitus 144. 153
Ieboſthum Sauli filium conſtituit regem 166. pugnat cōtra Iobabum 166
transfert regnum ad Dauidem 167
ab Iobabo fraudulentè occiditur 168
Aber ſecundi ex fratribus Machabæi ſupplicia crudeliſſima, tolerantiq; eius 830
Abſalomus Amnonem fratrem iugulat. 180. fugit in Geſura, unde à patre reconciliato reuocatur, item forma eius & caſus qualis. tum quomodo Iobabum tractarit 181. popularem auram captat & regnū 182. cum patris concubinis rem habet 183. cogit magnū exercitum contra patrem 185. pendens in arbore interimitur 186
Abias Aratum rex prælio uictus ſibi ipſe manum inſert 536
Abiſ Salomonis filius quomodo ſe geſſerit in adminiſtratiōe principatus 136
173
Abiatharus Achimelech filius ſeruatus à Sauli ſcitu 155. confirmatur ei pontificatus 190. quomodo à Dauide ultus, eius domus ſacerdotio priuatur 200
Abibalus rex Iromi pater Tyrionum rex 834. 835
Abigea Nabali uxor Dauidem commotum placat 158. 159
Abilamarodachus Naſuchodonofori filius in paternum regnum ſuccedit &
Ioachim è uinculis eximit 276
Abimelech Bethlemite in Moabiticā terram cum ſuis profectio 130
Abimelechu Gedconis nothus, fratres legitimos occidit, & imperium arripit 124. urbe & tibu pellitur ibid. Siciſmas captus ſolo æquat 125. occiditur ibidem
Abimelechu Paleſtinæ rex Saram concupiſcit 17
Abironi cum ſuis terra dehifcit 84
Abiface puella calefacit ſenem Dauidem 195. ambit eam uxore Adonias 200
Abiſeus Iobabi frater, uir fortis 166. 188
192. cum fratre Sabæum perſequitur 190. uindicat regem ab interitu occiſo Acnone 191
Abrahamus quando natus 12. Lotum nepotem adoptat 13. è Chaldea migrat in Chanaanem, & dei uerum cultum inſtituit ibid. hinc in Aegyptum proficiſcitur, ubi uxorem ſugit eſſe ſororem ſuam 14. 17. Aegyptijs diſciplinam inſtituit 14. Aſſyrios uincit 15. decimas dat Melchiſedeco, & promittitur ei filius à deo 15. 16. genuit Iſmahelem ex Agare 16. hoſpitatur angelos tres 16. migrat in Gerara 17. à deo tentatur 18. monumētum ſibi & poſteris comparat 19. ducit Cheturam uxorem, ſuſcipit liberos 20. Iſaco querit uxorem ibid. moritur 21. eius arma contra Pharaonem 768
Abrahami domicilium, uicus 13
Abſalomon tyrannidis Manahemi adiutor 671
Abſalomus patruus et ſocer Ariſtobuli captus 370
Accaron non potuit capi ab Hebræis 115
Achabus Amarin filius regnū paternum nactus maioribus contaminat id ſcelatibus quā antecēſſores ſui 229
agnoscit ſuum ſatru & pœnitet 230
cedit Adadi filio bellum inſerenti 231
eundem uincit 232. occiditur 235. ipſius liberoru capita præciduntur 246
Achar furtū cōmittit 108. plectitur 109
Achæ, quinti ex fratribus Machabæi immania ſupplicia, eiusq; inſignis tolerantia 381
Achazez Iothami filius regnū paternum arripens, idolis filium holocauftoma offert, belloq; impetitus, magnam patitur ſtragem 255. Aſſyrioru regis auxilio ulciſcitur Syros, ſultus et impius moritur 256
Achabus Herodis nepos aui uim prohibet 466. impetitur à 2000 militibus diſiſſis 473. Herodem manum ſibi inferentem prohibet 637. militibus multuantibus reſiſtit 473
Achias pontifex 142
Achias propheta Hieroboamo regnū & alia uaticinatur 217. 222. 223
Achilaus princeps cōmentarienſiu 190
Achimanus Berzellæ filius apud Dauidē manet 189
Achim à Dauide uictoriam nunciat 187
Achimelechu pontifex Dauidem cōceditur cum omni ſua familia 155
Achitophel à Dauide ad Abſalomū deſcendit 182. male conſulit domino ſuo 183
184. propter ſpretum conſilium relinquit Abſalomum & ſe ſuſpendit 158
Acmeſ Iulie ſamule dolus 463. 635
Acmon gigas Dauidem occiſurus, ab Abiſeo perimitur 191
Acuſilaus Argius quo tēpore hiftoriam condere inceperit & in quibus Heſiodum corrigat 828
Adadus Azaelis filius paternū in regnum ſuccedit, quo ab Ioa Iſraelitarum rege priuatur 251
Adadus Syriæ & Damaſci rex cum Dauide conſligens uincitur 174
Adadi huius poſteri dicti reges Syriæ, ſicut Aegypti reges Ptolemæ ibid.
Adadus tertius Samariam uſtat ibid.
Adadus Syrus Achabo bellum inſerens cecidenti, ab eo tandem uincitur 231. 232 & recipitur in gratiam 233. Ioramo inſidians & Eliſeum capere conatus fruſtratur 240. 241. bello aggreditur Ioramū 241. fugatur à deo 242
præſecatur ab Azacle 243
Adami creatio, & quid ea uox ſignificet 3. lapſus & mulctæ. 4. 5. eius ſoboles poſteritas & mors 5. 6
Adar menſis 105. 288. 249. 300. 333
Adar menſis dies XIII. & XV. cur ſeſti Iudæis 300
Aderus Syriam occupat, & rex eius efficitur 217
Adoma quid ſignificet 28
Adomus dictus Eſaus ibidem
Adoni quid ſignificet 115
Adonias Dauidis filius regnum paternum aſſectat 195. fugit ad aſylum, & ueniam commiſit à patre impetrat 196
ſaluat matrem Solomonis, & Abiſæces conubiu ambiēs occiditur 200

Fff Adoni

INDEX

- Adonibezecus capitur ac truncatur mani-
bus et pedibus, sic uti ipse alios reges
mutilauerat 115
- Adornus quaestor tributorum ordinatur
190. lapidibus obruitur 218
- Adulterij suspecta quomodo purgetur 75
- Adramalechus Senacheribi filius patri-
cida 261
- Adrazarus Sophenorū rex à Dauidè ui-
ctus 174
- Aegyptius uates seductor Iudeorum 542
- Aegyptij populus qualis 11. 43
- Aegyptijs quis astronomiam et arithme-
ticam primus tradiderit 14
- non licere eis greges curare 42. cur
quintam fructuum portionem regibus
pendant 42. pugnant cum Aethiopi-
bus 46. Hebraeos insequuntur 53
- quare Babylonē abduci 273. eorum
antiquissima rerum memorabiliū tra-
ditio 827. 829. testimonium de Iu-
deis 832. 841. quid eis Graecorum
comercii conciliarit 831. sexaginta
milia Iudeorum peremerunt 822
- Aegyptijs gratificari uolentes ueritatem
de gestis Iudeorum corrumpere 842
- Aegyptiorum dii descripti 844. 854
855. seruitus 858. eorum mali mores
taxati 854
- Aegyptijs nemo regum aut imperatorum
ius ciuitatis largitus est 854
- Aegyptiū mare totū portibus caret 745
- Aegyptum fames ingens occupat 35. 42
- Aegypti regina Solomonem inuisit 214
- Aegypti descriptio 667. 744. 745
- Aegyptus unde nomen acceperit 834
- Atternius Fronto magister duarum legio-
num Alexandrinarum 792
- Aethiopes, populus 11. bello Aegyptios
infestant 46. quō à Mose uicti 47
- Aethiopus ab Aegyptijs circumcisionem
accepisse 222
- Aelius Gallus dux auxiliariarum ab He-
rode missorum Caesari 418
- Aemilius Iucundus à Iudeis occisus 678
- Aemilius Regulus Corduben. 508
- Aeneas, qui Aretas postea dictus Arabum
rex constituitur 445
- Aeoles populus 11
- Aerariae quis inuentor 6
- Aeris genus auro preciosius 174
- Acinaces persicus, qualis 543
- Aeta, petra, Sampsonis habitatio 128
- Agaris insolentia ob coceptum infantem
punitur 15. 16. ablegatam unā cum
filio consolatur angelus 18
- Agatharchides historicus 841
- Aggeus propheta 287. 288
- Agire Nabathaei facinus 774
- Agrorum terminos quis primus fixerit 5
- Agriculturam quis inuenerit ibidem
- Agrippae Aristobuli filij soboles 489
- uaria fortuna 490. usq; 496
- M. Agrippae in Iudeos beneuolentia 313
- Agrippa in Asiam mittitur 421. ab He-
rode magnifice exceptus epulum pra-
ebet populo 427. eius in Iudeos stu-
dium 437. 455
- Agrippa rex Herodem apud C. Caligula
lam accusat 497. accusati tetrar-
chias ac bona consequitur 498. conui-
uium sumptuosissimo Caesarem excipit
501. Iudeos reconciliat Caio 500
501. hortatur Claudium ad retinen-
dum principatum 522. terguersator
bilinguis ibid. quae beneficia à Claudio
Ces. acceperit 524. 525. eius in Iu-
deā reditus 526. Silam uinctū ad ser-
uat 527. reliqua eius gesta usq; mor-
tem 528. 529. 530. et 654. 656
661. 663. 664. 667. 670. 674
675. 687. 714. 739. 750. 757
- Agrippa filius Agrippae 530. impetrat
pontificie stolis custodiam Iudeis 531
- Chalcidi praeficitur 538. Claudio au-
tor ut Iudeorū causam legitime cogno-
scat 540. Chalcidem aufert ei Caesar,
et multis alijs toparchijs donat ibi. nu-
ptias instruit ibid. Galileae parte dona-
tur à Nerone 541. domū extruit 543
- Neroniada nominat et munificus est
544. Magdala certat capere 556
- uenit Tyrium cum Vespasiano 575
- Agrippae regni fines qui 687
- Agrippina Claudij Ces. uxor 540. ma-
ritum ueneficio tollit ibid. filium Nero-
nem imperio praeficit 541
- Agrippinam à quo conditam 613. 614
- Ainā inuadunt Hebraei, et fugantur 108
- capitur et succenditur 109
- Alabarchiae magistratus 537. 540
- Alanorū nationis descriptio 816. eorum
irruptio in Mediam et Armeniā ibi.
- Albinus Iudaeae praesidet 544. Iudeam la-
tronibus explet. 545. malus 547
- Albinus Romanorum praefectus Iesum A-
nani misere multatam dimittit 796
- Albini procuratoris direptiones et iniu-
stitia 568
- Alcimus in pontificatum succedit alias Ia-
cimus dictus 331. profugit ad Deme-
trium ibid. perit 333
- Alexander Alabarcha mutuat pecuniam
Agrippae 491. infra Alexander Ly-
simachus
- Alexander Antiochi Epiphanis fil. bello
aggreditur Demetrium 336.
- uincit 338. Ionathae amicitiam ambit
337. Ionatham in summo honore habet
340. Ptolemaeo Philometori ho-
stis factus occiditur 342
- Alexander Aristobuli fil. Iudeam infestans
à Gabinio uincitur 371. 372. rebel-
lans Romanos quotquot potest interfi-
cit 372. 373. Hyrcano bellum infert
591. 592. cum Gabinio pugnat 593
- securi percussitur 374. 593
- Alexandri fistitij actus et fallacia 645
- Vide Pseudalexander
- Alexander Herodis filius Roma reuersus
ducit uxorem 427. accusatus à pa-
tre causam dicit, et reconciliatur 432
433. 434. calumnijs oppressus cōi-
citur in uincula à patre 442. reconci-
liatur patri per socerum 443. iterum
calumnijs urgetur ab Eurycle alijsq;
446. 447. et in carcerem detru-
ditur ibid. accusatus à patre Beryti, dam-
natur 450. strangulatur 451
- Alexander Herodis filius ueneficij accusa-
tur à patre 617. 618. iterum accusa-
tur 621. et in uincula cōiicitur 621
- accusatur 625. strangulatur 626
- eius soboles ibid.
- Alexandri Herodis filijs posteri in maio-
re Armenia regnauerunt 654.
- Alexander Iamneus Hyrcani filius, rex fa-
ctus fratrem insidiantē interimit 357
- circumuenit astu Ptolemaeum Latbu-
rium, à quo postea uincitur 358. ite-
rum belligeratur cōtra eum 359. pre-
liatur cum suis 360. 361. cum Deme-
trio Eucero ibidem. immanitatis cau-
sa Thracides dictus: alijsq; gesta et
mors 261. 363. et 585
- 586
- Alexander Lyfimachus Alabarcha solu-
tus uinculis à Claudio 525. eius diui-
tiae quantae 537
- Alexander rex primus Macherunta edifi-
cavit 812. quo tempore mortuus
839. eius morte Iudei in Aegyptum
et Phoenicem translati 840
- Alexander Philippi filius patri in regno
succedens quas tulerit uictorias 301
- Damascum et Tyrium capit atq; Ga-
zam 302. pontificem Iadadum uene-
ratur, et Hierosolymis deo immolat,
Danielisq; prophetiam interpretatur,
et Iudeis quaecunq; postularant con-
cessit 303. 674. eo mortuo quomo-
do regna eius occupata 304.
- Alexander Tiberij pater portam templi
supra Corinthiā, trasiori auro et ar-
gento perfudit 759
- Alexander Veles rex 342
- Alexander Zebinas Demetrii uicti loco
rex

rex constitutus foederatur Hyrcano
353. in bello cadit ibidem
Alexandra Alexandri Iamnei uxor quo-
modo à morituro marito instructa re-
gnum seruauit & administravit 362
363. morbus eius & mors 364
365. 787. 788
Alexandra Hyrcani filia, uxor Alexan-
dri Aristobuli, infensa Herodi 399
400
Alexandra Phasaeli filia 439
Alexandria plus singulis mensibus quam
Hierosolyma toto anno pendit Roma-
nis 667. iisdem quatuor mensium
annonam ministrat ibid.
Alexandria ciuitas post Romam maxi-
ma 748
Alexandriae portus descriptio 745
urbis situs descriptus 667
Alexandrinorum seditio contra Iudeos
674 675
Alexandri Vespasianum pro imperato-
re prompti agnoscunt 745
Alexandrinorum fortitudo & prestan-
tia in oppugnatione Hierosol. 763
Alexandrii quandiu cesserint Iudeorum
solennitatibus 854
Alexandrii seditioni Apionis similes
ibidem
Alexandrium arx 369. 371. 589
Alexas ducit Salomem uxorem 453. iu-
betur ab Herode nobiles Iudeos se de-
functo occidere 466. pie agit 467
Abisai, Abisei 11
Alisfragimuthosis rex cōtra pastores ge-
rit bellum 833
Aliturus mimorum actor 550
Allus Samarita, libertus Neronis 491
Althemus prae timore obliguit 611
Amalecita gens 58
Amalecita bellum Israelitis inferunt &
uincuntur 58. 59
Amalecita Hebraeos subigunt 122
corū rex captus et occisus 145. 146
Amalecitas quanto deus odio sit prosecu-
tus, & quomodo Saulus eos extirpa-
uerit 145. David cedit eos 164
Amalecus nothus Aliphaza filius 28
Amalecitis regio ibidem
Amanus quanto in honore apud Artaxer-
xem habitus, & quantum in lu-
deos propter Mardocheum concepit
odium 295. consulit contra seip-
sum 297. in crucem Mardocheo
paratam sustollitur 298. & filij
eius 300
Amarej filij quomodo Ioannem Gaddim
interfecerint, & quas eius cedis poe-
nas dederint 335

IN IOSEPHVM

Amaranes Moysis pater & Aaronis,
deum inuocans ut Hebraeos redimat
exauditur 44
Amaramus seditiosus exulat 531
Amarinus constituitur rex 226. obit di-
em suum, relicto principatus successore
Achabo filio 227
Amasus Abesolomi copijs praeficitur 185
impetrat ueniam à Davide, cui gratus
latur regni restitutionē 188. constitui-
tur praefectus exercitus 189. occidi-
tur à Ioabo 196
Amasias filius Ioasi regis Iudae, uir bonus
& pius patri in regnum succedit 250
251. paterne necis autores tollit, A-
malecitas, Idumeos & Gabelitas pra-
lio uincit & ad idola deficit 251
increpatur à propheta ibid. minatur
Ioā regi, & praelio uictus capitur in-
terficiturq; 252
Amasias sacerdos 236
Amathus, Amathe 11. 12
Amathus castrum ad Iordanem 359
Ambitio quantum malum 168
M. Ambuius praeficitur Iudae 481
Amenophis regni terminus 833
Amesses regni terminus 833
Amias Achaz fil. bello superatus à Zacha-
ria trucidatur 255
Aminadabus leuita 135
Ammanus Ammanite 17
Hebraeorum genti bellum inferentes
male excipiuntur 125. 126
Ammanitarum contumelia in Dauidem,
& quae de eis ultio accepta 176
excinduntur 179
Ammanite & Moabite socij mutuo sese
occidunt 237
Ammaus exusta 643
Ammaus thermae sanandis corporib. ido-
neae 714. uide & Emmaus
Ammonius insidiator Ptolemæi Philome-
toris occisus 342
Amnon sororē Thamarā stuprat 179
occiditur à fratre Abesalomo 180
Amorei cum suis regibus deleti 87. 88
qui eorum ditionis termini 87
Amoritis regio duabus & dimidiæ tribus
bus conceditur 93
Amosus Manassis filius regno paterno
substituitur, quod propter impietatem
non diu tenens occiditur 263
Ananelus constituitur pontifex ab Hero-
de 399. honore priuatur 400. re-
stituitur ei 401
Ananias Masbali pontifex cum quindecim
alijs crudeliter necatur 777
Ananias mercator Iudeus regias mulieres
Iudaicam religionem docet 533

Ananias Nebedei fil. pontificatum acci-
pit 537. uinctus mittitur Romā 539
Ananias nominatur Sedrachas 273
Ananias Onie filius copijs Cleopatrae pra-
eficitur 354. 358
Ananias Phariseus Iosepho se opponit
562
Ananie pontificis liberalitas, eiusq; seruo-
rum iniquitas 544. 545
ipsius filius capitur à siccarijs 544
Ananie pontificis domus incenditur 670
Ananias pontifex cum Ezechia fratre, &
pontificibus alijs in cloacis latuit pro-
pter seditionem 670. cum fratre in-
terficitur 671
Ananus Anani filius pontificatum acqui-
rit, & Iacobum lapidat 544
Anani senioris felicitas ibid.
Ananus Ionathae filius Cestio portas pro-
dere uoluit 678
Ananus Iudeorum dux uinctus Romam
mittitur 539
Ananus pontifex cum Hierosolymitis bel-
lo contra Romanos se preparat 684
685. apparatus belli rursus amitte-
re noluit 685. milites contra Simonē
Goria mittit ibid.
Ananus pontifex, eiusq; gesta 721. 723
724
Anani mors Hierosolymae excidij princi-
pium 730. eiusq; uirtutes celebrat
ibidem
Ananus Sethi filius pontifex constituitur
481. eo priuatur 482
Ananus Simonis satellites ad Titum profu-
git 791
Anarabaches. pontifex Hebr. 66
Anaxagora Clazomenij mors 868
Anchus rex Gitta 154. 160. exercitum
ducit in Hebraeos 161. 163
Andromacho amicitiam renunciat Hero-
des 442
Andronicus Messalae filius orator 339
Angelus, quale nomen 407
Angelos cum mulieribus coisse 6
Anilei & Asinei Neerdenium facinora
503. 504. 505. 506
Animi unde certissimum argumentum col-
ligatur 157
Anna Helcanis uxor 131. 132
Annibae seditiosus plectitur 531
Annius Minutianus 508. 511. 523
Annius Rufus Iudae praeficitur 481
Annus magnus quot annis constet 9
Anni septimi, quinquagesimi seu Iobeli re-
missio 75
Anni quot ab exitu Israelis ex Aegypto
usq; ad templi Salomonis extructio-
nem 546

I N D E X

Anteij interitus 515
 Anthedo, postea Agrippias dicta 359
 Antigonus Asiam occupat morto Alexan-
 dro 304
 Antigonus Aristobuli filius cū patre trāsa-
 fugiens capitur 372. accusat apud Cae-
 sarem Hyrcanum & Antipatrū 375
 paternū regnum affectans profligatur
 383. reducitur in regnū per Parthos
 386. amputat Hyrcano auriculas 388
 accusatur Romae et placat pecunijs ho-
 stem 390. quomodo ab Herode oppu-
 gnatus sit 391. & inde. quomodo ex-
 pugnatus & irrisus à Sotio 396
 Antonius Herodis pecunijs corruptus
 eum occidit 397. 398. Antipatrius
 & Hyrcanum accusat 594. uinci-
 tur ab Herode 599. rex constituitur
 601. quā insolens ex unica victoria
 factus 606. dat se uinciendum Sotio
 609. securi percutitur ibidem
 Antigonus Hyrcani fil. Samariae obsidio-
 ni praeficitur 354. quomodo à fratre
 & eum occisus 356. 584
 Antiochia Mygdonia, urbs 535
 Antiochia, Syriae metropolis 686
 Antiocheni Demetriū electum recipiunt
 342
 Antiocheni soli cum Sidonijs & Apame-
 nis pepercerunt Iudeis cohabitatori-
 bus suis 674
 Antiochenium odium in Iudeos 312
 Antiocheniū petitiones apud Titū 809
 Antiochus Antiochi Grypi filius uictus
 & occisus ab Antiocho Cyziceni fi-
 lio 360
 Antiochus Antiochi Cyziceni filius supe-
 rat Antiochum Grypi, & superatur
 inde ab Eucero & Philippo fratri-
 bus ibidem
 Antiochus Aspendius ab Hyrcani filijs ui-
 ctus 593
 Antiochus Comagene rex 483. 529
 Antiochus Cyzicenus cum fratre Antio-
 cho Grypo belligeratur 353. 357. uin-
 citur ab Hyrcano 354. occiditur à
 Grypi filio Seleuco 360
 Antiochus deus Alexandri f. adolescēs rex
 coronatur & amicitiam cum Ionatha
 init 344. trucidatur à Tryphone suo
 tutore 350
 Antiochus Dionysius Antiochi Grypi fil.
 Damasci regno potius quid gesserit
 361. 362. eius cum Alexandro &
 Arabibus bellum 586. 587
 Antiochus Epiphanes Seleuci fil. 320. e-
 ius gesta cōtra Iudeos 320. usq; 329
 806. 855. ad Elymaida uincitur
 328. cōmissa regni cura Philippo mo-

ritur ibid. 329. aliāq; eius gesta 874
 876. 857. 878
 Antiochi Epiphanis cū Ptolemaeo Sexto
 contentio propter Syriam & in Iu-
 deam irruptio seu 581
 Antiochus Epiphanes quomodo ceperit
 Hierosolymam 769. 773
 Antiochus Eupator Antiochi Epiphanis
 fil. rex constituitur 329. Bethsartas
 expugnat 330. Philippū tutorem re-
 gnum inuadentem occidit 331. captus
 à Demetrio trucidatur ibidem
 Antioch. Eupator Antiochi Epiph. f. quo-
 modo Iudeam afflixerit 582
 Antiochi Magni bellum cum Ptolemaeo
 Philopatore & beneficia in Iudeos
 313. dat filiam Ptolemaeo uxore 315
 Antiochi Pharanx, loci nomen 587
 Antiochus Seleuci nepos Deus cognomi-
 natus 313
 Antioch. Soter, etiā Pius dictus frater De-
 metrii rex natus Tryphonē persecui-
 tur & interficit 350. Simonem Mat-
 thiae in amicitiam receptum conatur
 subigere, sed insuliciter 350. oppug-
 nat Hyrcanum Hierosolymis, & cog-
 nominatur Pius 351. 352. regno &
 uita priuatur ab Arsace ibid. Seleu-
 cum Grypi uincit 360
 Antiochus Grypus qui & Philometor
 Demetrii Nicanoris f. Alexandrū Ze-
 binam bello occidit, & regnum Syriae
 occupat 353. Heracleonis insidijs oc-
 cisus 360
 Antiochus, Agrippa & Sohemus Vespasi-
 ano in auxiliū miserūt bina milia pe-
 ditū, et sagittarios equites mille 689
 Antipas Herodis fil. constituitur tetrarcha
 467. affectat regnū 469. portionē
 paterni regni acquirit 476. 644
 Antipas pro Antipatro fratre rex consti-
 titur testamento 635. tetrarcha in-
 stituitur 637
 Antipas pater Antipatri Idumae praefi-
 ctus ab Alexandro 366
 Antipas regij generis uir cōprehensus cu-
 stodia traditur 720. occiditur 721
 Antipater Herodis fil. à patre uocatur do-
 mum 431. honoribus augetur 432
 fratres crebris calumnijs infestat 432
 442. 447. malicia eius 453. 454
 eius i patre insidie 455. 457. 458
 capitis damnatus uincitur 436. occi-
 ditur 467. ab Herode patre pellitur
 ciuitate 616. fratrib. insidiatur 617
 619. 621. 623. pūgit 626. 627
 fratrum occisorū liberis etiā male uult,
 & cōspirat cōtra patrem 627. 628
 ueneno eū tollere conatur 630. 631

alijs duobus fratribus calumnias struit
 631. causam dicit 633. 634. occidi-
 tur 637
 Antipater Idumaeus Hyrcanū in regnum
 restituit 588. 589. aliāq; eius gesta
 593. usq; 597
 Antipater accusatus, declaratur praefi-
 ctus Iudae à Iulio Cae. & Hierosoly-
 morum muros reficit, & filijs suis praefi-
 cturas attribuit 595
 Antipater qui prius Antipas, quomodo se
 suosq; euexerit, & Aristobulū regno
 eiecerit 366. 367. Scaurum cōmea-
 tu iuuat 371. 372. eius auctoritas, ux-
 or & liberi 374. qualem operā ne-
 uarit Caesari aliāq; eius gesta 374
 375. dynasta & procurator Iudae
 constituitur à Caesare 376. suos libe-
 ros ad gubernacula prouehit 377
 Antipater Salomes fil. accusat Archelaum
 470 640
 Antipater Samarita Antipatri Herodis
 filij procurator 458. ueneficiū appa-
 ratum Herodi indicat 630
 Antipatri ciuitas edificatur 435. 614
 Antiphilus cum suo fratre uenenum ap-
 parant in Herodis interitum 458
 Antiquitatum libri xx. quod tempus com-
 plectantur, & quas historias 548
 Antonia Drusi maioris uxor, Germanici
 & Claudij mater Agrippae dat mutuo
 pecuniam 490. 491. eius fauor
 in Agrippam 493. 494. eius pru-
 dentia 496
 Antoniae edificij Herodiani descr. 761
 Antonia porticus incensa, & praesidium
 ex ea deturbatum 670
 Antonia turris ab Herode condita 425
 486 613
 Antoniae fundamenta subuersa 787
 M. Antonij decreta pro Iudeis 381
 M. Antonius, dux Ro. 371. in Asiam pro-
 ficiscitur & Herodem defendit 384
 599. amore Cleopatrae captus He-
 rodem & Phasaelum tetrarchas con-
 stituit 385. 399. ad regium fastigium
 eundem promouet 390. ab eodem pe-
 cunijs corruptus Antigonum ē medio
 tollit 397. 398
 M. Antonius donatur ab Herode 398. ho-
 mo impurus 399. Herodi nimium in-
 dulget 402. multa indecore agit in
 gratiam Cleopatrae 404. subigit Ar-
 meniam 404. uincitur apud Actium
 à Caesare 408. occisus 412. qualem
 operam Gabinio praestiterit 592. He-
 rodem exulē regno Iud. praeficit 602
 603. propter Cleopatram multa facit
 indecore 609
 Antio-

IN IOSEPHVM

Fff 3 gnum

INDEX

gnum assequitur	483	Asphaltites lacus repletus cadauer.	736	Azotum captum & concretatum	348
Artabanus à Vitellio uictus	486. recepe	Asphaltites lacus Tiberiensi natura con-	737. eius descriptio	Azymorum fessiuitas restituitur	257
rato imperio foederatur Neroni	487	trarius	737. eius descriptio	Azymorum fessiuitatis institutio	52. 73
Artabani cum Asineo & Anileo reconci-	504	Assaracodas Senacheribi filius patri suc-	261		
liatio & amicitia	504	cedit in regnum	261		
Artabanus regno pulsus restituitur per	534. 535	Assaron quantum contineat	66		
Izatem	534. 535	Assis regni termini	832		
Artabazes rex Parthorum donatus Cleo-	609	Assuras Assyrij	12		
patre	609	Assyriorum imperium quando dissolutum	261		
Artabazes Tigranis fil. captus	404	fuerit	261		
Artaxerxes regnum paternum accipiens	293. ac-	Astabarri populus	11		
quale conuiuium instruxerit	293. ac-	Astapus fluuius	47		
cusat uxorem & diuertit ab ea	294	Astares templum	165		
ducit aliam nomine Estheram	ibid.	Astatis rex Tyrionū, cuiusq; successores	835		
Amanē in summo habet honore	295	enumerati	835		
eundem cruci suffigit	298. Iudeos pe-	Astoborta fluuius	47		
riclitantes liberat	299. 300	Astronomie qui primi inuentores	6		
Artaxias Tigranis fil. regno non diu po-	404	Athenienses quando & quemadmodum	665		
titus pellitur	404	Romanis subiecti	665		
Artemisius mensis	205	Atheniensibus nulla cura fuit historie con-	828		
Artorius quemadmodum ex incendio per	789	scribende	828		
Lucium comilitonem seruatus sit	789	Athenienses religiosissimi crediti	858		
Aruceus Arcen condidit	12	scriptis legibus utebantur	861		
Arudaeus, Aradus insula	ibid.	Athenio legatus Ptolemei Euergetis ad	315. 316		
Aruntius prece retundit Germanorū mi-	516	Iudeos	315. 316		
litum impetum	516	Athenio dux Cleopatrae, Herodem repela-	495. 610		
Arus uicus	474	lit iam uictorem	495. 610		
Arum loci nomen	154	Atrongeus pastor regnum afficit	473		
Asamoneorum gens Iudeorū reip. statum	288	642			
mutauit	288	Auaris urbs Aegyptia	832. 833. 843		
Asanoni montis Galilee situs	676	Augusti Caesaris in Iudeos beneficia	437		
Asanus Abie filius regnum paternū ac-	224. eius pietas, & bellum cum	778. in Herodem odium & Aretam	445. reditus cum utroq; in gratiam		
cipit	224. eius pietas, & bellum cum	449. confirmat testamentum Hero-	dis 476. in Italiā proficiscitur		
Zareo Aethiopū rege ac uictoria	225	dis 476. in Italiā proficiscitur	599		
mors	226. 227	Augusti mors, & quot annis imperarit	482		
Ascalon capitur	115	482			
Ascalon Iudeis semper inuisa	685. eius	Aule regia descriptio elegans	757		
situs ibid.	686	Aulice deliciae quae	189		
Ascalonitae quingentos & duo milia Iu-	674	Aurea terra, regio	214. 215		
deorum apud se habitantium interfe-	674	Azael ab Adado cum muneribus mittitur			
cerunt	674	ad Eliseum unde se regem futurum co-			
Ascalonitis quantum incommodi arca at-	134	gnoscit	243. contra Israelitas bellige-		
tulerit	134	ratur & Hierosolymitanos, à quo pa-			
Aschanes eunuchus praepositus Hebraeo-	273	cem redimit Iosus rex	249. 250		
rum nobilium curae obsequitur Danie-	273	moritur	251		
li	273	Azarias propheta uaticinatur Afani ag-	225		
Aschanaxes Aschanaxi	10	mini	225		
Aser natiuitas	25. filij	Azarias compellatur Abdenago	273		
Aseritarum fors in Chananea	112	Azizus Emesenorum rex Agrippae iunio-	540		
Asiae quingentae ciuitates uni rectori &	665	ris sororem duxit	540		
consuli Romano parere	665	Azotum pestis propter arcam detentam	133		
Asinaus & Anileus Ncerdenses grassa-	503. 504. 505. 506	inuadit	133		
tores quomodo cum Artabano amici-	503. 504. 505. 506				
tiam incunt	503. 504. 505. 506				
Asiongaber, loci nomen	214				
Asorus ciuitas	121				
Asosra buccina	76				
Asperiorum tabernaculi	64				
Asphaltites lacus	14. 636				

Banaias satellitibus preponitur 190
 unus fortium Dauidis 192
 Banaias Salomonis copijs preficitur 201
 Banaothas et Thannus occisores Iabofthi
 supplicio afficiuntur 169.170
 Barachas autor Israelitis ut captiuos lu-
 deos & Beniamitas dimittant 255
 Baracus Hebraeos in libertatem uindicat
 121
 Barasa expugnata concremata 327
 Baruchus Neri filius Hieremie propheta
 scriba 266. liberatur e carcere 271
 Baris castellum, postea Antonia 588
 Baris mons 8
 Barzapharnes Parthorum satrapa 386
 Syriam obtinet 599
 Basanes Hieroboami totam familiam su-
 stulit 224. regnum occupat 225
 Basane impietas a Gimone propheta gra-
 uiter carpitur, sed frustra, regnumq; ab
 hostibus infestatum tueri non ualens
 moritur, Elano filio successore relicto
 226
 Bassus addit se Cassio 597
 Bataneæ, Trachonis & Auranitidis, par-
 tumq; quarundam domus Zenonis cen-
 tum talenta redditus erant 644
 Bathuel Nachoris filius 913
 Bathyllus Antipatri libertus uenenum be-
 ro adfert 631
 Batibij dictum 513
 Beelsephon ciuitas 52
 Bezabry Idumæa uicus 737
 Beleastartus rex Tyriorum Hiramio patri
 successit 835
 Belli leges 103.103
 Beniaminis natiuitas et nominis ratio 28
 filij decem 41
 Beniamitarum fors in Chananeæ 112
 Beniamita post Iesuducis mortem quieti
 & agriculturæ student 115
 Beniamitarum fortitudo & peritia milita-
 ris 117. cades omnium usq; ad sexcen-
 tos uiros 118. quomodo ea tribus resti-
 tuta 118.119
 Berenice, locus 214
 Bernice Agrippæ filia 489.525
 Bernice Costobari filia 498
 Bernice Polemoni nubit 540
 Bernice Salomes filia datur nuptum Ari-
 stobulo Herodis filio 427 sit exosa
 Glaphyræ 439 datur alij mari-
 to 626
 Bernices supplicatio ante tribunal Flori,
 & eius uite pericula 661
 Bernice & Iudei ad Cestium de Flori ge-
 stis retulerunt 663
 Berotha ciuitas 110
 Berofus Chaldeus de astronomia & Chal-

IN IOSEPHVM.
 deorum philosophia Græcè scripsit
 835.836. eius historia uerba & com-
 pendium de Iudeis 836. Græcos scri-
 ptos taxauit ibid.
 Bersabe, ciuitas 229.249
 Bersabe puteus 17
 Berytus domicilium Romanorum 449
 Berytus Phœnices, colonia Romanorum
 805
 Berytus quomodo ab Agrippa exornata
 528
 Berzelæus quantis beneficijs inuenerit Da-
 uidem regno pulsus 185. quam gra-
 tiam ei obtulerit rex 189.190
 Bersana oppidum 556
 Beselel architectus 63.70
 Besemmathe uxor Isaci 23
 Bethalaga uicus 336
 Bethel quid significet 23
 Bethcnabem uicus 735
 Bethleem toparchia 736
 Bethmaus uicus 553
 Beihona locus 110
 Bethsabes forma Dauidem ad adulterium
 pellicit 117
 Bethsama uicus 134
 Bethsamitarum prophani lxx. arcam con-
 tingentes moriuntur 135
 Bethsana, quæ Scythopolis 328.347
 Bethsana ciuitas 112
 Bethsuritarum deditio 330
 Bettea capta & predata 174
 Bezedel uicus cum turri inexpugnabili
 686
 Bezethæ collis descriptio 761
 Biblia quot annorū hystoriam complectan-
 tur 2
 Bithymos, Cappadoces, Pamphylios, Ly-
 dos & Cilices Romanis tributa pende-
 re 665
 Borcaus Agrippæ legatus a Iudeis uulne-
 ratus effugit 677
 Borceos uicus 688
 Bouis cornu petæ noxa quomodo uindican-
 da 101
 Buz columna uestibuli templi 206
 Bozus quomodo Ruthem acceperit uxore
 rem 130.131
 Britannicus Cl. Caesaris filius 540
 Britanic. Claudij ex Messalina fil. Neroni
 priuigno in imperio posthabitus 656
 Britanni quomodo & quando Romanis
 subiugati 665.666
 Broccus trib. plebis 522
 Buccinarum excogitatio & usus 76
 Burrus prefectus prætorianorum militum
 541
 C
 Cabrothaba locus 77

Cadmus Milesius quo tempore hystoriam
 conscribere inceperit 828
 Caduceatores sacros esse et iuolab. 407
 Cecilius Bassus occiso Sexto Cesare pro-
 uinciam occupat 381
 Cecilius Bassus Sex. Cesare interficit &
 copias eius occupat 596
 Cecinna ab Antonio Primo rerū gestarū
 nuncius ad Vespasianū mittitur 746
 Cecinna de prodicione cogitat, & cū mili-
 te ad Antonium transfugit 746
 Cadesa ciuitas 110.112
 Cœnopolis forum quod uocatur materia-
 rium a Cestio incensum 677
 Ceron regio amoni ferax 532
 Cesar Iudeorum et Archelai cōuentum di-
 remit 644. Archelao cithnarchiā seu
 media regni partē dedit ibid. eius pro-
 missio Archelao facta ibid. reliquā re-
 gni dimidiā partē in duas tetrarchias
 diuisit ibid.
 Cesar quæ Salome largitus sit 645
 Cesar quas ciuitates Iudeorū regno auul-
 sas Syriæ adiecerit 645
 Cesaris liberalitas in duas filias Herodis
 uirgines ibid.
 Cesar falsum Alexandrū deprehendit ibid.
 cum remigum numero inferit 646
 Cas. uocatos imperatores Rom. 213
 Casarea conditur 613.614
 Casarea Philippi dicitur Neronis 544
 Casarea Iudææ maxima ciuitas 706
 Casaria templi 614
 Casariensium contumelia in mortuam A-
 grippam 530
 Casarienses cōtra Iudeos apud Neronem
 uictores 659
 Casarienses omnes Iudeos apud se habitā-
 tes trucidant 672
 Cæsennius Gallus duodecimæ legionis du-
 ctor a Cestio in Galileam missus 676
 duo milia Galilearum cedit ibid.
 Cæsennius Petus rector Syriæ 807
 Cæsennius Petus Antiochum regē Coma-
 genes apud Vespasianum deflectionis
 accusat 815. bellū mouet cōtra eū ibi.
 uinctum Romam e Cilicia mittit ibid.
 Cæsonia iugulata cum filia magnanimitas
 529
 Cataphas constituitur pontifex 482
 Cain quid significet, sacrificat, iugulat fra-
 trem, totus malus multa inuenit 5
 eius posterij 6
 Caius Agrippæ & Iulie fil. Augusti ado-
 ptiuus 470
 Caius Cesar Agrippam uinculis soluit, et
 tetrarchia Philippi tradita, regē appel-
 lauit 651. ei etiam Herodis tetrarchi-
 am addidit ibidem

Caij uxor & filia occisa 519. eius inge-	Cassius Lōginus Syriae praeses 424. 531	Citta ciuitas 256
num & mores 519. 520	Cassius Iulio Cef. interfecto Syriam petit	Cillanos à Palestinis bello uictos David
Caius Caesar Deum se uocari uoluit 651	et qd gesserit 597. 598. occis. 599	iuuat ibid.
Petronium ob statuas in templo locan-	Castor rerum Iudaicarum scriptor 855	Cinthares idem quod talentum 66
das, Hierosolymam misit ibid.	Castoris Iudei uersutia & dolus erga Tim-	Cinnys, instrumentum musicum 191
Caij litera ad Petronium 653	tum 765	Cinys fabula 513
Caius per dolum interemptus, quanto tem-	Castra Iudeorum, locus 375. 594	Circenses ludi 509
pore imperauerit ibid.	Catullus Libyae Pentapolitane rector sica-	Circumcisionis prima institutio 16. 17
Caleb explorator Chanaanæ 78	rijs calumniandi doctor erat 826. tria	Cisus Saulis pater 137
Calide ad Baia 497	milia Iudeorum trucidauit ibid. eius	Cithare quis inuentor 6
Calide ad Emmauentem 482	cruciatu & mors horrenda ibid.	Ciuitatem quis primus instituerit 5. 6
Calide apud Callirhoen 465. 636	Cedasa urbs 345	Claudius à militibus constituitur Cef. 517
Caligo tabernaculi qualis fuerit 70	Celadus Augusti libertus 477. que Cesa-	Claudius Agrippam ad senatum legatum
C. Caligula constituitur Caesar 488	ris nomine cū falso Alex. egerit 645	mittit 653
C. Caligula Germanici fil. 494. designa-	Celer accusatus Romae causam dicit, et ple-	Cl. Romae cōtra Samaritas pronūciās tres
tur Caesar à Tiberio 495. occiso Tibe-	titur 539. 540	corū nobilissimos interfici iussit 656
rio fratre opprimitur & ipse 495	Celer tribunus uinctus à Claudio Iudeis ad	Claudius quādiu imperiū administrauerit
Herodem cum coniuge mittit in exili-	supplicium Hierosol. mittitur 656	ibid. Agrippinae uxoris Neronē priuū
um 498. quali fuerit ingenio 500	Cēdebeus praefectus uincitur à Sim. 350	gnum in imperium cooptauit ibid.
501. Iudeis bellū illaturus reuocatur	Cenizus Hebr. in libertatē restituit 119	Clearchus peripateticus Aristotelem pra-
à Petronio & Agrippa 500. 501	Cephalio fr. Antip. cadit in praelio 367	ceptorem suorum de Iudeis narratē
moritur 502. eius in omnes seuitia, et	Cestius Gallus Syriae praeses inuadit Gali-	inducit 839
diuini honoris uendicatio, insaniaq;	leam 563. 571	Clemēs praefect. urbanarū cohortiū 510
tum coniuratio in ipsum, & eius inter-	Cest. Festus à Claudio in Iudeā procura-	Cleopatra Antiochi filia nubit Ptolemeo
ritus 507. usq; 514 519	tor praemissus 654. eius malitia 659	Philopatori 315
Callimander ab Hyrcano uictus interijt	Cestius Saulū cum ceteris legatū ad Nero-	Cleopatra Flori uxor 547
354	nem in Achaia mittit 679	Cleopatra Ptolemæi Epiphanis filia datur
Callistus Caligulae libertus 511	Chabalon terra cur sic dicta 212	nuptum Antiocho 315
Calumniarum quantitas 585	Chabalo uicus 563. 564	Cleopatra Ptolemæi Philometoris filia du-
Cambyses Cyri filius patri in regno succe-	Cherea Caij uxorem & filiā interficien-	citur uxor ab Alexandro Antiochi, qui
dit & Iudeos à templi & urbis edifi-	das curat 519	& Demetrius dictus 340
catione prohibet, moritur 282	Chalamas Syrorum transcuphratensium	Cleopatra M. Antonium in sui amorē per-
Campus regius, loci nomen 15	rex 176	trahit 385. 599. Mariammē cum fia-
Cana, loci nomen 405	Chalebo donatur pars agri Hebronis 115	lio ad se uocat, & Antonium contra
Cana uicus Galilaeae 554. 607	Chaldei, populus 12	Herodem incitat 400. usq; 503
Cana seu Canatha 610	Chaldeorū cōsensus cū sacris literis 838	610. 819. contra omnes omnium opū
Canathenses ibid.	Chamis patris irrisor 12	bus inhians 403. 404. 609. Herom-
Candelabrum tabernaculi 66	Chananeus, Chanaan 11	dem ad stuprum sollicitat 404. occi-
Capernaum fons, Nili uena esse creditus	Chananeorum terra praestantia 78	ditur 412. 612
712	Charetis mors apud Gamalam 717	Clitus Tiberienfis altera manu mulctatur
Capharsaba, campi nomen 435	Chariathiaris ciuitas 135	560 684
Caphartophan Idumaeae uicus 737	Chasleus mensis 321. 326	Cluuitus 513
Capito cēturio à Floro praemissus ad Hie-	Chebronis ciuitatis antiquitas 741	Colossus Caesaris 614
rosolymitanos 660	Chelcias Onie fil. copijs Cleopatrae praefe-	Comagenensium ciuili contentio 483
Capitolij templum à militibus direptis do-	citur 354. 358. moritur 359	Comacatus centum annorum qua de cau-
narijs incenditur 747	Cherubeis quid fuit 65	sa in Massada incorruptus manserit
Cappadoces populus 10	Cherubimorum descriptio 206. 208	818
Carmeli montis situs 687	Chetim quid Hebraeis significet 11	Conon Graecus Iudeorum mentionem sua
Carræ Mesopotamiae ciuitas 12	Chetimus, & Chetima insula ibid.	cit 841
Carthaginensium originis & fati descri-	Chetomene qualis uelitus 66	Conuallis laudationis 237
ptio 666	Cheton quid significet ibid.	Conuentus ciuium que utilitas 96
Carus, deliciae Herodis 456	Chetiei populus 12	Coponius Iudeis praeficitur 479. 481
Casander occupat Macedoniam mortuo	Chiramus operarius insignis 206	Coponius procurator constitutus, Arche-
Alexandro 304	Christus & Christiani 484	lai finibus in prouinciam redactis
Cassia porte 486	Chusarthes Assyriorum rex Hebraeos sibi	646
Cassius Cherea 508. 509. 510. 514	subijcit 119	Corban iuramenti explicatio 838
523. occiditur 524	Chusus, Chusai 11	Corban, quomodo se liberent 86
Cassius que gesserit in Iudea 374. 543	Chusis amicus Davidis cōstātissimus quō	Corea, loci nomen 589
affligit Iudeos 382	se gesserit apud Abesalomum 183	Cores seditionem contra Moysen & Aa-
		ronem

ronem excitat 81. dat eius poenas 84.
Cornelius Faustus Sylle filius qualem se
prestitit in expugnatione templi
370

Cornelius Sabinus sibiipso mortem infert
510. 514. 523. 524

Corona triplex pontificis 68
Correi, locus 136

Corus mensura qualis 79. 418

Costobarus Idumae Gaze praefectus ab
Herode, lucro intentus, repudiatur ab
uxore 414. 415. eius uolentia 545

Costobarus et Saulus fratres una cum Phi-
lippo ad Cestium transfugunt 679

Coturnices ubi copiose inveniuntur 57

Cotys Armenia rex 529

Crassus in Parthos proficiscens Hierosoly-
mitanum templum spoliatur periturus
373 cum omnibus suis copiis perit
374

Crassus in Syriae provincia Gabinius suc-
cedens quid gesserit 593

Cretenses moribus, non uerbis erudiebantur
861

Ctesiphon, urbs 507

Cumanus Iudae praefectus constituitur 537
654. et quid sub eo Iudeis acciderit
ibid. et 539. accusatur a Iudeis 539

exulat 540. 656

Cuspius Fadus Iudeorum regno praefecit
tur 242. 530 seditiones punit
531 537

Cydoessa Tyriorum uicus 719

Cyprus insula 11

Cyprus praesidii locus in finibus Hiero-
solymitis 674

Cypros Herodis filia 489. alia Phasaeli
filia ibid.

Cypron, castellum 435. 615

Cypris Antipatri uxor 593

Cyrenae, Marmarida et terribiles Syries
quemadmodum Romanis subdita 666

Cyrus Persarum rex Babylonem et regem eius
capit 278

Cyrus Iudeis Hierosolyma repetere per-
mittit templumque restituere, ac uasa tem-
pli eis reddit, multa quoque praestat benefi-
cia 281. 282. 287. 769. perit 282

D

Dabaritani uxorem Ptolemaei regis pro-
curatoris inuadunt 557

Dacchari herba descriptio 68

Dagon, arx 351

Dagon, praecipitatus 133

Dagonis templum exustum 341

Dalale, meretrix Sampsonis 129

Dalmatas bellicosissimos sub una tantum
legione Romanorum quietem agere
666

IN IOSEPHVM.

Damascus a quo condita 12

Damascus imperio Davidis subijcitur
174

Damascus a Metello et Lollio capta est
367

Damascenorum in Iudeos seueritas 550

679 822

Dana oppidum 119. 219

Danaus Argiuorum antiquiss. 834

Daniel uocatur Balthasar, et cupit duri-
us uiuere propter ualitudinem et stu-
dia 273. insomnia diuina uidet 274

regi somnia interpretatur 274

275. Balthazaris uisionem in parie-
te explicat 277 abducitur a Dario
in Mediam et constituitur summus sa-
trapa 278. insidias patitur, sed insi-

diatores eius luunt poenam 278. 279

apud Ecbatana turrim edificat ibid.
quam carus deo fuerit, et quantum
ceteros prophetas superauerit

279 280

Danielis prophetia 326

Danitarum fors 112

Danite a Chananeis sedes mutare coacti
119

Danus, fons Iordanis 15

Danus nascitur 25 filij eius 41

Darabita uicus 569

Darius Artabani filius Neroni obses mis-
sus 487

Darius Astyagis filius imperium Babylo-
norum uastat, et Daniele abductum
constituit satrapam, quem inuitus postea
leonibus obijcit 278. hostes Danie-

lis iisdem obijcit, et deum eis prae-
dicat 279

Darius equitum praefectus sub Agrippa
670

Darius Hystaspis filius rex Persarum cre-
atur, questionem proponit quenam om-
nium rerum fortissima aut potentissi-
ma 283. 284. commonitus uero a Zo-
robabele Iudeos libertati instituit et
immunitati, urbemque et templum re-
stituere promittit et iuuat 285. 289

mortuus successorem filium Xerxem
relinquit ibid.

Dathamo cum uniuersa sua familia terra
dehiscit 84

David filius Iessei 131

David qualis, et quomodo rex a Samuele
unctus propheta, et Saulo furioso
hymnos occinit ad citharam 147

eius magnanimitas 148 uictoria de
Goliatho 149 amatur a Sauli filia,
et sexcenta hostium capita Saulo ad-
fert, et filiam eius uxorem ducit 150

focorum fugit 150. 151. 152. spicu-

lo ab eo petitur 151 accepto Golia-
thi gladio fugit in Gittan, et insamum
se fingit 154. fugit inde alio atque al-
lio ibid.

Cilianis auxiliatur ac tre-
rum Saulum effugit 157. 159

cum Saulum occidere potuisset noluit
157. 159. reconciliatur Saulo 158

Nabali defuncti uxorem ducit 159

Amalecitas praedatur 160 iungit se
Ancho contra Hebraeos 161. 163

abducitur ei ambae uxores captae 163

Palestinos cedit et uxores recuperat
164. Sauli interfectorem supplicio af-
ficcit, et epitaphia ipsi ac Ionathae con-

scribit 166. rex unius tribus decla-
ratur, et cum Abnere pugnat 166

eius filij 167. 171. Abnere foedere
iungitur et amicitia 168. interfe-

ctum luget 169 regnum in uniuersum
ei confertur 170. dominorum
suorum occisores punit 166. 170

quantae copiae ad eum in Hebronem
conuenerint 170 leuiseos illuden-

tes capit 170. 171 amicitiam cum
Iramo parat, et Hierosolyma ciuita-

tem Davidis appellat ibid. Pale-

stinos superat, et arcam Hierosoly-
mam transfert 172. 173 Palesti-

nos frangit ut et Moabitas Adraza-
rumque Sophonorum regem 174

Thenonem in amicitiam recipit, Idu-
meam subigit, et officia distribuit
175. 190. Ionathae posteros benefi-

cij efficit 175 legati eius iniuria a
Naase afficiuntur, Syri, Mesopotami-

te, Ammanite debellantur 176

177 Bethsaben adulteram facit et
ducit uxorem, Vriamque interficiendum
curat 177. 178 Ammanitas exci-

dit 179 a filiis molestatur 180. 181

Abesalomum filium regem salutatum
fugit 182. patienter audit conuicia-

tem Semeim 183 fugiens benigni-
ter excipitur ab optimatibus regionis
trans Iordanem 185 prior filium ag-

greditur ibid. occisum luget 187

ignoscit hostibus et recipit regnum
salutatur rex 188. 189. decem tri-

bus ab eo deficiunt autore Sabao 189

Palestinos ultimo fundit, hymnos ac
musicam instituit 191. fortissimi ui-

ri ipsius qui 192. populum recen-

sendo deum offendit 192. 193. e tri-

bus malis infligendis pestem eligit et
Oromne arcam emittit 193. 194. tem-

pli extruendi locus ei indicatur, ad quod
opifices et materiam comparat, filia
namque instruit Salomonem quomodo se
debeat gerere nactus imperium 194. al-

siosus

INDEX

fiosus calefacit se Abisaces accubitu		Dido soror Pygmalionis regis Tyrionum		Drusus turris	410
195. Solomonem confirmat regem,		in Africa Carthagine edificauit	835	Drymos, loci nomen	599
officiisq; distribuit et tribus, tum tem-		Diebus singulis quid deum condiderit	3	Dystrum mensis	105.288.300.333
pli uasorumq; descriptionem tradit		Diglaith, quid significet	4		
196. 197. Davidis principum alacri-		Diluuij uniuersalis descriptio	7.8	E Butius decadararchus sub Vespasiano	
tas in contribuendo ad templi fabri-		Dina Iacobi filia 25. stupratur, quapro-		693. Gamale occisus	715
cam 198. quid sub mortem Solomoni		pter Sicimite uniuersi trucidatur	27	Ecdippon locus	600
comiserit 198. 199. expirat ac sepe-		Diodotus Trypho Apamenus, uide Tryp.		Edom, uide Adomus	
litar, maximusq; cum eo thesaurus 199		Diogenes Alexandri amicis. à Phariseis		Edraus dux militum Ionathæ	234
Dauidici generis regum finis, et quot co-		interficitur	587	Eglon Moabitum rex qui Hebraeos sub-	
rum fuerint	270	Dionysius Tripolitanus securi percussus		uigerat, ab Iode interficitur	120
Debra prophetis	121	368		Ela capta et habitatores eius extincti à	
Decime date	15.23.85	Diophantus notarius sceleratus	447	Syrie rege	255
Decius Mundus quantum insanierit in Pau-		Discipline militaris exemplum pulcher-		Elanus Basane filius altero regni anno oc-	
linam	484	rimum	681.682	ciditur, una omnis eius soboles tollitur	
Delatorib. quid premij fuerit apud C. Ca-		Disciplinas à Chaldaeis ad Aegyptios, ab		per Zamarem	226
ligulam	515	his ad Græcos esse deductas	14	Elcana Iude copiarum dux occisus	255
Demetrius Alexandrinus	340.450	Disimiliū communionem etiam naturam		Elcias Magnus legatus Iud.	499
Demetrius Demetrii filius amicitiam cum		horre	97	Eleazarus pontifex	2
Ionatha init 341. Alexandrum uin-		Dius in historia Phoenicum integerrimus		Eleazarus Moysis filius	49
cit	342	Dius mensis	7 (834	Eleazarus Aaronis filius 84. fit pot.	86
Demetrius Eucerus Antiochi Grypi filius		Doecus mularum nutritor	154	Eleazarus pont. moritur	115
rex apud Damascus constituitur, et		occidit Abimelechum pont.	155	Eleazarus Dodeie filius unus fortium Da-	
Alexandrum Iannæum superat	360	Dolefus nobilitate potens à Gadarensis		uidis	192
361. contra fratrem pugnans captiuus		interficitur	735	Eleaz. quidā arreptitorū medicus	204
ducitur ad Parthos	361	P. Dolobelle decreta pro Iudeis	381	Eleazarus Auranes Matthei filius	323
Alexandrum prelio superat	586	Domitianus cum multis Romanorum sal-		fortiter ab elephanto confosso oppri-	
Demetrius Gadarensis libertus Pompeij		uus euadit 747. à Mutlano produ-		mitur	330
371		ctus populo rector insinuat ibid.		Eleazarus phariseus homo seditiosus con-	
Demetrius Nicanor rex 342. clementer		Domitiano Germani subiiciuntur et Gal-		uatiatur Hyrcano	354.355
agit cum Ionatha Iudeisq; 343. uincitur		li	808	Eleazarus quō pontificatū adeptus	307
à Tryphone 344. capitur à Parthis		Domitianus in triumpho Vespasiani et		Eleazarus thesauri templi custos quō pa-	
347. dimittitur, et in regnum resti-		Titi eis adequitabat	811	ctus cum Crasso	373
tuitur ab Arsace 352. uincitur, capi-		Domitius Aenobarbus	540	Eleazarus Anani fil. pontifex constituitur	
tur et occiditur	353	Domitius Aenobarbi filius	ibid.	unius tantum anni	482
Demetrius Phalereus quō bibliothecam		Domitius Nero consalutatur Imperator		Eleazarus Boethi pontifex constituitur	
Ptolomæo Philadelpho comparauerit		541. fratrem, matrē, uxorem, uirosq;		478. priuatur pot.	ibid.
305. legem Iudeorū transcribendam		illustris. trucidat ibid. Cesarex exclu-		Eleazarus gigas, quam uasto fuerit corpo-	
curauerit	207.311	dit Iudeos	543	re	487
Demetrio Phalereo in historia Iudeorum		Domitij Neronis uxor à marito occiditur		Eleazari Asamonai filij fortitudo et	
uenia concedenda quod Hebraice nesci-		541		mors	582
uerit	842	Domitij Sabini fortitudo	766	Elca. Dinei, latro 539. 541. 655. 657	
Demetrius Seleuci filius regnum Syriæ oc-		Dora Phœnices urbs	551	Eleazarus seditiosus exulat	531
cupat, Antiochumq; et Lyfiam occi-		Dora ciuitatis situs	857	Eleazarus Ananie potificis filius, Roma-	
dit 331. Iudam occidit in prelio 334		Doras Hierosolymitanus pontificem peri-		ni belli seminarium fuit 669. reicil-	
Ionathæ amicitiam ambit	337.338	mit	541	Cesaris hostias	ibid.
occiditur	338	Doris mater Antipatri Herodis filij accu-		Eleaz. Semæi facinus memorabile	697
Dei castra, locus	26	satur ueneficij, et quomodo se gesserit		Eleaz. duo socij contra Manabemū	671
Deus Galileorum clades Romanis dona-		457.458.599.630		Eleazari Simonis filij factio 660. 748	
bat	700	Doritarum in Iudeos insolentia	526	749	753
Deus Iudeis omnem uiam salutis ad inte-		Dorotheus Ixx. interpretib. additur	311	Eleazari Simonis Gioræ socij mors	740
ritum uerterat	778	Dositheus Hyrcanum et Alexandrā He-		Eleazarus Sicariorū princeps Massadam	
Dei decretum contra omne Iudeorum ge-		rodi prodit	409	obtinet 816. eius ad suos oratio 820	
nus	821	Draconis leges de supplicijs antiq;ss.	328	altera oratio de immortalitate animæ	
Dei definitio apud Moſen	861.863	Druma Gedeonis concubina	124	ibid. et 821. 822. 823	
Dextra porrecta quid apud barbaros si-		Drusilla Agrippæ filia	498	Elephantis quomodo pugnatum sub An-	
gnificet	503	Drusum turris	614	tiocho Eupatore	329
Diagoras Melius in mortis periculo uersa-		Drusus Agrippæ filius	489	Eleusa oppidum, Sebaste dictum	435
tus propter Athenienses	868	Drusus Neronis filius	490.494	Eleutherus fluuius	841.346.609

IN IOSEPHVM.

Eleutheriqueutes	600	ditione cepit	116	uenia cōcedenda quod Hebraice nefci-	
Eliabus architectus	63.70	Epicrates pecunia corruptus	Scythopo-	uerit	842
Eliacius pontif. sub Iofia rege	263.264	lim cum alijs aliquot ciuitatibus Iude-		Euphrates, fluius	4
Eliacimus Iofie fil. antea Ioacimus dictus		is prodit	354	Eurycles laco impostor maximus Hero-	
accepit regnum paternum, sed tributa		Epicuræorum error refutatur	280	dem circumuenit, & domum eius sub-	
rium iam factum Aegyptijs	265. etiam	Epiphania, ciuitas	12	uerit	446.623.624
am Babylonijs tributum cogitur pen-		Epiphanes & Callinicus filij regis Antio-		Eutychus Agrippæ libertus & auriga in	
dere	266. occiditur	chi Cafennio Peto pugna forti obnitun-		uinculis detentus	491.492
Eliacimus Ioacimi filius in pontificatū pa-		tur	815. à Vologeso Parthorum rege	aperit Neroni maleuolentiam Agrippæ	
tri succedit	291	magnifice excipiuntur	ibid. Romam		493
Elias propheta tempore Achabi quæ præ-		ad Vespasianum ueniunt	816	Eutychus, auriga Caij Caf.	523
nuntiauerit & gesserit	227.228	Epomidis descriptio	67	Excacantis aliquem poena	101
229. 230. 237. 238. exemptus ex		Epule feriales Iudeorum	638	Ezechielis prophetia	265.267
hominibus	238	Equitum Romanorum arma	690	Ezecias Achazæ filius regnum obtinet pa-	
Elie epistola ad Ioramum Iosaphati filiū		Equus Modius Varo succedit	553.556	ternum Hierosolymis, religionem colo-	
sceleratum regem	244	Erebimithonicus uicus	775	lapsam restituit	256.257. Palesti-
Elieneus Gethæ fil. pontificatum accepit		Erica prætorianorum Achazæ præfectus		nos bello uincit	252. à Senacheribo
529		occiditur	255	oppugnatur	259. in summam adactus
Elis pontifex princeps Hebræorum	130	Esalas prodigium Ezechie regi exhibet		desperationem Esaiam implorat	260
filij eius scelerati	131. exitium suum	261. obiurgat eundem propter thesau-		posteritatem à deo exorat	261. mon-
cognoscit	ibid.	ros Babylonijs monstratos	262	ritur	262
Elis pontificis filij scelerati	131 exitium	Esaiæ prophetia cognouisse & credidisse		Ezecias latronum princeps interficitur	
suum & suorum filiorum cognoscit		Cyrum regem	281	595	
132. tum ipsius & filiorū mors	133	Esaiæ uaticinium deprauatum	825		
Eliseus prophetie donum accipit, & Eli-		Esdrae Iudeorum apud Babylonem degen-			
am comitatur	230. uaticinatur & a-	tium pontifex, à Xerxe quæ & quan-			
quam suppeditat Ioramo Achabi filio		ta impetrauerit	289.290. quomodo		
239. uiduam à debitis liberat	240	populum mundauerit, et legem ei præ-			
Ioramo insidias Syrorum indicat, &		legerit, ac reipub. reformat, mor-			
Adadam capere ipsum uolentem elu-		tiusq; sit	290.291		
dit	240.241. famis tempore utilitas				
tem annonæ prænunciat	242. Adado				
mortem indicat	243. Icum unguit re-				
gem Israelitarum	244.245. Iosaphum				
Ioaze filium ad se ægrotum ueniētem					
consolatur	250. uita defungitur				
251					
cadaver occisi à latronib. in ipsius mo-					
numentum iniectum reuixit	251				
Elymus, Elymi	12				
Emiam zona sacerdotalis	66				
Emmaus concremata	474				
Emmaus uicus	482. Vide etiam Anmaus				
Engaddi à sicarijs inuaditur	734				
Eniachim tribus sacrata	721				
Enochi mors nemini cognita	138				
Enofa ciuitas	6				
Epaphroditus	1				
Ephodes, uestitus	67				
Ephorus historicus Gallos & Hispanos					
prorsus ignorauit	831				
Ephorus Hælanicum in plurimis ostendit					
mendacem	828				
Ephremes Iosephi filius	35.41				
Ephremes in numerum Iacobi filiorū ado-					
ptatur pro patre Iosepho	42.76				
Ephremi pars quæ cesserit	112				
Ephremite Gedeoni bellū inferre conan-					
tes placantur	123				
Ephremitis tribus quomodo Bethelē pro-					

INDEX

Flori nouus dolus & auaritia in oppref- fione Hierofolymorum 662. menda- cium apud Cestium 663. uide Gefsius	Gallie situs descriptus 666	cessit, crudelitas, impudentia et uersu- tia 658. 659. auaritia apud Cesari- enses 659. 660. noua crudelitas in Hierofolymitanos 660. 661. Vide etiam Florus
Fortes uere qui 163	Galli centurionis facinus apud Gama- lam 715	Getheris Arami filius 12
Fortunatus Agrippæ libertus Romæ mis- sus à suo patrono 497	Gallios sub mille & ductis militibus ser- uire, quibus penè plures habuerint ci- uitates 666	Getuli, populus 11
Fratris uxorem ducere prohibitum 478	Gamala filius Iesu 722	Gigantum reliquie in Hebrone 115
Fratres ueri quos & interitus ipse socia- uit 883	Gamala ciuitas rebellat 713. 717. eius filius ibid. & 714. 717. excisa 717	Gigantum posteritas à quibus perdomi- ta 14
Frontonis gesta in custodia 802	Gamalsensium fides in Romanos 550	Gimon propheta Basani quæ mala ipsum mancant uaticinatur 225
Frustrus iniepestiuius & prematurus 97	Gamalsensium cum Romanis acres consli- tius 714. 715. 716	Gineæ uicus 687
Furij centurionis animositas 590	Gamalsensium cades à Romanis 717	Giscala Gal. oppidulum indomitum 717
Furum poena 101	Ganges fluuius 4	Giscala succenditur & diruitur 551
G	Garizin mons 302. 701	Giscala à Iosephi militibus diripitur, præ- daq; popularibus conceditur 684
Aba, quid significet 146	Galanitis regio deficit ab Agrippa 561	Giscalorum status 551
Gaba equitum ciuitas cur sic uocata 687	Gazam nequeunt capere Israelitæ 115	Glaphyra Archelai Cappadocum regis fi- lia nubit Alexandro Herodis fil. 427
Gabacnorum iniuria in uxorem Leuitæ, et quomodo ea propter mulctati 116	Gazæ à Iamnao obfessi captiq; 359	620. odio prosequitur Salomè 439
117 118	Gazara Palæstina urbs à Salomone bis edificata 213	occiso marito remittitur ad patrè cum dote 453. moritur 626. nubit Ar- chelao Herodis filio, Alexandri fratri 478. ite Iubæ 479. eius sonum 646
Gabaon uicus 190	Gedeon quomodo Hebræos seruitute exe- merit 122. 123. quot filios habue- rit 124	Gobolitis regio 28. 56
Gabaonitæ astu fœdus ineunt cum Iesu 109	Geman uici situs 655	Godolias Acani filius præficitur reliquijs Hierofolymorum 271. humaniter tra- ctat Iudeos profugos ibid. eiusdem pie- tatis sed illi noxia 272. occiditur ibid.
qui ipsis contra Hierofolymitarum re- gem succurrit 109. 110	Genesar lacus descriptus 482. 711. ter- ra eiusdem nominis descripta ibid.	Goliathi Gittai statura & insolentia 148
Gabaoth, Saul uicus 750	Gentium enumeratio quæ Romano impe- rio subduntur 665	interitus 149
Gabinus præfectus militum Pompeij 369	Gentium qui uerenda Iudeorum more cir- cunciderunt, enumeratio 838	Gomar, Gomarenfes 10
eius gesta 371. 372. 373	Gentibus singulis quomodo à suis autori- bus nomina sunt indita 10. 11. 12	Gorgias à Iuda Macchabeo uictus 325
Gabinus Scauro succedens quid gesserit clari 591. 592. 593. 812	Gemello renūciat amicitia Herod. 442	uincit Iosephum Zachariæ 328
Gadara restaurata 591	Geon fluuius, & quid significet 4	Gorion filius Iosephi, & Simon Gamalie- lis contra libertatis corruptores hor- tantur & concionantur 721
Gadare optimates legatos ad Vespasia- num mittunt, seq; dedunt 735	Geraseni quomodo se erga Iudeos coha- bitatores suos gesserint 647	occiditur 732
Gadarenfes Herodem frustra apud Cesa- rem accusant 421	Gergeſei, populus 12	Gotarzes Parthorum rex 535
Gadæ natiuitas 25. & filij septem 41	Germanicus ueneno sublatuſ 483	Gotholia Achabi filia, uxor Iorami Hie- rosolymorum regis 244. Davidis fa- miliam quatum potest tollit & regnum administrat 247. & regio & uita priuatur opera Ioadi 248
Gadus propheta Dauidi unius è tribus ma- lis offert electionem 193	Germanicus qualibus moribus 494	Græcorum & Iudeorum dissidium 498
Galades collis & Galadena regio 26	Germanicus Claudij Cæs. frater 540	Græcis turpissimum uisum Iudeis infir- res fore 658
Galatæ à quibus denominati 10	Germanus augur uinctus Agrippæ uincto uaticinatur 495	Græcos bis ternis fascibus Romanorum on- bedire 665
Galba imperator creatus 739. in medio suo necatus ibid. & 741	Germani qualis gens 515	Græcorum omnia noua & heri nuperq; facta 827. eorum regiones innumere corruptiones inuasere rerum memoriã delentes ibid. Sera cognitio literarum ibid. & 828. philosophi primi Aegy- ptiorum Chaldeorumq; discipuli ibid.
Gales infectans Abimelechum Gedeonis nothum, & roditur à Zebello 124. 125	Germanorum descriptio 666. cos octo tantum legionibus Romanorum domi- tos ibidem	Græci posteriores Timeum in plurimis mendacem ostendunt 828
Galgala quid significet 108	Germanorum agmina & bellum ciuile ab Antonio Primo & Mutiano sedan- tur 739	Græcis ab initio nulla cura fuit historia conscri-
Galilææ & regionis trans Iordanem quan- ti redditus fuerint 644	Germani Capitolij collem occupant 747	
Galilæa minor quæ 687	Germani uiribus corporum laudati 797	
Galilææ utriusq; descriptio 688	Germanorum magna ex parte defectio à Romanis 808. defectiois causæ ibid.	
Galilæa tota à Romanis subacta 719	Gersus Moysis filius 49	
Galileorum & Samaritanorum consli- tius 655	Gesius Florus Iudææ procurator quomo- do Iudeos ad arma contra Romanos capeſſenda compulerit 471. 547	
Galilæi contra Romanos 684	& quam malus fuerit uir 553	
Galilæi ab infantia pugnacissimi & om- ni tempore plurimi 687	Gesij Flori procuratoris qui Albino suc-	
Galileorum quot milia Iaphæ occisa 701		
Galileorum noua inueta & factiones Hie- rosolymis 742		
Galilææ motus 736		
Galilææ bellum defuit 739		

conscribenda 828
 Græcorum historicorum elegans descri-
 ptio 828. 829. 830
 Græcorum leges antiquissimi qui
 860 861
 Græcorum dii descripti 866. 867. 868
 eorum leges poëta potestatem
 dederunt ut quos uellent deos introdu-
 ceret, rhetoribus uero ut decreta de re-
 bus publicis quæ uellent conscriberent
 Grædo apud Aegyptios ante Moysen nun-
 quam uisa 51
 Grapte cognata Isatæ regis Adiabeno-
 rum aulam regiam Hierosolymis edifica-
 uit 742
 Gratus militum præfectus, Simonem He-
 rodis fil. obtruncat 473. suis succur-
 rit 474. 641
 Grauidam calce percutiens quomodo ple-
 stendus 101
 Gymnasia Herodis 615
 H
 H. Ai. uide Aina
 Heberus Hebræorum autor 12
 Hebræorum declinationis forma ibidem
 Hebræorū nullus regnante Salomone ser-
 uile opus faciebat 214
 Hebræi bis ultra Euphratem ducti capti-
 ui 273
 Hebræorū decem tribuum captiuitatem,
 et reliquarum duarum tribuum trans-
 migrationem quantum temporis inter-
 cesserit 27. uide etiam Israëlita
 Hebron expugnatur et conceditur Lea-
 uitis 115
 Hebronis oppidi antiquitas 14
 Hecateus Abderita 839. 840. 841
 Hecotambæon mensis 86
 Hecatonotomachi Alexandri Iamnei 358
 Hellenicus ab Acusilao de genealogijs
 multum discrepat 828
 Helcanes Leuita et eius uxores ac liberi
 131 132
 Helena Adiabeno-
 rum regina transit ad re-
 ligionem Iudaicam 532. 533. 534
 eius monumentum Hierosolymis 756
 Helena Monobazi regis matris regia Hie-
 rosolymis 761
 Helias. uide Elias
 Heliopolis 42
 Helonis principatus Hebr. 126. 127
 Heniochi Romanis subiecti 665
 Heron, arca tabernaculi 65
 Herennius Capito procurator Ianiæ 491
 Hermes. qui et Dansus denominatus
 843
 Hermippus Græcus historicus diligentis-
 simus 838
 Hermogenes Græcus Iudeorum mentio-

IN IOSEPHVM.
 nem facit 841
 Herodes Agrippæ frater, rex Chalcidis
 529. 530. moritur 537
 Herodes Antipatri f. 374. Hierosolymo-
 rum dux constituitur, Ezechiaq; cū alijs
 predonibus afficit supplicio 377. in-
 fantum ob eadem exorsus dicit causam
 378. præficitur Cælesyrie ibidem. Ro-
 manorū beneuolentiam captat et asse-
 quitur 382. Malichum trucidat 383
 Antigoni Aristobuli, profligat ibid.
 uxores et liberos sibi parat, ac M. An-
 tonium corrumpit 384. accusatus te-
 trarcha constituitur 385. 386. strenue
 pugnat 386. elabitur ex hostium insi-
 dijs 387. 388. difficilibus protectioni-
 bus exercetur usq; Romam 389. rex
 Iudææ à senatu Rom. declaratur 390
 ex Italia nauigat, et pugnat contra
 Antigoni 391. 392. auxilio ue-
 nit M. Antonio 374. prodigiose ser-
 uatus bis 395. Hierosolyma expu-
 gnat, et Antigoni capit 396. Anto-
 nium donat 398. Aristobulum ponti-
 ficem occidit 400. 401. à Cleopa-
 tra ad stuprum sollicitatur 404. bel-
 lum Aræte infert 405. concio ad mili-
 tes 406. Hyrcanum occidit 409. quo-
 modo amicitiam Antonij excusarit a-
 pud Cæsarem, et regnū ab eo obtinue-
 rit 410. 411. Mariammē uxore in-
 terficit et magnifice donatur à Cæsa-
 re 412. necatā à se uxorem luget mi-
 ris modis 413. 414. offeratur ad cæ-
 dem amicorū quorūcumq; et ad om-
 nia mala inclinat 414. 415. 416
 arces in suam tutelam extruit 417
 fami urgenti succurrit 418. quomodo
 subditos in officio continuerit 419
 Cæsaream condiderit, et à Cæsare sit
 muneratus 420. 421. 422. salutem
 Agrippam 421. extruit templū Cæ-
 sari, et tributorum partem subditis re-
 mittit et conuenticula populi probi-
 bet, et Essenos magnificat 422. templū
 nouū edificat Hierosolymis sumptuo-
 siss. 423. 424. legem statuit de furi-
 bus nouam 426. nauigat ad Cæs. et
 reductis Roma liberis dat uxores, A-
 grippamq; honorat 427. 428. quar-
 tam tributorum partem suis remittit
 430. ipsius familia domesticis agita-
 tur dissidijs 431. filios suos apud Cæs.
 accusat 432. quinquennale certamen
 celebrat, arces cōdit 435. multaq; a-
 lia 436. qualis ingenij ibid. pecunijs
 destitutus Davidis sepulchrum reclu-
 dit 438. omnes coniunctos habet su-
 spectos 440. 441. 442. 443

à Sylleo inique accusatur apud Cæsare
 444. 445. accusat filios apud con-
 cilium Berytense 450. strangulat
 451. liberis ipsorum prospicit 454
 quas ipse uxores habuerit et sobolem
 454. 489. Antipatrum damnatum in
 uincula cōiicit 463. morbo correptus
 testamētū cōficit 463. 464. morbus
 qualis fuerit 465. sub mortē libera-
 lissimus et crudeliss. 465. 466. nimis
 sibi conatur inferre, et Antipatrum iu-
 bet occidi 466. 467. testamento mu-
 tato moritur ac funeratur 467. testa-
 mento eius confirmato quantum filijs
 ipsius patrimonium superfuerit 476
 præficitur Galilææ et strenue agit
 595. accusatur Hyrcano à maleuolis
 596. uindictam patris mortem 598
 eius uictoriæ ibid. accusatur 599
 quomodo se gesserit in pugna contra
 Antigoni et Parthos 600. 601
 edificat et multis premittit malis
 601. 602. Romā nauigans iacturam
 facit 602. rex Iud. constituitur 603
 Antigoni expugnat et latrones 603
 604. 605. 606. 607. fratris mor-
 tem ulciscitur 607. in grauiā incidit
 pericula 607. 608. Syro et Ara-
 bes uincit 610. 611. conciliat sibi tu-
 llium Cæs. 612. edificat, amicos ac pa-
 rentes honoribus afficit 613. 614
 615. 756. 761. athletā et uenato-
 rem agit ac bellatorem 615. 616
 dissidet cum filijs duob. et uxore 616
 617. reconciliatur filijs 618. iterum
 dissidet cum ipsis 621. accusat filios
 apud Cæs. et Beryti 625. occidit 626
 654. occisorū liberis prospicit 627
 quot uxores et liberos habuerit ibidē
 eius domus iterum conturbatur dissidijs
 628. Pherorā extrudit 629. ac-
 cusat filium Antipatrum 633. 634
 morbo corripitur lethali 635. 636
 crudelitas eius et mors 636. 637
 quomodo Romanū adduxerit exerci-
 tū 770. instaurat ciuiates 812. 819
 Herodes Herodis fil. Iulida condit 481
 489. tetrarcha fit 481. recipitur in
 amicitiam Neronis 482. quomodo pe-
 rierit ibid. Vitellij iram in se conci-
 tat 487. bello ab Aræta superatur ib.
 488. Herodiadis amore capitur 487
 489. uxoris importunitate in exiliū
 detruditur 497. 498. quali fuerit
 ingenio 528
 Herodes Herodis fil. Tiberiadē et Iulio-
 polim cōdidit 650. à Caio Cæsare ob
 auidiam increpitus, in Hispaniā cum
 uxore fugit 651. quando decesserit,
 Ggg et

- et quos liberos reliquerit 654
 Herodias Agrippæ soror, Herodis iunioris uxor 487. 488. odio prosequuta fratrem se suumque maritum in exilium coniecit 497. 498. eius exprobrationes et stimuli 651
 Herodion conditur 388. 601. 615
 Herodoti lapsus 261
 Herodotum cuncti mendacem ostendunt 828. Romanorum meminisse 831
 Herodotus erroris argutus 221
 Herodotus Halicarnassæus Iudeorum gentem non ignorauit 838
 Heroum oppidum 41
 Hesiodus ab Acusilao in quam magnis corrigatur 828
 Hettan prædium 216
 Hezarbunis dux captus 123
 Hieremie prophete uaticinium et epicedion Iosie conscriptum 265. 266. 267. 268. 269. damnatur, iterum ab soluitur 266. aufugit ibidem
 Hieremias in carcerem coniectus torquetur 268. in cenosum puteum præfocandus demittitur uerum rursus liberatur 268. non uult proficisci Babylonem 271. donatur magnis muneribus et alia eius gesta ibidem
 Hieremias consulens Iohanni Caræe abducitur ab eo in Aegyptum ubi Aegyptiis captiuitatem indicat 272. 273. eius uaticinia celebrata 769
 Hierichus urbs 88. excinditur, et restitutor ipsius diris deuouetur 108
 Hierichus desolata 737. eius agri descriptio 737 et 738
 Hierichontis fons ex pestilenti et infrugifero saluberrimus et feracissimus ab Heliseo factus 737
 Hierichuntij agri bonitas 111
 369 404
 Hieroboamus Nabathæi filius uaticinio cognoscens se futurum regem, populum ad defectionem sollicitat, effugit Solomonis iram 217. 218. decem tribuum rex eligitur et Sicimis habitat 219. duasque uitulas aureas facit et templa 219. brachium eius apoplexia tangitur, et inde a pseudopropheta seducitur 220. 221. filio suo egrotante quid responsi acceperit a propheta 222. 223. contra Abiam ducit exercitum 223. uincitur ac moritur relicto regni successore Nadabo 224. familia eius cuncta tollitur ibidem
 Hieroboamus Iosæ filius regnum Israelitarum excipit 251. 252. Syriam suo regno licet impius adiicit ibid. moritur Zacharia filio hærede relicto 253
 Hieronymus historicus Iudeorum 841
 Hierosolymæ rex cum uicinis regibus occiditur 110
 Hierosolyma oppugnatur, inferioreque parte capitur 115
 Hierosolyma ciuitas Davidis dicta et quomodo exedificata 171. 333
 Hierosolymorum thesauri auferuntur, moenia ad trecentorum cubitorum spatium diruuntur per Ioan 252
 Hierosolymorum captiuitatem qui propheta prædixerint 265
 Hierosolymorum captiuitas, direptio, et a fundamentis uastatio 270
 Hierosolyma capitur ab Antiocho Epiphane, templumque eius spoliatur et prophanatur 321. restituitur tam urbs quam templum 326
 Hierosolyma et templum a Pompeio expugnata 369. 370
 Hierosolyma diripitur a Parthis 388
 Hierosolyma eiusque templum cur deus auersatus 542
 Hierosolyma ad summum felicitatis euassisse fastigium, et ad extremam esse deiectionis miseriam 579. expugnantur ab Antiocho Epiphane 581. a Pompeio Magno capiuntur 589. 590. diripiuntur a Parthis 601. oppugnantur ab Herode 608. 609
 Hierosolyma Iudææ umbilicus eiusque situs 688. descriptio 755. 756. 840
 Hierosolyma bello, dominatione, seditione laborat 734
 Hierosolyma quando et quoties capta uastata 803. quando in ea templum edificatum ibid. eius origo et finis ibid.
 Hierosolyma non idem uoce Iudaica quod Græca significat 849
 Hierosolymitanis fame laborantibus succurrit Helcna 534
 Hierosolymitanorum supplicatio 655
 Hierosolymitani officiose Agrippæ et Politiano obuiam progressi 663
 Hierosolymitanorum et Romanorum seditio 670
 Hierosolymitanorum luctus publicus 672
 Hierosolymitanorum turba et indignationes propter Iosephum 797. 708
 Hierosolymitanorum miserabilis clades, et fuga ad Vespasianum 733
 Hierosolymitani prima aggressione superiores 751. in legionem decimam excurrunt 752. eorum insidie contra Romanos 754. seditiones perpetuæ 761. 762. conflictus cum Romanis 762. 763. 764. 765. 766. 767. pugnant circa machinas Romanorum 763. ualde terrentur 767. eorum
 pertinacia 768. aurum degehant 771. crudeliter afficiuntur ibidem et 772. Romanos multos ad suum excidium coegere 772
 Hierosolymitanorum calamitas et clades miserrima 772. 773. pertinacia crudelis ibidem conflictus 774. fames 776. profugia ad Romanos 778. eorum qui transfugerunt, una nocte uiscera duorum milium patefacta sunt ibidem. famis incrementum horribile 779
 Hierosolymitanorum quam multa milia paucis diebus per unam portam clauda 779. egenorum quot milia portis eiecta ibidem. conflictus cum Romanis circa aggeres 780. 781. pugna magna et ferox 783. mendacia inter seductos 785. pertinacia insana ibid. pugna atrox circa cisternas 786. 787. pugna circa templum 788. dolus contra Romanos 789. fames 790. pugna circa porticus 791. circa templum 792. 793. strages et fuga incendio templo 793. 794. sex milia in porticum confugiunt, sequi saluari ex propheta falso seducuntur 795. plurimi confugiunt ad Titum 800. infinita multitudo uenit ibidem. strages crudelissima, incendium fames captiuitaque 801. 802
 Hierosolymitani soli quanta bonitas 113
 Hiezeielis prophetia 265. 267
 Hinc mensura qualis 69. 72
 Hippeni Iudeos suos cohabitatores male tractant 674
 Hippici turris descriptio. 756. 757
 Hippodromos, locus 636
 Hiram Tyrriorum rex, Salomoni quid ad templum Hierosolymis contulerit 834. multatus, quod Salomoni proposita enigmata soluere non potuit 835. eius gesta ibidem
 uide etiam Iromus
 Hispani quando et quemadmodum Romanis subditi 666
 Historia apud Barbaros solennior quam Græcos 831
 Historie scriptori que curanda 365
 Historie ueritatem a Iudeis honorari, a Græcis uero negligi 579
 Historie ueræ quod indicium 829
 Historiarum scriptoribus non idem scopus 1
 Historicus mendax quantum a falsario instrumentorum differat 570
 Historicus quis laude dignus 579
 Historici quod officium 571
 Holocaustoma sacrificium cur dictum 71
 Homeri

Homeri poemate nullum uetustius 828
 quomodo conseruandum ibidem
 Homicidarum inuictorum asyla 93
 Homicidij incerti inquisitio qualis fiat 97
 Hominis creatio 3
 Hominis etatis quis terminus. prescri-
 ptus 7.13
 Homines quando degenerare à uirtutibus
 ad uitia coeperint 6
 Hominum commercia quibus uitanda 74
 Hominum ingenium quam sit malum 155
 Homonœa loci nomen 567
 Hortos penfiles à Nabuchodonosoro ex-
 tructos 276
 Hospitij reuerentia 16.117
 Hyc uocis significatio 832.833
 Hyoscyami descriptio 68
 Hyperberetæus mensis 72.208.228
 Hyrcanium uicus 610
 Hyrcanus Alexandri Iannæi filius consti-
 tutur pontifex 383.587. foederatur
 fratri, et ociofam uitam elegit 365
 366.587.588. cur ignauus habitus
 et fugerit ad Arctam 366. Sauri a-
 micitiâ frustra ambit 367. disceptat
 apud Pompeium cum fratre 368
 redditur ei pontificatus 370.376
 honoratur ab exteris gentibus 376
 honoribus ab Iulio Cæs. afficitur 379
 capitur et amputantur auriculæ eius
 387.388.600.601. à Parthis di-
 missus ad Herodem reuertitur à quo
 perfide tractatur 398.399. occidi-
 tur tandem ab eodẽ 409.616. quali
 fortuna per omnem uitam fuerit agi-
 tatus ibidem
 Hyrcanus primus eius nominis pontifex
 486
 Hyrcanus quomodo à Ptolemæo sororio
 tractatus et Antiocho Eupatore, tum
 gesta ipsius 582.583
 eius felicitas 584. eius bellum cum
 Arabibus 589. iterum fit pontif. 591
 594. pontificatus confirmatur et re-
 gnum datur Iudæe 596
 Hyrcanus Iosephi Tobie filius, adolescens
 ingeniosus 317.318.319. eius gesta
 et mors 320
 Hyrcanus Simonis Matthie filius effugit
 Ptolemæi insidias, et principatu poti-
 tur 350.351. oppugnat ab Antio-
 cho Sotere ibidem. pacem ab eo redi-
 mit 352. talentis, Davidisq; thesaurum
 tribus milibus talentorum inminuit
 352. urbes ab hostibus ablatas recupe-
 rat, pacemq; cum Rom. init 352.353
 Samariam obsidet et radicibus tollit,
 cumq; deo colloquitur 354.355

I. N. I O S E P H V M

eius felicitas et mors 355
 somnium de filiis quale aliquando ha-
 buerit 357
 I
 Abinus rex Hebræos opprimit oppri-
 miturq; ipse 121
 Labissa ciuitas, et Labissenorij officium in
 Saulum et filios eius extinctos 165
 Labisus ciuitas capta, et omnes eius habi-
 tatores cæsi præter cœc. uirgines 118
 Iachim, columna uestibuli templi 206
 Iacimus, uide Alcimus
 Iacimus Zamaris filius eques 455
 Iacobi, filij Isaci natiuitas 21. præcipit fra-
 tri benedictionem paternam 22. fu-
 git fratris iram 23. dormienti uisio of-
 fertur ibidem. et nuptias celebrat
 24. uisiones iterum 26. aufugit à so-
 cero 25. redit cum fratre in gratiam
 26.27. luctatur cum spectro 27
 Iacobus uocatur Israhel 27. desodit Laba-
 ni deos ibidem
 Iacobus partitur cū fratre hereditatē pa-
 ternam 28. opulentia eius et felicitas
 29. Iosephū luget 31. mittit filios fru-
 mentatum in Aegyptum 35. profici-
 scitur ipse etiam cum omni familia 41
 moritur 42
 Iacobus et Simon Iudæ Galilæi filij agun-
 tur in crucem 537
 Iacobus frater Christi lapidatur 544
 Iacobi rectoris Iudæeorū proditio 740
 Iacobi, septimi ex fratrib. Macchabei sup-
 plicia et constantia 883
 Iaddus filius Ioannis pontifex patris loco
 fit 301. Alexandro Magno negat su-
 rum uenaliū rerum 302. placat eun-
 dem et impetrat quod uult 303. mo-
 ritur 304
 Iadon propheta Hieroboami idolola-
 triam obiurgat 219. discerpitur à leo
 ne 220
 Iahel, uide Iale
 Iairus Galadenus, princeps Hebræorum
 125
 Iale labinum occidit 121
 Ialus custos thesaurorum Davidis 198
 Ianiæ regni termini 832
 Ianneus Alexander. quere Alexander
 Iapha uicus 564
 Iaphæ munitiones 700
 Iaphetus filius Noe 9
 eius soboles quanta et quibus genti-
 bus nomina dederit 10
 Iaphthes accitur ad principatum Israeli-
 tarum 125. 129. uxor filiam suam
 deo mactat ibidem
 Iar, mensis 205
 Iardan uicus 698

Iason, aliàs Iesus, Oniæ pont. filius, ponti-
 ficatum fratri extorquet 320
 Iason ut pontifex constituitur quantū nu-
 merarit Antiocho 874
 Iauanes Iapheti filius 10
 Iazarus pontificatu priuatur 481
 Ieziel propheta naticinatur Iosaphato
 237
 Iazoron urbs spoliata et concremata per
 Iudam Macchabæum 327
 Iberi, populus 10
 Ibes serpentibus infestæ 47
 Ides scelus et supplicium 484.485
 Idumæa unde dicta 28. Davidi subdita
 175. eius tumultus 642
 Idumæi, quomodo circumcisionem et re-
 ligionem admiserint 352
 Idumæorum nationis descriptio 725
 727. uiginti milia cum ducibus qua-
 tuor Hierosolymam ueniunt 726
 seditio et tumultus 728.729
 Idumæi cum uiginti quinq; milibus contra
 Simonem Gorie 740. Ioannis Leuie
 pecunias prædantur 742. ad Titum
 supplices ueniunt 800. scelerata com-
 rum facta repetita 817
 Iebothus Sauli filius constituitur rex 166
 amittit regnam 167. 168. occiditur
 per insidias 169. sepelitur honorifice
 à Dauide 170
 Iebusei populus 12
 Iebuseorum ludibrium in Dauidem male
 ipsis cecidit 171
 Iechonias, uide Ioachimus, nam binomi-
 nis fuit
 Iaphthe, uide Iaphthes
 Iesraela urbs 229
 Iesseus filius Obedæ 131
 Iessei filij qui 147
 Iesus Christus describitur 484
 Iesus Anani filius prædixit Hierosolyme
 excidium 796
 Iesus Damnei filius fit pontifex 544
 Iesus Gamalielis filius fit pontifex 545
 Iesus Iason dictus Oniæ frater pontificatu
 honoratus et mox eo priuatus 320
 Iesus Iosedeci potificis filius potifex 287
 288
 Iesus Naueci filius exercitui præficitur,
 et uincit Amalecitas 59. Chananeæ
 explorationem indicat suis commili-
 tonibus et territis reddit animum
 78. Moyses cum sibi successorem de-
 signat 93. prædicat, quæ gesturus erat
 104. Chananeam explorat 106
 Iordanem cum exercitu superat 107
 Hierichuntem sine labore capit 107
 108.737. et Ainam excidit 108
 109. Gabaonitis foederatur capitq;
 Ggg 2 quinq;

- quinque reges 110. reges Libano uicia
 nos expugnat 111. munit ciuitates
 ibidem. terram uictoria quesitam di-
 uidit tribubus 111. 112. precipit eis
 ut reliquias Chananeorum tollant
 112. Sicima eligit sibi domicilium, ubi
 moritur 114. 115
 Iesus Phabetis filius pontificatus priuatur
 419 420
 Iesu pontificis ad multitudinem Hieroso-
 lymitanam oratio 726. 727
 mors 730. eius uirtutes celebrate
 ibidem
 Iesus Saphie filij facinora 553. 557
 558. 567. 568
 Iesu Sapphe filius 680
 Iesus Thebuti sacerdos Tito sacra dona-
 ria tradit 800
 Iesus Tobie filius, quid gesserit 708
 709
 Iesus Amasis fil. Ramatham expugnat &
 inungitur rex Israelitarum 244. 245
 Iezabelam & omnem Achabi & O-
 chozie cognatione tollit 246. 247
 Bali sacerdotes extirpat 247. cōtem-
 ptor & ipse numinis moritur Ioaza fi-
 lio successore relicto 249
 Iesus propheta arguit Iosaphatam 236
 Iesabcla quam mala mulier 227. 228
 minatur Elie interitum 229. Naba-
 thum curat lapidib. obruendum 230
 precipitata de turri ab equitibus pro-
 culcatur 246
 Illyricos Romanis subditos 666
 Illyr. ager qualis 56
 Immundi qui Moysi 74
 Impedimentorum custodibus aequae ac pu-
 gnantibus praedam partiendam 164
 Imperatores Rom. semper honorauerunt
 & ornauerunt templum Hierosolymi-
 tanum 778
 Imperij Romani fines quousq. 665. 691
 Indorum mortis descriptio enarrata 821
 Iniuria maxima quae 96
 Inuenta debere restitui 101
 Inundationis uniuersalis descriptio 7
 Iobi cum Abenero pugna 166. 167
 Abenerum turpiter occidit 168. exer-
 citui praeficitur Dauidis 175. Syros
 vincit 176. Dauidis nomine bellige-
 ratur fortiter 177. 178. ingeniosum
 commentum fingit 181. Abesalomum
 interimit 186. Dauidem Abesalomum
 lugentem increpat 187. praefectura
 priuatur 189. Amasam interficit &
 Sabaxum persequitur caputq. ipsius ad
 regem perferri, & restituitur pristinae
 praefecturae 190. populum cēset 192
 193. occiditur 201
 Ioadus quomodo Gotholiam regno spoliatur
 & occidit, Iosumq. regno praeficit
 247. 248. studet templo restauran-
 do & moritur 249
 Ioachabius natiuitas et quid significet 133
 Ioacimus Iesu filius pontifex 289
 Ioachimus Ioacimi fil. in regnum pater-
 num constituitur 266. abducitur in ca-
 ptiuatatem Babylonem 267. liberatus
 ē uinculis regiae praeficitur 276
 Ioacimus Iosiae, uocatur Eliacimus, acci-
 pit regnum patris tributarium Aegy-
 ptijs factum 265. tributarius etiā fit
 Babylonij 266. occiditur ibidem
 Ioacimus pont. mortuus 291
 Ioannes, alias Hyrcanus. uide Hyrcanus
 Ioannes Anania filius Gopnithae & A-
 crabatene regionum rector designa-
 tus 680
 Ioannes Asamonai fil. occisus 582
 Ioannis Baptiste interitus 488
 Ioannes Caree filius dux profugorum Hie-
 rosolymitanorum fideliter consulit Go-
 dolie 271. Ismaelem Godolie interfe-
 ctorem persequitur 272. consulit Hie-
 remiam, & ipsum in Aegyptum abdu-
 cit ibidem
 Ioannes dux militum Ionathae 234
 Ioannes Essesus Tannam missus, ut topa-
 rchiam administraret 680
 Ioannes Gaddus Matthiae fil. 322. a Ma-
 dabensibus Amareis occiditur 335
 Ioannes Idumaeorum dux ab Arabe quo-
 dam sagitta occisus 763
 Ioannes Iude fil. in pontificatu succedit pa-
 tri, & fratre in templo occidit, ac mo-
 ritur 301. Ionathae ac Iude fratris
 Ioannis interitum uindicat ibidem
 Bacchidem adigit ad incundum secum
 amicitiam 336. eius amicitiam tam
 Demetrius quam Alexander Antiochi
 Epiphanis ambiūt 337. 338. Alexan-
 dro quam fuerit gratus 340. amicis
 Apollonium Dauum 341. amicus fit
 Demetrio Nicanori 343. sociat se An-
 tiocho Alexandri contra Demetrium
 344. 345. deservit a suis, tamē uin-
 cit, & renouat foedera 345. capitur
 per proditionē 347. occiditur 349
 Ioannis Leui filij Gischalensis facinora
 551. 553. 554. 555. 561. 562
 564. 566. Gischalam Iosephi iussu
 muro cinxit 680. eius proditio & do-
 liuarij 681. dolus nouus 682. 683
 fuga cum mille Syris fugitiuis 683
 ad defectionē incitat 717. Titum sal-
 lere conabatur 718. Hierosolymā su-
 git 719. eius excusatio apud Hieroso-
 lymitanos 720. Hierosolymitanis &

xitij causa 724. 725. malitia crudeli-
 tas et gesta 734. 742. 743. 761
 762. 764. 765. 771. 772. 775
 778. 780. 781. 783. 785. 789
 797. 803. 817
 Ioannis Leui consiliarius 748. 749. im-
 pietas 759. 755
 Ioannis pontificis monumentum 762
 Iosae seu Iosae fil. patris regno pos-
 titur 250. moriens regnū filio Hiero-
 boamo relinquit 251. cōtemnit Ama-
 siae minas, quem caput in pugna 252
 perit ibidem
 Iosus Ochosiae filius quomodo à Gotolie
 senilitate seruatus & rex constitutus
 247. 248. 249. à religione deficit
 & legibus ibid. Zachariam Ioadi fi-
 lium in ipso templo lapidat 250. agro-
 tans occiditur ibidem
 Ioazarus dux missus contra Iosephū Ma-
 thie filium 682
 Ioazarus Iosepho inuidet 562. 570
 Ioazarus priuatur pontificatu 431
 Ioazas seu filius regnum paternū ass. qui-
 tur 249. 250. dei beneficio libera-
 tus moritur 250
 Ioazus Iosiae fil. regnum paternum capit,
 uir impius captiuus in Aegyptum ab-
 ducitur & moritur 265
 Iobachus torrens 27. 87
 Iobel fil. Lamechi 6
 Iobelis quid significet 76
 Iobeli anni remissio & libertas 75
 Iochabel mater Moysis 44
 Iodes à Moabitibus oppressos Hebraeos li-
 bertati restituit 120
 Iohel Samuelis fil. quomodo se in princi-
 patu gesserit 136. 137
 Ionas propheta uaticinatur Hieroboamo
 Amasie filio 252. quomodo ad Nini-
 uitas missus sit, & in mare proiectus
 ac à ceto haustus post triduum uiuus in
 terram reuocatus 252. 253
 Ionia unde sic dicta 10
 Ionici Iudei apud Agrippam queruntur
 Gentilium iniurias 429
 Ionum in Iudeos odium 318
 Ionathas Anani fil. pontifex 498. ho-
 more priuatur ibidem
 Ionathas Anani fil. 527. pontificatū obla-
 tum respuit ibidem
 & eius gesta 656
 Ionathas Asamonai fil. Antiochi Epiph.
 filio reconciliatur, capitur à Tryphone
 & occiditur 582
 Ionathas Sauli filius castrum Palestinorum
 expugnat 141. hostes unico tantū ar-
 migero comitatus aggreditur 142
 143. animosus & honestus 144
 159

159. et amor in Dauidem 151. 153
 fecit cum eo 152. 153. 156. cadit
 in pugna contra Palestinos 164. eius
 posterius quo honore à Dauid affecti
 175
 Ionathas cuiusdam Saducei cum Phariseis
 contentio 355
 Ionathas homo uilis. prouocat ad singu-
 lare certamen Romanos 788. Ruden-
 tem equitem Romanum interficit, et
 à Prisco centurione sagitta transfigi-
 tur ibidem
 Ionathas Matthie fil. 322. defuncto fra-
 tri Iude succedit imperij administratio
 ne 335
 Ionathas phariseus 562. insidiatur Iose-
 pho. seruatur 565. 566. iterum insi-
 diatur eidem 567. 568
 Ionathas pont. perimitur 541
 Ionathas pontifex primus Massadam edi-
 ficauit et nomen id imposuit 818
 Ionathas qui aliàs Ionadab, socius Ammo-
 nis 179. solatur Dauidem 180
 Ionathas Same fil. sternit uirum sex cubi-
 torum 191
 Ionathas sicariorum princeps circa Cyre-
 nen 825. eius supplicium 826
 Ioppe à Cestij militibus capta, direpta et
 incensa 676. bis à Romanis funditus
 excisa 707. eius situs descriptus ibid.
 Ioppenium interfectorum quot M. 676
 Ioram Achabi fil. in regnum paternum
 succedit 238. Moabitis expugnat
 239. monitus ab Eliseo cauet Syrorum
 insidias 240. fame urgente Eliseum
 iubet interfici, cuius mādasti cum mox
 poenitet 241. liberatur ab obsidione
 Adadi 242. in oppugnatione Rama-
 the sagitta uulneratur 244. occidi-
 tur ab Ieu. et cadaver eius in agrum Na-
 bathi proiecitur 245
 Ioramus Iosaphati fil. succedit in regnum
 paternum 240. fratres et amicos
 paternos occidit 243. deficiunt ab eo
 Idumaei aliæq. gentes aliquot 244
 cognoscit suum fatum ab Elia et mor-
 tuus tractatur pro merito ibidem
 Iordanis fontium origo 12
 Iordanis refertus mortuis 736
 Iordanis fontes et cursus 711
 Iosabetha Ochozie soror germana quo-
 modo Iosaphum seruauit 247
 Iosadochus pontifex Babylonem uinctus
 ducitur 270. eximitur uinculis 271
 Iosaphatus à commentarijs Dauidis 175
 Iosaphates A'ani fil. in regnum paternum
 succedit 227. praesidia urbib. suis im-
 ponit, et collapsam religionem resti-
 tuit 233. 234. quantos habuerit exer-

IN IOSEPHVM

citus paratos 234. increpatur ab Ieu
 propheta pietatemq. ac iustitiam colit
 236. Ammanitus et Moabitis citra
 sanguinem uincit 237. cum Ioramo
 bellum infert Moabitis 238. mori-
 tur 240
 Iosephus Antipatri filius 389. 593. op-
 pugnatur ab Antigono 390. quomo-
 do perierit 394. 606. artani non sa-
 tis continens 402
 occiditur 403. Idumae praesidio prae-
 ficitur ab Herode 604
 Iosephus Salomes maritus Herodis man-
 datorum proditor occiditur 617
 Iosephus Cabeus pontifex 543. priuatur
 munere 544
 Iosephus Caiaphas. quere Caiaphas
 Iosephus Canai uel Camyde pontifica-
 tum acquirit 532
 copriuatur 537
 Iosephi Dalei fatum miserabile 794
 Iosephus Ellemi filius 465
 Iosephus et Iesus pontifices cum alijs mul-
 tis ad Romanos profugunt 785
 Iosephus Gorionis filius belli dux contra
 Cestium 679
 Iosephus Herodis nepos occurrit Varro
 475
 Iosephus Itaburi montis planiciem mero
 circumdegit 716. interfectus Gamala
 717
 Iosepho Matthie filio quæ causa fuerit
 Antiquitatum Iudaicarum et Belli Iudai-
 ci historiae descriptionis 1. suam hi-
 storiam ueracem affirmat et incor-
 ruptam 438. ipsius genus filij, insti-
 tutio et doctrina, profectio Romanam
 549. naufragium passus à Poppea be-
 nigniter donatur, et mittitur legatus
 in Galileam 550. committitur ea ip-
 sius tutela 553. in quibus uersatus sit
 periculis 554. bello necessaria com-
 parat et oppida expugnat ibidem
 Ioannis insidias effugit et Iesu latro-
 num principis 555. ignoscit capto
 Iesu, et cum Ebutio bellum gerit 556
 insidijs calumnijs uarijs petitus euasit
 557. 558. 559. deficientes Tiberi-
 enses cohibet 560. ciuitates munit
 561. insidias patitur, et somnio con-
 solatur 562. astutia eius in cogno-
 scendis insidijs 563. Ioannis consi-
 lijs contra ipsum quomodo occurrerit
 565. Ionatham insidiatorem seruat,
 et legatos mittit Hierosolyma 566
 in salutis discrimen incidit 567
 568. accusatur à Tiberiensibus et
 irridetur, eorumq. urbem cepit 569
 570. Simonem et Ionatham Hie-

rosolyma mittit 570. calumnias
 falsi historici depellit 571. historia
 suæ ueritatem adstruit 572. Seppho-
 ritas seruat 573. Tiberiada seruat,
 et Sepphorum capit, et profligatur
 à Romanis 574. in pugna contra Sim-
 lam prolabitur cum equo 575. cap-
 tus honorifice tractatur à Vespasia-
 no Titoq. et captiuorum multos libe-
 rat falsosq. accusatur 576
 uxores ducit et liberos procreat 576
 577. qua diligentia quoq. ordine
 bellum Iudaicum conscripserit 578
 579 580
 Iosephus Matthie filius utriusq. Galilee
 rector designatus 680. eius singu-
 laris industria ibidem. et 281
 dolo Ioannis Giscalai subito oppres-
 sus 682. contra Ioannem Giscalum
 profectus 683. 684. gesta contra
 Romanos 688. aduentu Vespasiani
 in Tiberiada confugit 692. prima-
 tibus Hierosolymis et Tiberiade de ra-
 tionibus belli scribit ibidem. Iotapa-
 tenis auxilio uenit 693. 694. 695
 696. eius machina excogitata contra
 arietis ictus 697. fortia facta 699
 700. quomodo è catenis liberatus
 per Titum et Vespasianum 745
 746. eius proluxa oratio ad Hiero-
 solymitanos 767. 768. 769. 770
 881. in deditione in puteo delitescit
 703. eius socij ipsum persequuntur
 ibidem. eius oratio philosophica ad
 socios 704. eius socij cum ipso cedes
 multas sortiuntur 705. cum altero
 sortem euadit ibidem. ad Vespasia-
 num ducitur ibidem. uaticinatur Ve-
 spasiano imperium Romanum 706
 ferme exanimatur 777. eius mater
 occisum credens craciatur animo ibid.
 et 778. curato uulnere rursus mu-
 rum circuit hortando 778. mandata
 Titi Ioanni Hebraice nunciat 784
 eidem colloquitur 785. 786. pro re-
 liquijs ciuitatis frustra obsecrat 799
 Iosephus medicaster defectionis autor
 561
 Iosephi filij Iacobi natiuitas 25. fratribus
 cur exosus 29. uenditur in Aegyptum
 30. sollicitatur ad stuprum à domina
 31. 32. somnia explicat 33. 34. è uin-
 culis liberatur 34. praeficitur Aegy-
 pto nominatur Psontomphanecus 35
 fratres capit ibidem. et miris exa-
 gitat modis 36. 37. 38. 39. cognos-
 cendum se ipsis exhibet 40. patri
 aduentanti occurrit 41. moritur et
 ossa eius in Chananeam transferuntur

INDEX

tur 43.53. laudatur	872	mone	212	iterum à labino opprimuntur	521
Iosephus apud Vespasianum accusatus	826.	Isacus nascitur & circumciditur 17. duci		per Deborah redimuntur	ibidem
quinq; milium annorum histo-		tur sacrificandus 18. ducit uxore 21		ab Amalecitis & Medianitis septem	
riam Greco sermone contexuit	827	nascuntur ei gemini 21. Abimelech		annis misere tractantur 122. respu-	
cuius historie certitudo	830.	exosus reconciliatur & fodit puteos		tuuntur libertati per Gedeonem 123	
Galileorum à Romanis captus ibid.		22. fallitur ab uxore ibidem. mori-		sub Abimelech male habentur 124	
solutus uinculis cum Tito ad obsidio-		tur	28	125. iam ab Ammanitis sed per Iaph-	
nem Hierosolymorum profectus ibid.		Isacharis fors	112	them liberantur 126. ceduntur à Pa-	
Iosephus belli historiam primum Vespasiano		Isoseth. uide Ieboseth.		lestinis & fugantur 132. iudican-	
& Tito obtulit, ut sibi testes es-		Isfermoth locus	77	tur in libertatem à Samuele 135. 136	
sent 830. Agrippæ regi eam dedit		Isiacorum scelus & supplicium	484	male tractati ab Ammanitis libera-	
ibidem. Antiquitatis libros ex sacris		Isidis statua & templum tollitur	485	tur à Saulo 139. 140. ceduntur à Pa-	
litteris interpretatus est	831	Ismael Fahi filius pontificatu uix dum na-		lestinis 164. 165. civili bello labor-	
Iosephus Simonis filius toparchiam admi-		cto exiuit	482	rant	166. 167
nistrat	680	Ismaelis Abrahami filij natiuitas & cir-		Israelite quot annis post Iesam nequie-	
Iosephus Tobie filius quomodo Ptolemæ-		cumcizio 16. 18. Arabū autor est 18		runt Chananeos ex Hierosolymis eja-	
um Euergete reconciliarit Iudeis	315	ducit uxorem, gignit fil. xij.	18	cere 171. Reliqua ipsorum gesta sub	
316. festiuium eius responsum	316	Ismael Phabei filius constituitur ponti-		regibus cōprehēduntur, Ezechia regē	
uxores & liberi	317	fix	542	restituere religionē conantem condē-	
Iosephus Zachariæ f. præficitur præsidio		Ismael regij generis Iudeus Godoliam in-		nant, & prophetas occidunt 257.	
Hierosolymorum 327. uincitur à Gor-		terficit 271. 272. quantam cædem		transferantur in Mediam et Persidem	
gia	328	etiam aliorum hominū fecerit præter		& quo tempore id factum	258
Iosias Amasi filius patri in regnum succe-		Massphates abductos	272	Itaburius mons 112. 119. situm	716
dit, optimam remp. & ueram religio-		Issa quid Hebræis	4	Ithacie seu Hirenes concubine Ptolemæ	
nem instituit sublati idolorum aris et		Issacharis natiuitas 25. filij quatuor	41	Phyconis sobrietatis	852
sacerdotibus	263. 264	Issamus fil. Athemæi, unus fortium Dau-		Ithamari domus priuatur sacerdotio 201.	
moritur	265	dis	192	Ithobal Tyrionum ac Sidoniorum rex	
Iosue. uide Iesus		Israel quid significet	27		247
Iothanus Ozia filius uir pius patri in re-		Israelite inhumaniter tractantur ab A-		Italie bella ciuilia	741
gno succedit, Ammonitisq; tributa		gyptijs necantur, & grauib; labori-		Iubal, & eius inuenta	6
pendere cogit & moritur 254. 255		b; atteruntur 43. 44. labor au-		Iudas Heberi filius quos liberos habuerit	
Iothanus Zachariæ regis filius patri in		getur 50. quantus eorum ex Aegypto			12
principatu succedit uir pius & iustus		migrantium numerus 52. transiunt		Iucundus equitum præfectus tumultū Cæ-	
254. Ammanitis tributarijs factis		mare rubrū 54. armis Aegyptiorum		saræ sedat	660
decedit, filio Achaze successore reli-		se muniant 55. obmurmurant Moysi		Iucundus Herodis satellites falso accusatus	
cto	255	56. coturnicibus pascuntur mannaq;		torquetur	447. 624
Iothanes Gedeonis filius parabolis ad He-		57. ab Amalecitis prælio insistuntur		Iudea latronibus expletur	544. 545
breos loquitur contra Abimelechum		58. 59. collatio ad tabernaculi structu-		Iudea regio ubi præstantissima	589
	124	ram 63. seditionibus agitantur & pu-		Iudea descriptio	688
Iotape Sampsigerami regis filia	489	niantur 77. 78. negatur eis ingressus		Iudea nulla pars erat que non unā cum	
Iotapata situs descriptus	694	in Chananeam	78	Hierosolymis interiret 735. 824	
Iotapata excidium Hierosolymæ nuncia-		Israelite inscio Moysi cum Chananeis pu-		Iudeus uiuus captus, Titi iussu crucifi-	
tum quali luctu urbē repleuerit	707	gnantes uincuntur 80. que eis trigim-		tur pro muro Hierosolymæ	763
Iotapatenorū conflictus acer cum Roma-		ta octo annis in deserto obuenerint 85		Iudei quando primum coeperint appella-	
nis 693. 694. 696. 697. 698. cæ-		86. quales milites fuerunt 87. Amo-		ri	292
lamitas miserabilis 698. 699. 700		reos extinguunt 87. 88. à Madianita-		Iudeis permittitur à Cyro redire Hiero-	
Iotapateni cuiusdam capti à Vespasiano		rum puellis seducuntur 90. 91. eos		solyma, & templum ibi edificare ite-	
constantia 702. Vespasiano produn-		excidunt 92. Hierichuntem delent		rum 281. impediuntur ab edifican-	
tur ibidem. demum expugnantur ibid.		108. item Ainā 109. partiuntur Cha-		do 282. à Dario Hystaspis filio libe-	
eorum quot milia occisa et capta 703		nanæam, & quisq; in suam sortem mit-		ri & immunes facti inuantur in urbis	
Iouis mensis	86	titur 112. 113. cōmouentur inter se		& templi restauratione, & quot co-	
Iozarus constituitur pontifex 465. pri-		propter aram in ripa Iordanis extru-		rum Hierosolyma reuersi sint	285
uatur eo	478	ctam 113. quomodo se gesserint post		quando templum absoluerint	288
Iranus amicitiam cum Dauide inicit	175	Iosue mortem 115. omisso bello agri-		eorum reip. que forma fuerit & quo-	
Ireneus orator	469. 639	culture dant operam 116. eorū præ-		modo mutata ibid. duas tribus Hiero-	
Iris quid designet	9	lium cum Beniamitis 117. Chusar-		solyma redire uolentes per Asiam &	
Iromi cum Solomone amicitia & mutua		thi Assyriorum regi subiiciuntur octo		Europam degere, reliquas uerò decem	
eorum beneficentia 204. 205. 214		annis 119. à Moabitibus subiungantur,		ultra Euphratem esse 290. armati la-	
quibus donis fuit remuneratus à Solo-		& à Iode libertati restituntur	120	borant 293. in summam calamitatem	per

IN IOSEPHVM.

per Amanem deueniunt 295. quomodo
do à Bagoſe tractati 301. quomodo ab
Alexandro Magno 303. quomodo ſub
Ptolemeo Philadelpho 307. & inde
quomodo ab Aſiæ regibus alijsq; hono
rati 312. 313. miſere ab Antiocho E
piphane tractati 321. uſq; 329. ſub
Demetrio 331. cum Romanis primū
ſœdus ineunt 333. in ſumma calamita
te conſtituti poſt Iudæ caſum 334
335. quando primum Romanis ſubdi
ti 371. quibus honoribus et beneficijs
ab iſdem affecti 379. 384. 385
Iudeorum cum Samaritis contentio pro
pter templum 339. 338
Iudeorum ſectæ quot 346. 480
Iudei quàm ſint religioſi 370. 414
Iudeorum Cyrenenſium & Aſiaticorum
legatio ad Cæſ. propter Græcorum mo
leſtiam 437
Iudei ſeditionem excitant 464. 468
471. 472. 473
Iudeorum conſtantia pro tuendis legibus
483. 499. 490
Iudeorum miſerie ſub Pilato 485. item
alibi 502. & inde 507. ſub Felici
541. 542
Iudeorum & Græcorum apud Alexan
driam ſeditio 498. 525
Iudei malè à Babylonijs tractati Seleuci
am migrant 506
Iudeorum & Philadelphenſium diſſidi
um 531
Iudeorum 30000. à ſciſpis cōtrita 538
eorum & alia clades ibid.
Iudeorum cum Syris diſſidium 542
Iudeorū pontificatus & principatus ſuc
ceſſio & mutatio 546
Iudeorum epulæ ſerales 638
Iudeorum cōtra Archelaum accuſatio &
petitio 644
Iudei Petronio ſupplicant 652
Iudeorum tumultus ſub Cumanio & cala
mitas 654
Iudeorum & Syrorum ſeditio circa Cæſa
ream 657
Iudeorum ſub Albino Hieroſolymis ſedi
tio 658. alia ſub Floro Cæſareæ 659
Iudeorum diſperſio in totum 668
Iudei legatos ad Florum & ad Agrippam
regem mittunt 669
Iudeorum contentio cum Romanis 669
captiuitas eorum exordium 762
Iudei contra Iudeos in Scythopoli 673
Iudeorum Alexandriæ occiſorū quinqua
ginta milia 673
Iudeorum & Romanorum ſtrages in ſœ
nopegijs Hieroſolymæ 676. 677
Iudeorū uictoria inſignis contra Ceſtium

678. 679. unde elati facti 685
Iudei à Romanis proſtigati 686. 701
Iudeorum clades ab Idumeis facta 729
Iudeorum circa ſepulturam cura 730
Iudeorum in Maſſada immane facinus
823 824
Iudeorum apud Alexandriam & Thebas
interitus 824
Iudeorum genus uetuiſſimum ex origi
ne domeſtica 827
Iudeorū cura conſcribende hiftoriæ 829
Iudeorum cur rara mentio in Græcis hi
ſtorijs 827. 831. eorū apud antiquiſſi
mos nomina 833. 834. eorū egreſ
ſus ex Aegypto mille annis ante Iliacū
bellum 834
Iudeorum magnanimitas & clementia in
quo conſiſt. at 877. eorū leges optime
869. omnes populi eorū æmuli ibid.
Iudeorum fides & auxilia contra Aegy
ptios Rom. præſtita 853. merita Au
guſti Cæſ. epistolis cōprobantur ibid.
Iudeorum integritatis teſtimonia ab Ale
xandro, Ptolemæis omnibus & ſenatu
Romano, imperatoribusq; maximis ſa
cta 853. 854
Iudan Amaſiæ regis mater 251
Iudas, Iudei 11
Iudæ portio in terra Chananea 112
Iudæ natiuitas 25. conſilium de fratris cæ
de uitanda 30. homo uehemens 36
filij tres 37
Iudæ tribus geſta poſt Ieſu mortem 115
Iudam inter xij. fratres principatum obti
nuiffe 197
Iudas Aſamonei filius quid contra Antio
chum utruq; fecerit & quomodo reli
gionē inſtaurauit ac pierit 581. 582
Iudas Chappſei, uir strenuus 345
Iudas Eliaſibi fil. in pōſticationem patri ſuc
cedit 301
Iudas Eſſenus propheta 585
Iudas Ezechie latronis filius Archelai re
gnum affectat 473
tumultum excitat 642
Iudas Gaulanites Galileus ſeditionem in
ter Iudeos concitat 479. 480. eius
ſecta 481
Iudas Iairi latenter inter Romanorū ma
nus effugit 814
Iudas Iudæ filius præfectus Simonis cū de
cem contubernaliſibus deliberat murum
tradere Romanis 777
Iudas Macchabeus 322. fratri in admini
ſtratione ſuccedit 324. Apolloniū &
Seronem præfectos ſuperat & occidit
ibid. Gorgiam & Nicanorem um
cit 325. itidem Lyſiam 326. templū
purgat & inſtaurat 326. uicinos mo

leſtos domat magnis ſtragibus 326
327. 328. Nicanorē cum ſuis copijs
delet 332. creatur pontifex, & ſœde
ratur Romanis 333. cadit 334
Iudas Sephoræi ſophiſta 635
Iudas uates 356
Iudicum ſtatus quis 140. 141
Iudicū imp. apud Iud. quantum durauerit
388
Iulia uxor Cæſ. Auguſti 435
Iuliæ Auguſti quid à Cæſare legatū 467
Iuliani centurionis fortitudo & ſutum
783 784
Iulius Cæſar Pompeium fugat, & bellum
cum Aegyptijs gerit 374. amicus &
beneficus eſt in Iudeos 376. 379. pa
rat expeditionem cōtra Scipionem et
Catonem 379. occiditur 381
Iulij Cæſ. magnificentia, & liberalitas in
Herodem 410. 411. 612. 613. um
cit M. Antonium 408. occidit eū cum
Cleopatra 412. beneficia in Ari
ſtobulum Alexandri 594. itē in Hy
canum & Antipatrum 595
Iulius Capella 551. 553
Iulius Lupus Cæſoniam cum filia interfi
cit 519. interficitur & ipſe 524
Iupiter Olympius 508
Iuriſiurandi modus 20
Iuſtus Iosephi ſatelles cadit 578
Izate regis filij & fratres Tito ſuppli
cant 799

L

Labanius Batuelis filius 13. doſe cum
Iacobo agit 24. 25. perſequitur fugi
entem generum 25
Labofardachus Niglaſaris filius in pater
num regnum ſuccedit 276
Lacedæmoniorum amicitia cū Onia pon
tifice 319. 320
Lacedæmonij cum Iudeis ſocietate & ſœ
dus faciunt 346
Lacedæmonij quando & quemadmodum
Romanis ſubditi 665
Lamechus, pater liberorum lxxvij. 6
Largius Lepidus decime legionis præpo
ſitus 792
Latopolis 52
Latronum colluuiæ: Hieroſolymis 720
721. eorum facinora 721
Latronum turba in Iudæa 541
542 550
L. Lentuli decretum pro Iudeis 381
Lepidus à Caligula occiſus 508. 511
Leproſi quatuor Syrorum caſtra urgente
media inuadunt 242
Leproſorum conditio 74. & quod alicu
bi ſint in precio ibidem
Leuces loci deſcriptio 819
Ggg 4 Leui

INDEX

Leui, militum praefectus 561
 Leuius natiuitas 25. ulciscitur sororis stu-
 prum 27. filij ipsius tres 41
 Leuius traditur 720. occiditur 721
 Leuite uxor quam nefande à Gabdonitis
 tractata 116. 117
 Leuite eius prudentia 117
 Leuitarum numerus 76
 Leuitis ac sacerdotibus ciuitates cum suo
 agro, & decime adscribuntur 85. ca/
 rum ciuitatum nomina 112
 Leuite usum uestis lineae impetrant 545
 Leuitica tribus deo dicatur, cui tabernacu-
 li cura committitur 74. 76
 Lex Moysis cur à poetis aut prophanis
 historicis non tractata 307. 312
 Legis & praeceptorum Dei pulcherrima
 explicatio 863. 864. 865. 866
 Legis nomen apud Graecos olim non fuisse
 860
 Leges Moysis ad mores pietatemq; perti-
 nentes 45. 46. 95. 96
 Lia & Rachelis emulatio 25
 Libri duo & uiginti apud Iudeos chroni-
 ci 829
 Liberius Maximus iussu Vespasiani Iude-
 is stipendium indixit 814
 Lybia dicitur Aphrica 20
 Libys, Libya 11
 Linguarum multarum cognitione cur Iu-
 dei non magni faciant 548
 Longeuus cur primi homines 9
 Longinus tribunus à Iudeis occisus 678
 Longini equitis Romani forte factum 765
 Longini iuuenis Romani facinus 789
 Lotus adoptatur ab Abrahamo 13. capti-
 uus abducitur 14. seruatur de excidio
 Sodomitaram 16. 17. filiae cum pa-
 tre coeunt 17
 Loti uxor in salis statuam uersa 17
 Lucilius Bassus legatus Herodum castel-
 lum capit 812. Macherunta quoq;
 813. Iarden Syluam oppugnat 814
 Lucius Annius Gerasam capit, & mille iu-
 uenum interficit 738. 739
 Luctus tempus 100
 Ludas, Ludi 12
 Ludi Circenses 509
 Luminum festiuitas, & eius institutio
 326
 Lupus Alexandriae rector ad Vespasia-
 num scribit de seditione Iudeorum 825
 templum Onie ablatis donarijs claudit
 ibidem
 Lustrandi populum modus 86
 Lustrationis tabernaculi modus 69
 Lydda ciuitas à Cestio exusta 676
 Lydi olim Ludi dicti 12
 Lysanias Ptolemaeo Mennai patri succe-

dit in regnum 386. interficitur à Cleo-
 patra 404
 Lysanias Partbos in Iudeos incitat 599
 Lysiae committit Antiochus Epiphanes fi-
 lium suum & bellum contra Iudeos
 324
 Lysias uincitur à Iuda Macchabeo 326
 occiditur à Demetrio 331
 Lysimachus fratrem suum occidit, et Ga-
 zam prodit 359
 Lysimachus Hellepontum occupat mor-
 tuo Alexandro 304
 Lysimachi portentosa de Iudeis menda-
 cia confutata 848. 849. 850. 859
 860 866

M

Macedones transisse pedites mare Pam-
 phylum 55
 Macedones quādo Romanis subditi 665
 Macedones Aegyptios subiugarunt 858
 Macchabei natu maximi & primi inter
 septem fratres supplicia crudelissima
 & ipsius cum insigni tolerantia ser-
 mones 878. 879. ubi historia Mac-
 chabeorum fratrum
 Machera dux Rom. legionum qualiter se
 gesserit apud Herodem 393. 606
 Machir, tertius ex fratrib. Macchabei con-
 stantia 880
 Macheruntij Romanis persuadent, ut pre-
 sidio suo decedant 674
 Macherus quomodo capta à Romanis
 813. 814. situs eius descriptus 812
 Macho capta & depredata 174
 Macro praefectus pretorianorum mili-
 tum 493
 Madianitarum filiae Israelitas illicitant ad
 delinquendum 90. 91. ceduntur cum
 suis regibus 92
 Madianite Hebraeos subigunt 122. cedun-
 tur maxima strage 123
 Madiana ciuitas 47
 Madus, Madai 10
 Magnus campus regio 562. eiusq; descri-
 ptio 737
 Magoges & Magogae populi 10
 Magus Aegyptius pseudopropheta tri-
 ginta milia hominum seduxit 657.
 cum paucis fugit ibid.
 Magi & latrones iterum Iudeos afflixerunt
 657
 Magorum turba in Iudea 541
 542 543
 Malichus exactionum collector pro Cae-
 sio 597. nouas res molitur & ueneno
 tollit Antipatrum ibidem luit poe-
 nas 598
 Malichi Arabū regis perfidia 389. 602
 Malchus Arabiae rex Vespasiano in au-

xilium misit quinque milia peditum, equi-
 tes mille 689
 Malichus Iudeorum dux 592. auxiliatur
 Gabinio contra Alexandrum Iannaeum
 371. Antipatrum ueneno tollit 382
 interficitur 383
 Malibace uxor Herodis moritur 641
 Malorum hominum mos 462
 Man uox interrogatiua 57
 Manachases uestis qualis 66
 Manabemus Essenus Herodē puerū seho-
 las frequentantem salutat regem 422
 Manabemus Iude Galilei filius Massan-
 dam inuadit 670. uelut rex Hiero-
 solymam redit, & princeps seditionis
 fit ibid. interficitur 671
 Manabemus occiso Selesto regnum sibi
 uindicat & Thapsenses excindit, ac
 post à Phullo pace redempta moritur
 254
 Manasses Iosephi filius 35. 41
 Manasses in numerum Iacobi filiorum ad-
 doptatur 43. censetur loco Leui 76
 Manasse pars dimidia Chanaan 112
 Manasses Ezechie filius regni paternum
 assequitur, impiissimus, & propheta-
 rum occisor captus à Babyloniorū rege
 tandem in principatum restituitur, &
 pietati studet prioribus mutatis mori-
 bus 262. 263. moritur relicto succes-
 sore regni filio 263
 Manasses Ioannis pont. fil. ducit uxorem
 Sanaballitis filiam Hicaso uocitatem
 301 302
 Manasses fit pontifex 315
 Manasses trans Iordanē missus, ut topa-
 riam administraret 680
 Mandra, locus 272
 Mane, quae diei pars 3
 Manethon Aegyptius historic. 832. eius
 historiae compendium 832. 833. 834
 Manethon antiquitatem Iudeorum confir-
 mat 834. Aegyptiacam historiam se
 ex sacris literis interpretatum pro-
 fessus 842. eius historia emendata ibid.
 & 843 844
 Manethonis mendacia confutata 844.
 845. 846. 847. 850
 Manna qualis cibus 57
 Manna quando defecerit 107
 Mannaus Lazari ad Titum profugit 779
 Manoches Zelotypus Sāpsonis pater an-
 gelum excipit 127
 Mar locus cur sit uocatus 55
 Mara quid significet 130
 M. Agrippa, uide Agrippa
 Marcus Alexandri Alabarchae fil. 525
 M. Antonius, quere Antonius
 M. Anton. Iulian. procurator Iudae 792
 MARCUS

IN IOSEPHVM.

Marcus Sexti Caesaris successor in Syria 507
Mardochæus dux Iudeorum Babylone de-
ducendorum Hierosolyma 286. 289
Mardochæus Esther patrius 294. regi
 insidiis prodit 295. Iudeorum cala-
 mitatem Esther indicat ibidem. affi-
 citur summo honore 298. Amans po-
 testatem et bona accipit 299.
Mare rubrum Iudeis transitum concessit
 se, et Pamphylum Macedonibus
 455
Mare uas templi cur sic dictum 206. et
 quam si erit capax eiusque usus 207
Marcione Grecis Samaria 226
Marefa urbs 225
Maria Eleazar filie facinus horrendum
 comedentis filium 790
Mariam Agrippæ filia 489
Mariam Alexandri Aristobuli et Ale-
xandra filia, uxor Herodis 399
 occiditur à marito 412. 413
Mariam Alexandri filia, uxor Hero-
dis Antipatri 599. eius insolentia in
 maritum 616. occiditur 617
Mariam Archelai uxor repudiata 476
Mariam ab Archelao marito transit in-
thorum Demetrii Alexandrini 540
Mariam Moysis soror 45. moritur 86
Mariam tarris descriptio 757
Maria ciuitas deuastatur 601
Marfanæ, mensis 7
Marius Syria preficitur 527. desert A-
 grippam Claudio Cæs. 528. excipitur
 ab Agrippa, cui fit exosus 529
Marius Agrippæ libertus 490. Tiberij
 mortem patrono suo nunciat 496
Marthe Archelai mater moritur 471
Marullus praeses Iudæe constituitur 496
Massabazanes quid 67
Massade castelli descriptio 734
Massade castelli situs descript. 817. 818
 commeatu et apparatus qui decem mi-
 libus uirorum sufficerent 818
Masnaemphibes pileus 67
Masphatis ciuitas, et quid significet 135
Matathias Asamonei filius occidit Bacchi-
dem, et duces expellit Iudæa ac mori-
 tur 551
Matbanes Balis sacerdos trucidatur 248
Matthias Anani fit pontifex 527. priu-
 tur sacerdotio 529
Matthias Aspalomi, uir strenuus 345
Matthias Iohannis filius sacra prophanare
 renuit ueramque religionem fortiter tue-
 tur 322. 323. instructis filiis moritur
 323. 324
Matthias Margaloti seditionem mouet
 464. exiuratur uinui 465

Matthias Margali, sophera 635
Matthias pontifex mittitur ut Simonem
 Gioræ Hierosolyma introducat 743
Matthias Theophili constituitur ponti-
fix 458. priuatur eo munere
 465
Matthias Boethi mors crudelissima 777
Maxilla, locus 129
Mazaca ciuitas 10
Medabenses Amarei Iohannem Gaddem
 interficiunt 335. expugnantur ab Hyr-
 cano 352
Medimnus Atticus et Siculus 79
Medi populus 10
Medi quod in Asia regnauerunt Grecis co-
gniti 831
Megassari facinus audax 774
Megasthenes historicus 837
Meuri filij Belse fatum miserabile 794
Mela legatus Archelai ad Herodem. 447
Melcha Aranis filia 12
Melcha Sauli filia datur nuptum Dauidi
 marito, periclitanti succurrit 151
 datur alij nupti 150. 159. ridet ma-
 ritum 173
Melchisedec rex Solymæ Abrahamum
 conuiuio excipit 15
Melijs imposuit Pseudalexander 645
 646
Memnonis sepulchri descriptio 652
Memphibolus Ionathæ filius humanissim-
us à Dauide habitus 175. delatus Da-
 uidi occurrit uictori 188
Memphitarum editio 594
Menander Ephesus singulorum regum
 actus apud Grecos et Barbaros con-
 scripsit 835
Mende ciuitas 265
Menedemus philosophus 311
Menelaus, qui alias Onias, Simonis filius
 propter amissam pontificationem deficit
 à patris legibus 320. abducitur ca-
 ptiuus et occiditur 330
 uide Onias
Mensa tabernaculi 65. 66
Mense à Ptolemæo Philadelpho Iudeis do-
 nate descriptio 309
Mensis anni primus Moysi quis et cur
 7
Mensuras quis excogitarit 5
Meroe unde dicta 47
Mesas, Mesane 12
Meschi, Meschini 10
Mesopotamiae difficilis transitus 20
Mesre, Mesrai 11
Mesrai filij quibus populis nomina impo-
 fuerunt ibid.
Messala rhetor patrocinatur Herodi
 385

Messalina à marito Claudio Cæs. ob zelom-
typiam trucidata 540
Methir, tunica pontificalis 67
Metilius praefectus à cade reseruatus
 672
Metilius Romanorum praefectus legatos
 mittit ad Eleazarum ibid.
Michæas propheta, cadere ipsum nolenti
 male ominatur, et Achabo malum nū-
 ciat quare in carcerem conijciunt 233
 est impius, Achabo interitum predicit
 234 235
Michæas propheta 266
Michole uxor Dauidis uide Melcha
Milesius arcis Damasci praefectus quomo-
do Philippum Grypi filium tractarit
 361
Militis cuiusdam facinus contra senatum
 Romanum 654
Militis Rom. impudentia quantā cladem
 Iudeis cecidit 538
Militis Moisaicos libros discerpentis per-
 na ibid.
Militia qui non commodi 103. et qui ab
 ea immunes ibid.
Mina quātum pendeat apud Iudeos 373
Mineus Aegypti rex, Memphis conditor
 213
M. Minucianus 514. 523
Misael appellatur Mesachas 273
Milas Moabitarum rex propter negati-
uam tributum quo necessitatis per-
 uenerit 238. 239
Miserum oppidum 507
Mithridates ararij Cyri praefectus 281
Mithridates occisus 369
Mithridates Pergamenus Pelusium expu-
 gnat et Aegyptios uincit 374. 375
 eius gesta 594
Mithridates quomodo ab Anileo tracta-
tus, quomodo ab uxore, deq; eius uictoria
 505. 506
Manasæus Grecus historicus 841
Moabite penitus fracti à Dauide 174
Moabite et Ammanite socij, mutuo sese
 interimunt 237. iterum sternuntur et
 praedantur 239
Moabius, Moabite 17
Molonis mendacia de Iudeis 850
Monobazus Bazeos Adiabenorum rex
 quomodo Iudaismum sit amplexus 533
 534. eius regnum 761
Monobazus Monobazi filius prorex con-
 stituitur 533. rex fit 537
Mons Samaron, locus 223
Montem in alium locum deuolutum 254
Mortem praeter dei uoluntatem non ueni-
 re 105
Moses, qualis fuerit uir 23
 Moysis

I N D E X

Moyſis natiuitas 44. quomodo ſerualus 45. cur ſic uocatus ibidem. adoptatur à regina ibid.	Mundus quomodo Paulinam conſtituarit 485	Nafamones quomodo Romani ſubiuga- rint 666
Moyſes diadema regum pedibus calcat 46. preſcitur exercitui Aegyptiorum et Acthiopas bello uincit 46. 47. ducit Tharbin uxorem 47. fugit Aegyptios 47. Raguelis filiabus opitulatur contra paſtores ex quibus unam ducit uxorem 48. conſpicatur rubum ardentem in ſima ibid. confirmatur ei liberatio Iſraelitarum 49. edit miracula, nomen Dei cognoscit, redit in Aegyptum 49. edit prodigia apud Pharaonem 50. 51. 52. educit Iſraelitas ex Aegypto, et quantus eorum numerus 52. cuius etatis fuerit cum eos educeret 53. traducit eos per mare rubrum incolumes 54. aquam amaram facit potabilem 55. 56. coturnices et manna impetrat à deo 57. 77. ex petra aquam elicit 58. cum Amalecitis pugnat 59. decem præceptorum tabulas à deo acceptas populo exhibet 61. 62. quadraginta diebus in ſima detinetur 62. Aaroni fratri ſacerdotium conſert 69. dedicato templo uictimas offert 70. in tabernaculo Deum conſulit 71. tribum Leuiticam Deo dedicat 74. cenſet omnes tribus præter Leuiticam, et ordinaſt profectioni belloq; neceſſaria 76. mittit exploratores in Chananeam 77. Coræ factionem compeſcit 81. 82. eius inſtitia 83. 84. luſtrat populum 86. Schonem et Ogem reges debet 87. 88. Madianitas cum ſuis regibus cadit 92. Ieſum ſibi deſignat ſucceſſorem 93. moriturus quid ſuis prædixerit 94. 95. quas leges præſcripſerit 95. uſq; 103. exhortatur Ieſum ut in Chananeos exercitum ducat 104. mube circumdatus diſparuit 105. lugetur triginta diebus à populo ibid.	Mutianus Romam ingreditur cum exercitu 747	Nathan propheta 173. miſſitur ad Dauidem increpandum 178. indicat quomodo Adonias ſibi regnum uſurparet 195
Moyſes fabuloſe dicitur fuiſſe leproſus 74. uir admirandus 79	Nabis Ammanitarum rex Hebreos crudeliter tractas à Saulo occiditur 140	Nathan propheta de excidio Ninitarum 255
Mofes quinque librorum ſcopus 830	Nabates, Nabatea regio 18	Nazarai, deo deuoti 86
Mofes apud Manethonem prius Oſarſaphus ſacerdos Oſireos dei Heliopolitano dictus 844	Nabalus uacors et malus conuiciatur Dauidi 158. quid ſignificet 159. moritur ibid.	Necceſſitate in bello nil pugnacius 693
Mofes Aegyptijs uir diuinus habitus 846. eius tempora quibus uixit deſcripta ibi. eius uirtus et geſta 858. 860. 861. 862.	Nabla, inſtrumentum muſicum 191	Necceſſitate laborantes ſubleuare, homini decentiſſimum et deo gratiſſimum 162
Mofollami Iudei nobile factum 840. 841	Nabrodes, qualis uir 9. 11	Nechias qui et Pharaon Sarā rapuit 768
Muchus fert ſententiam contra Vaſten regem 294	Nabuchodonoforus rex Babylonis bello inſeſſat Nechaum Aegypti regē 265. Iocacimum occidit, et Hieroſolymitanorum præſantiſſimos Babylonem abducit 266. 267. duces eius qui urbem Hieroſolyma ceperunt 269. quomodo captum Sedeciam tractarit 270. Hieroſolyma penitus excindenda et templum ſpoliandum, populumq; Babylonem traducendum curat 270. Coelen Syriam ac Aegyptum perdomat 273. Iudeorum nobiliū quorundam pueros inſtituit et caſtrat ibid. ſomnium, cuius erat oblitus, uult ſibi indicari et explicari, quod facit Daniel 274. 275. moritur ibid. geſtorum eius repetitio 276. poſteriorum eius finis 278	Nechas Aegypti rex contra Babylonios proficiſcēs impeditur à Iofia, quem occidit 265. captiuum abducit Iocacimum filium eius ibid.
Mundi et uniuerſorum creatio 3	Nabutus propter negatum regi ſundum lapidibus obruitur 230	Nechaum bello petit Nabuchodonoforus 265. uincit 266
Mundum providentia dei regi 280	Nabuzardanem mittitur Hieroſolyma ad templum ſpoliandum 270	Necmias quantum inuenerit Iudeos apud Xerxem 292. 293
	Nacebus Arabian dux ceſus 445	Necrda urbs 502
	Nachores Serugi filius 12. quot habuerit liberos 13	Nemrod, uide Nabrodes
	Nadabus Hieroboami filius accipit regnum paternum cum paterna malicia, occiditurq; cum omni familia 224	Nephani ſingulare certamen cum fortiſſimo Paſſimorum 191
	Naim uicus 740	Nephtalimi natiuitas 25. filius eius 41
	Nals à Caine condita 5	Nephtalitarum ſors 112
	Nais uicus 538	Neronis geſta et præcipue contra Iudeos 656
	Narbathe regionis ſitus 660	Neronis imperium quandiu durauerit 739
	Narbatene toparchia à Ceſtijequitibus ſtata 676	Nero contemptor nationis Iudeorum 802
		Nero indignatur ob res minus proſpere geſtas in Iudea 685
		Veſpaſianum ad regēdos exercitus in Syriam mittit ibid.
		Nero, quere Tiberius et Domitius
		Neronis dicitur Ceſarea Philippi 544
		Neruis cur Iudei abſtineant 27
		Netire et Philippi fratrum fortia facta 697
		Nicanor perfidus contra Iudam Machabeum pugnans, cum ſuo exercitu uictus extinguitur 332
		Nicanor amicus Titi ſagitta uuln. 762
		Nicaule regina Aegypti 213
		Nicolaus Damascenus Iudeorum patronus 313
		Nicolai Damasceni hiſtoria de Herode conſtat 438
		Nicolai Damasceni legatio nomine Herodis ad Ceſarē 448. ſententia de duobus eius filiis damnatis 450. actio contra Antipatrum Herodis filium 460. patrocinaſtur Archelao 471. 476
		Nicolaus Damascenus rerum Iudaicarum ſcriptor 855
		Nicolai rhetoris oratio pro Iudeis tonitruis

cis 429. Iudeos corā Cesare arguit,
 & reges purgat 644
 Nigro Peraia qui Idumeam regebat à lu-
 deis mandatum ut ducibus pareret
 680
 Niger Idumee rector in Salis oppidū Idu-
 mee confugit 686. iterum fugit ibid.
 Niger Peraia, Silas Babylonius & Ioan-
 nes Essenus, duces Iudeorū contra Ro-
 manos 686. quomodo occisus 732
 Niglisar Abolamarodachi filius regnū pa-
 ternum accipit 276
 Nilus fluuius 4
 Nilus usq; ad Elephantinem nauigabilis
 745
 Ninum quis condiderit 12
 Ninus regia Assyriorum 261
 Nisan, mensis 7. 52. 73. 288
 Nisibis regio 535
 Nisibis urbs 502
 Noba oppidum sacerdotum 154. excin-
 ditur cum uniuersis habitatorib. 155
 Nobilitas generis nulla inter Iudeos 82
 Nobilitatem generis unde Iudei discernāt
 549
 Noe uel Nochus uir pius sceleratorū com-
 mercia fugit 6
 Noe quomodo arcam construxerit & ē di-
 luuiū sit seruatus 7. 8. eius filij quales
 9. 10. uini usus rector inebriatur 12
 Norbani interitus 515
 Nubis supra tabernaculū presentia quid
 significarit 76. 78
 Numidius Quadratus Syriae procurator
 539. & eius gesta 656
 Nymphidius homo nequiss. 739
 O
 O Badamus arcam hospitatur 172
 Obedes filius Bozi & Ruthes 131
 Obedias, iumentorum Achabi curator, uir
 pius, prophetas liberat 228. 240
 quomodo uxor eius uidua per Eliseum
 sit à debitorū molestijs liberata 240
 Obelas propheta captiuos Beniamitas &
 Iudeos liberat 255
 Obedas seu Obodas Arabum rex 440
 444. superat Alexandrum Hyrcani
 586
 Ochobatus militum Ionathæ dux 234
 Ochozias Achabi fil. regnū paternum ac-
 cipit 236. ex casu moritur 237. 238
 Ochozias iorami fil. paternum regnū re-
 cipit 244. sagitta ictus ab Ieu perit
 246. cognati ipsius interimuntur ibid.
 Octauia Claudij Cæs. filia 540
 Octauius Claudij Cæs. filius ibid.
 Officiosi quando plerunq; sint homines
 162
 Ofilius Phasaelum monuit de insidijs ca-

IN IOSEPHVM
 uendis & uiuat cum 387
 Oges rex excinditur 87. quantus uir suc-
 rit & quanta eius ditio 88
 Olda prophetissa uaticinatur Iosie regi
 Oliueti mons 542 (264
 Olurus uicus 740
 Olympus ad Cæs. mittitur 625
 Olympius Iupiter 508
 Onias & Dositheus Iudei duces liberaue-
 runt Alexandriam 852
 Onias Iaddi filius patri in pontificatū suc-
 cedit 304
 Onias Onie fil. templum in Aegypto edi-
 ficat 338. 339
 Onias Onie fil. pōtifex quanta mala fece-
 rit Hierosolymis propter Tobie filios
 ciuitate cictos 581
 Onie, filij Simonis amicitia cum Ario La-
 conum rege 319. 320. Menelaus dici
 uoluit 320. Vide Menelaus.
 Onias Simonis Iusti f. pont. 307. 315
 Onias alius Pont. 319 (319
 Onias Simonis pontifex à Ptolemaeo rege
 Aegypti impetrat locū condendo ma-
 gnifico templo 825
 Onie pro Cleopatra regina bellum susci-
 pientis gesta 852. 853
 Onias, uir iustus qui pluuiā precib. impe-
 trarat lapidibus obruitur 367
 Onie regio 375
 Onij ciuitatis Aegypti origo 825
 Ophnes scelestus filius Elis 131
 Ophres Abrahami filius occupat Libyam
 20
 Opobalsamum ubi & quomodo proueni-
 at 369. 404
 Optimatum administratio Hierosolymis
 qualis & quandiu 137. 140. 288
 Ordeum, frugum omnium uilissimū. 122
 Oribus rex occisus 123
 Orientis totius nobilitatem precipuam in
 Italia seruire 666
 Orodes Artabani fil. Parthorum rex con-
 stituitur 483
 Oseas rex Israelis constituitur, uir impius
 256. uiuus capitur ab Assyrijs. et trās-
 fertur cum uniuerso regno Israelitarū
 in Mediam & Persidem 218
 Otho imperator declaratus milites suos
 contra Vitellij exercitum duxit 739
 741. semet occidit ibid.
 Othonis imperij termini ibid.
 Otrus Armeniae dominus 12
 Oza attingens arcam exanimatur 172
 Oze percussio, locus 172
 Ozias Amasia fil. regnū Iude patre mor-
 tuo capit 252. 253. natura bonus &
 gnauus multis deuictis gentibus urbem
 restaurat ibid. deficiens à pietate le-

pra percussus moritur 253. 254
 P
 Pacorus rex Media 535. coniugem
 & cōcubinas captas ab Alanis centum
 talentis redemit 816
 Pacorus Parthorū rex contra Iudeos per-
 git 599
 Pacorus Pacori regis pincerna explorat
 Iudeā 599. insidiatur Phasaelo 387
 600. & Herodi 601. rex Syriam oc-
 cupat 386. occiditur 393
 Patima Claudij Cæs. uxor 541
 Palestina situs, & eius gentis odium in
 Hebræos 53
 Palestinos Sampson uexat 128
 Palestinarum contra Hebræos expeditio
 & uictoria 132. arcam ē suis sinibus
 remittunt Hebræis 134. 135. 769
 Palestini cum Iudeis preliantes nunc uin-
 cunt nunc uincuntur 132. 135
 136. iterum bellum eis inferunt 148
 ceduntur 149. denuo redintegrāt bel-
 lum, sed infelicitur 151. Cillanorū an-
 gram inuadunt 156. Sauli ditionem
 inuadunt 157. cum cum filijs occidunt
 164 165
 Palestinos David superat 172. 173. pe-
 nitus subigit 174
 Pallas Neronis libertus 543
 Palmarum fructus prestantia 481
 Palmira urbs 213
 Paphlagonia mare Macedonibus transi-
 tum prebuisse 55
 Panes propositionis 66. 74
 Panium, locus 422. 613
 Panij pulchritudo naturalis Agrippæ diui-
 tijs accurata 711
 Pannychis concubina 623
 Paphlagonum populus 11
 Papimius tribunus 510
 Pappus Antigoni dux quid contra Hero-
 de gesserit 395. 607. occiditur 608
 Paradisi descriptio 4
 Parricidū quā graue sit crimen 462
 Parthi Antigoni reducant in regnū Hyr-
 canumq; cum Phasaelo captiuos abdu-
 cunt 386. 387. Hierosolyma diripi-
 unt 388. profligantur 393
 Parthorum mutabilitas 483
 Parthi Armeniam bello amittunt 486
 Pasche institutio & celebratio 52. 73
 77. 107. 469. 481. 538
 Pasini castrum 12
 Patria causa nihil non faciendum 162
 Paulina quō à Mundo constuprata 484
 Paulinus Lupo in administratione Alexā-
 drie succedit 825. templū Onie peni-
 tus spoliat, & inaccessum facit ibid.
 Pausanias Ceraſte fil. Philippi Macedo-
 nis

INDEX

nis intersector	301	Pharaotes Aegypti rex Abrahami con-	Philippus Herodis fil. constituitur tetrar-
Peccata unde maxime nascantur	145	iugem concupiscit	cha 467 succurrit fratri Archelao
Pecoribus olim omnis barbarorū posses-		Pharaotibis duritas et malitia in Hebræos	475. portionem regni paterni conse-
sio constabat	48	49. 50. 51. 52. dimissos insequitur	quitur 476. calūniatur à fratre Anti-
Pecuniam publicam nullam esse Iudeis,		53. cum omni exercitu deletus	patro 631
quàm sacram illorum templi	373	Phara filij duo	Philippo Herodis filio quæ regiones cesse-
Pecuniam uotiuam ubi deposuerint Iudei		Phari insula descriptio	runt 644. Caesarem ad Iordanis fon-
502		Phariseorum secta 346. autoritas	tes & Iuliam condidit 650
Pedanius legatus	625	362	Philippus Herodis fr. moritur & quam
Pedanij equitis forte factum	788	Phariseorum secta qualis	honestus fuerit uir 487
Pelusium urbs	145. 745	Pharisei 480. 646. 650	Philippus Iacimi fil. Agrippæ copiarum
Pelusium capitur	375. 594	Phariseorum existimatio 587. &	praefectus 455
Pentecostes festiuitate Iudeos iter non fa-		quomodo se gesserint regnante Ale-	Philippus Iacimi fil. Agrippæ praefectus
cere 352		xandra 587	552. 670. quomodo in periculis ser-
Pentecoste unde dicta 641		Pharmuthi mensis 52	uatus eiusq; gesta 553. 560. 561. fi-
Peræ regionis descriptio 687		Pharnaces filius Mithridatē Pōti regē oc-	lia eius due in excidio Gamale serua-
Percussus in rixa quomodo uindicandus		cidit 369	te 717
101		Phasaclus Antipatri fil. 593. praeficitur	Philippi Macedonis interitus 301
Perse populus 12		militibus 595. superat Felicem 598	Philippo uni amicorum committit Antio-
Perfarum mos in bibendo 293		accusatur à Iudeis 599. circūuenitur	chus Epiphanes regnum & filij tute-
Perfarum lex de uxoribus ibid.		à Pacoro 600. occidit sese 601. eius	lam 329. regnū affectas afficitur sup-
Perfarum contra Græcos expeditio 828		progenies 489. Galilææ praeficitur	plicio 331
contra Aegyptios 858		377. Felicem se inuadentem uincit	Philistinus, Philistini 11
Perse in Asia regnauerunt 831		383. accusatus constituitur tetrarcha	Philo Iudeorum legatus à Caligula repul-
Persicarum rerum scriptores probatissi-		385. 386 captiuus abducitur à Par-	sus 498
mi inter se discordant 828		this 387. sese occidit 389	Philo historicus 842
Pestis quàm saeva inuaserit Dauidis regnū		Phasaclus ciuitas 615	Philosophie tria genera apud Iud. 646
propter recensitum populum 193		Phasaclus, turris & oppidū 436. 472	Philosophi apud Indos Calani, apud Sy-
Petephres liberaliter tractat Iosephū 31		615. 641. 757	ros Iudei dicuntur 839
Petilius Cerealis proconsul Germanos ad		Pheroras Antipatri filio committitur cura	Philosophorum de Deo discordes senten-
sobrietatem coegit 808		cōmeatus 392. donatur ei caput Pap-	tia 862
Petra magna, locus 157		pi praefectum 395. assequitur tetrarchi-	Philostratus historicus 837
Petra, quæ olim Arce, ciuitas 86		am 422. Herodis filiā unam respuit	Phineas sacra pecunie custos 800
Petra quæ Reccine 92		uxorem ducere 439. alteram eius du-	Phineas Zambriam occidit, & exercitui
Petronius Aegypti praefectus Herodem iu-		cit ibid.	contra Madianitas praeficitur 92
uat famis tempore 418		Pheroras Antipatri fil. Herodem fratrem	Phineas domus sacerdotio donatur 201
Petronius praeses Syriae constituitur 498		accusat ipsius filio 439. Salomen ac-	Phineas fil. Elis pontificis malus 131
gratificatur Iudeis cum suo periculo		cusat Herodi 440. 441. dissidet fin-	Phineas legatur ad Rubelitas & Gaddi-
500 502		de cum Antipatro fratris filio 455	tas cum reliqua dimidia tribu 113
Petronij epistola ad Doritas pro Iudeis		moritur, & uxor eius accusatur uenefi-	succedit patri in pontificatum 115
526		cij 456. 457	Phison fluuius, & quid significet 4
Petronij aduentus terribilis ex Antiochia		Pheroras Antipatri filius 593. quid ges-	Phœbus Agrippæ legatus à Iudeis inter-
in Iudeam 651		serit 605. odit Herodis filios 620	ptus 677
Petronius Iudeos adhortatur ad Caesaris		accusat Salomen 621. seipsum prodit	Phœnicibus pecunie amor Græcorū com-
statuas recipiendas 652		& reconciliatur Herodi 622. reijci-	mercium fecit 831
Phaceias Manaemi filius, patri in regnum		tur ab eodem & moritur 629	Phœnicum antiquissima rerū memorabi-
et crudelitātē succedit, trucidatur 254		Pherora uxoris insolentia 628	lium traditio 827. testimonium de Iu-
Phaceias Romelia fil. uir impius, regnum		Phiala lacus 711	deis 832. 834. 835
Israelitarum occupat 254. Achazem		Philadelphensium cum Iudeis dissidium	Phœnicum historie 837. 838
oppugnat 255		531	Phora quid significet 4
Phatec quid significet 12		Philippus Ptolemæi Minnæi filius 594	Phraates Parthorum rex humaniter tra-
Phalegus Heberi fil. ibid.		Philippus Amyntæ filius cæsus 513	ctat Hyrcanum 398. à suo filio occisus
Phanasus Samuelis filius è rure abstractus		Philippus Antiochi Grypi fil. Syriae parti	482
ad pontificatum 721		imperās Antiochū Cyzicenu superat	Phraates Phraatis fil. parentem occidit et
Phanasus pontifex à seditiosis constituitur		360. cum fratre Demetrio pugnans	matri miscetur, exul perit ibid.
545 546		totius Syriae dominus constituitur	Phruræa festi dies 300
Phanuel locus cur sic dictus 27		361	Phryges populus 11.
Pharaones cur Aegyptiorum reges dican-		Philippus Archelai frater quamobrem à	Phuac
tur, & quādo sic appellari desierūt 213		Varo Romam præmissus 644	

Phutes, Phuti 11
 Phiscon Ptolemæi Epiphanis filius 320
 Pilatus à Tiberio in Iudeam missus 650
 Cesaris imagines Hierosolymæ intulit
 ibid. que cum Iudeis Cesare egerit
 ibidem. Hierosolymis statuas iterum
 aufert 651. Iudeorum tumultus pro-
 pter Cesaris imagines 650. tumultus
 alius ob Cerban thesaurum sacræ 651
 Pilcus pontificis qualis 68
 Pineæ ligna ex terra aurea 815
 Piso legatus Pompeij 369
 Pistus nobilis, defensionis à Romanis au-
 tor 551. 554
 Pitholaus Hierosolymorū prefectus 371
 592. transfugit ad Aristobulum 372
 occiditur à Cæsio 374. 593
 Placidi & Iosephi uelitationes circa Pto-
 lemaida 563. 575
 Placidus tribunus in exercitu Vespasiani
 688. in Galilæa maximam multitudi-
 nem occidit 691. à Iotapata repulsus
 aufugit ibid. quomodo Itabyrium mō-
 tem occupavit 716. gesta contra
 Gadarenses 735. 736
 Platane, uicus Sydoniorum 625
 Plato ueritatē de deo pferre timuit 861
 865. Moſen imitatus 867
 Plintheus situs 745
 Plistorum apud Dacos secta 481
 Polemon, Ponti regulus 529
 Polemon circūcisionem admittit, & Ber-
 nicem ducit uxorem 540
 Politianus tribunus cur à Cestio Hieroso-
 lymam missus 663. eius oratio & ge-
 sta ibid.
 Pollio Phariseus Herodi amicus 396
 397 422
 Polybius Megalopolitanus historic. 855
 Polycrates Lacedæmoniorum nobilitatē
 fœdare tentauit 842
 Pompeius qualibus muneribus honoratus
 et que gesserit 368. 369. 370. 371
 eius uirtus 370
 Pompeius Magnus Hyrcani & Aristobu-
 li causam cognoscit 589. Hierosoly-
 ma capit 590. 591
 Q. Pompeius C. O. S. 524
 Pompeij malitia in oppugnandis Iudeis
 667
 Pondera quis inuenerit 5
 Pontificis connubium & puritas 75
 Pontificis ornatus qualis 67
 Pontificis summi qualis electio 862
 Pontifices Hierosolymus qua fraude crea-
 ti sint 721
 Pontificū & sacerdotum disidium 542
 Pontificum iniquitas 544. origo, & qui
 ad eam dignitatem admittantur, quotq;

IN IOSEPHVM

fuerint ab Aarone usq; ad finē belli in
 deorū cū Romanis 545. 546. 547
 Pontificum templi Solomonis enumera-
 tio 271
 Pontificatus quando primum ad plebeios
 translatus 371
 Pontificatum solere perpetuū esse 400
 Pontificie stole custodia apud quos fue-
 rit 486
 Pontificie stole custodia repetitur à Fa-
 do 531
 Pontius Pilatus Iudeæ presidet 482. Iu-
 deos afficit contumelijs 483. 484
 485. accusatur à Iudeis & redit Ro-
 mam 485. 486
 Popedius 509
 Poppea Neronis uxor 543. 550
 Porcius Festus Iudeæ procurator, & que
 sub eo sint gesta 543. quere Festus
 Posidonij mendacia de Iudeis 855
 Prætoriani milites 520
 Prætorij in castris Rom. descriptio 689
 Prandium qua hora faciunt Iudei sabbæ-
 to 567
 Principes singuli dedicato tabernaculo
 quid donarint 71
 Priscus centurio Ionatham Iudeum sagit-
 ta transfixit 788
 Priscus sextæ legionis dux à Iudeis occi-
 sus 678
 Procymatium unde dictum, & quomodo
 extractum 420
 Procymia 614
 Prodigia excidium Hierosolymæ præce-
 dentia 795. 796
 Prophetis & pontificibus solus potestas
 data historia condenda 829
 Prophetico spiritu ubi multi sint correpti
 152
 Proseucha, domus precationis 567
 Protægoras ab Atheniēsis uix mortem
 effugit 868
 Prouidentia dei mundum & omnia regi
 280 311
 Pseudalexandri gesta 477. quomodo de
 prehensus ab Augusto & remex fa-
 ctus 478. uide etiā Alexander falsus
 Pseudopropheta Hieroboami seductor
 220 221
 Ptolemæus Agrippæ & Bernices procu-
 rator à Ioanne Giscælo spoliatus 681
 Ptolemæus Epiph. moritur 120
 Ptolemæus Evergetes Philopatoris filius
 quomodo ab Onia irritatus 315. &
 iterū recōciliatus ei per Iosephū ibid.
 Ptolemæi Evergetis gesta post captam to-
 tam Syriam 852
 Ptolemæus Galilææ ab Herode prefectus
 interficitur 393. 605

Ptolemæus Herodis procurator 439. 439
 Ptolemæus Lagi Soter dictus Alexandro
 mortuo Aegyptum occupat & Hiero-
 solyma 304. traducit Iudeos in Aeg-
 yptū 305. eius pugna cum Demetrio
 circa Gazam 839. irruptio in Hiero-
 solymam die sabbati 841. liberalitas
 & beneuolentia erga Iudeos 852
 Ptolemæus Lathurus Ptolemæi Philome-
 toris et Cleopatæ filius auxiliatur Sa-
 maritis 364. dissidens cum matre re-
 gno priuatur 354. 357. obsidet Pto-
 lemaidem 357. 358. Asochim oppi-
 dum capit, Alexandrumq; Iamneum
 uincit, & quanta eius seuitia 358
 Ptolemæus Menneus quomodo se à suppli-
 cio apud Pompeium redemerit 368
 Ptolemæus Menneus Damascum bello ue-
 xat 354. Aristobuli coniugem & li-
 beros quomodo tractarit 374. mori-
 tur 386
 Ptolemæus Minnei filius 587. 594
 Ptolemæus Philadelphus 1. Iudeos in Aeg-
 ypto seruientes liberos dimittit, &
 legem Moſis in linguā Græcam man-
 gnis muneribus transferendam cura-
 uit 305. usq; 312. 852
 Ptolemæus Philometor Ptolemæi Epipha-
 nis 320. succurrit suo genero Alexan-
 dro seu Demetrio 341. duobus diade-
 matibus coronatur simul unciq; Ale-
 xandrum & moritur 342
 Ptolemæi Philometoris & Cleopatæ u-
 xoris liberalitas erga Iudeos 852
 Ptolemæus Philopator 313
 moritur 320
 Ptolemæi Phisconis immanis crudelitas et
 iniustitia 852. 853. penitentia 853
 Ptolemæus Simonis Asanonei gener so-
 cerum occidit & alia scelera cōmit-
 tit 350. 582. 583. quomodo oppu-
 gnantem Hyrcanum eluserit, cuius ma-
 trem & fratres interfecit 351
 Ptolemæi dicti Aegypti reges 174
 Ptol. unde Alexandrini reges dicti 213
 Ptolemæis bis expugnata 358. 359
 Ptolemaidis situs descriptus 652
 Ptolemæis duo milia Iudeorū apud se ha-
 bitantium interfecit 374
 Ptolemaidenses à Iuda Macchabæo uicti
 327
 Pucillarum hereditas 98
 Pueri sitientis astutia & fallacia contra
 Romanos 797
 Puerperarum purgationis tempus 74
 Purgatio post coitum cum uxore ibidem
 Purificationis leges 74. 75
 Puteoli urbs 507
 Putei bituminis 14
 Hhh Pui

I N D E X

[illegible]

IN IOSEPHVM

Salome, alias Alexādra, uxor Aristobuli,
soluit uinculis fr. mariti defuncti 357
Salome que Iulie Augusti coniugi testa-
mento reliquerit 650. eius reditus ca-
rant sexaginta talenta 645
Salome Antipatri filia 593. soror Hero-
dis prodiit Iosephū maritum suum fra-
tri 403. alteri marito Costobaro reu-
pudi libellū mittit 415. odium exer-
cet in Herodis filios & earum uxores
431. 439. 620. 621. accusatur He-
rodi 440. 441. Alexā uingitur con-
nubio 453
Salome uxor Herodis moritur 481
Salomon premititur Dauidi successor &
templi extructor 173. nascitur 179
instruit cum pater 194. constituitur
rex 196. 198. quomodo regnum na-
ctus se de hostibus sit ultus 200. 201
regis Aegypti filiam ducit uxore 201
petit à deo & accepit sapientiā 202
controversiam mulierum duarum diu-
dicat ibidem. toparchas quos habue-
rit & quantas diuitias sapientiāq; ac
philosophiam 203. coniurationes &
incantationes composuit 204. eius
cū Irom amicicia & materie cedēde
petitio & concessio 204. 205. 834
835. templum cum uasis quomodo ex-
truxerit, & arcā eō transfulerit 205
usq; 211. somnū uidet & regiam ex-
truit cum domo regine 211. 212. qui-
bus donis remunerauerit Iromū 212
834. Hierosolyma muris & turribus
instaurat & urbes condit 213
ingentes thesauros ex Aurea terra &
aliunde accipit 215. quali satellitio sti-
patus incessest ibidem. quanta opu-
lentia Hierosolyma auxerit 216. defi-
cit à pietate, ac ducit uxores DCC. &
concubinas CCC. 216. predicatur ei
filium ipsius poenas pro se daturū ibi.
multis hostibus à deo excitatis infesta-
tur 217. moritur, Roboamo successore
regni relicto 318. quo tempore edi-
ficauit templum Hierosolymis 834
Salpadiis filiarum hereditatis ius 93
Saltis regis gesta 832
Saltus Libani, aula Salomonis 214. 215
Sameas propheta Hieroboamo minatur
222
Sameas uir iustus accusat Herodem, & ua-
ticinatur Iudeis mala imminētia 378
Samarai populus 12
Samarita que Mareone unde dicta 226
Samarita ab Hyrcano expugnata solo e-
quatur 353. 354
Samarita urbs, uide Sebeste 353. 414
Samarie regiois descrip. 687. & quid à

Iudea discrepet 687. 688
Samaritae qui ante Chutthai 259. 287
Samaritarū odium in Iudeos 288. accu-
santur apud Darium 289
Samaritae Iudeos infestant 315. Iudeos se
esse negant feliciter 322
Samaritarum dissidium cum Iudeis pro-
pter templum 339
Samaritanorum facinus in festo Azymo-
rum 481
Samaritanorum seditio 485
Samaritanorū & Iudeorū dissidiū 538
Samosata capitur 606
Samosata ciuitatis situs 815
Sampsigeramus Emesenorum rex 529
Sampson quid significet, & quomō natus
128. conubiū & gesta eius 128. 129
Samuelis natiuitas & prophetia 132. cō-
siliū de libertate recuperanda 135
Samuel senio grauatus filijs reip. admini-
strationem concedit 136
Samuel propheta Saulum inungit regem
138. ostento indicat Hebraeis deū ira-
tum propter regem petitem 141
Saulum docet Amalecitarum interne-
cionē 144. eidem regni amissionem
nunciat 146. Dauidem ungit regem
147. moritur. 158. ab inferis reuoca-
tur per uentriloquam 161
Sanaballetes Darij prefectus dat filiam
suam Nicaeā uxore Manassi fratri Iad-
di pont. 301. deficit à Dario, Manassi
templum & sacerdotium confert, mo-
riturq; 302
Sanctum, que tabernaculi pars 65
Sanctum sanctorum ibid. m
Sangarus princeps Hebraeorum 120
Sanguinis eius interdictur 9. 74
Sapha, loci nomen 303
Saphanus scriba 263. 264
Saphora oppidum 372
Sapientes qui Iudeis 548
Sappho uicis 643
Sara Aranis filia 12
Sara Abrahamo marito famulam adducit
prolis procreande gratia 15. nuncia-
tur ei partus sterili 16. expellit Aga-
rem cum puero 18. moritur 19
Sarabazanes 287. 288
Saramalla Syrus Phasaelo infidias indi-
cat 600
Sarepta oppidum 227
Sareptanā uidua fiducia 227. 228
Sardonyches XII. cum uestitu pont. 71
quibus inscripta sunt nomina filiorum
Iacobi, in Essene 67. que uirtus eis
insit & quando cessarit 71
Sarmata Istrum transgressi praesidiū Ro-
manum & Ponticū Agrippā interfi-

cunt 808. proximas regiones totas
peruastant ibidem
Saturn quantum capiat 243
Saturninus legatus 625. 626
Saturninus Syrie praeses 444. eius sena-
tentia in filios Herodis 450
Saulus asinas patris querens à Samuele
rex cōstituitur 137. 138. 140. quā-
decora fuerit statua 139. uncti A-
monitas 140. Palestinos superat, &
aram extruit 143. quot liberos habue-
rit 144. Amalecitas delet, et regi par-
cens peccat 145. 146. regno exiit
146. numine priuatur & fit demo-
niacus 147. cōmouetur contra Dauidem
149. infidiatur uite ipsius 150
151. Dauidi reconciliatur 158. consi-
lit uentriloquam 161. fortitudo eius
162. cadit unā cum suis filijs in prae-
lio 164. 165. ipsius progenies datur
ad supplicium Gabaonitis 191. eius
uiolentia 545
Scaurus Hyrcanum in societatem recipit
& obsidione liberat 367. cum Areta
foedus init 371. in Syria praeses mis-
sus 589. pecunijs corrumpitur 589
Aretam multat 591
Scena, locus 27
Scipio Alexandrum Aristobuli percutit
securi 374
Scopas dux Ptolemai Epiphanis 313
Scopi loci descriptio 751
Scythae populus 10. à Græcis qui Pontū
nauigant cogniti 831. Anacharsim à
Græcia redeuntem quare interfec-
runt 868
Scythopolis ciuitas 112
Scythopolis ciuitas Decapoleos maxima
708
Scythopolitarum immanitas 550
Scythopolitae Iudeorum tredecim milia
perfidiōse interficiunt 673
Scythopolitarum clades enarrata 822
Sebas fil. Ili. unus fortium Dauidis 192
Sebeste conditur 613. olim dicta Sama-
ria 353. 414. 417. expugnata &
diruta 583
Sebasteni, equitum ala sub Cumano 655
Sebastenorum contumeliæ in mortuū A-
grippam 530
Sebast. portus 632. à quo sic dictus 459
Sedecias Ioachim patruus rex cōstituitur
267. eruditur ab Hieremia & Eze-
chiale, sed frustra 268. expugnata ur-
be capitur cum uxoribus et liberis, cru-
deliterq; tractatur 269. 270. mori-
tur 271
Sedecias pseudopropheta cornibus ferreis
sibi aptatis quid Achabo uat. c. natus
Hhh 2 fit

INDEX

fit	235	Septimi dici obseruatio.	590	ministra	482		
Sehon rex negato Hebrais transitu, prelio uincitur & occiditur	87	Septuaginta interpretes legē tantū Iudeorum in Græcam linguā transluisse	2	Simon Canthara constituitur pont.	526		
Seianus Neroni insidians occiditur	492	Septuaginta interpretes legis transferenda causa ad Ptolemeum Philadelphum mittuntur	308. quomodo excepti & tractati	priuatur eo	527		
Seir quid significet	21		310.311.312	Simon Cyprius, magnus	540		
Selene, alias Cleopatra, Syrie regina Tigranem offendit	364	Serebeus dux Iudeorum Babylonem deducendorum Hierosolyma	286	Simon Effesus Herodi somnium explicat	478		
Selennarus Senacheribi filius patris interfectior	261	Serpentis inuidia, & quomodo Euam se duxerit	4. multatio	Simon & Ioannes cum socijs in cloacas properant	799.800		
Selestinus Iabefsi filius Zachariam Hieroboami occidit, et regnū occupat, quod trigesima post die amittit interfectus	254	Serpentes uolucres Aegypti	46	Simon Galileus defectiois arguitur	646		
Seleucia urbs à quo condita & denominata	506	Serugus Ragai filius	12	proprie secte sophista erat ibidem			
Seleucus Antiochi Grypi filius patri succedens cum patruo Antiocho Cyzice/no belligeratur eumq; necat	360. uincitur ab Antiocho Pio, & in Cilicia cum amicis concrematur	Sethon & et Aegyptus denominatus	843	Simō Gamalielis filius struit insidias Iosepho	561. 562. capitur à Iosep.	570	
Seleucus Asia rex opes Iudeorū sacerdotio auxit	873	Sethus filius Adami 6. eius filij quales, & quas artes inuenerint	ibidem	Simon Giora filius Romanos apud Bethoron inuadit	677. Acrabatena toparchiam tyrannide opprimit	685. cum latronibus qui erant Massade, Idumeam populatur ibid. ex Acrabatena toparchia pulsus est ab Anano pontifice	739. eius gesta ibid. & 740. 741 742. 743. 748. 749. 757. 761 762. 771. 772. 774. 777. 783 797. 798. 799. 800. 803. 805
Seleucus Babylonem mortuo Alexandro occupat	304	Sextus Caesar preses Syrie	377.378	Simon Herodis seruus regnum affectans obtruncatur	473.642		
Seleucus Nicanor quos honores & beneficia Iudeis exhibuerit	312	595. interficitur à Cecilio Basso	381	Simon Iustus pontifex	307.315.319		
Seleucus Soter Antiochi magni fil.	319	Sextus Cerealis quinte legionis prepositus	792	eius filij tres, omnes pontifices	320		
Semechonitis lacus descriptio	713	Sica qualis gladius, & Sicarij unde dicti	543. eorum impia facinora	Simon Matthes Matthie fil.	322. strenue inuat fratrem Ionatham	335.336	
Semeis conuiciatur Dauidi	183. eidē gratulatur uictoriam & regnum	Sicarij Hierosolymis palam latrociniatur	657. eorum fraus	ibidem	Simon Matthie Ioannis filius preficitur exercitui, mittitur auxilio Galilea & hostes uincit	327	
occiditur	201	Sicariorum in Massada crudelitas	734	Simon quidam Essenus Archelai somniorum interpres	646		
Senaar campus	9.10	Sicella loci nomen	159. donatur Dauidi à Saulo	160. diripitur & incenditur ab Amalecitis	183		
Senacheribus Assyriorum rex Hierosolyma & Ezechiam eorum regem oppugnat	259. 260. re infecta domum se recipit	Sicima urbs	27	Sicima caput Samaritarum	303		
261		Sicima capte & solo equate	125	Sicimitarum exitium	ibidem		
Senatus contra Claudium in Capitolium conuenit	653	Sicimitis parcit Saulus	145	Sicimite quid petierint ab Alexandro Magno	304		
Senatus Romani et plebis dissidium	522	Siclus manus qualis	69	Sidonius, & Sidon urbs	11		
Senis cuiusdam magnanimitas	393	Sideralis scientie quis inuentor	6	Sidonij materiem prestant Iudeis ad templi edificium	286		
Senis cuiusdam seueritas	605	Sidonius, & Sidon urbs	11	Signi dandi autoritas penes quos Romæ	519		
Senius Gallus Syrie preses	551	Sidonij materiem prestant Iudeis ad templi edificium	286	Sila militibus Agrippæ preficitur	526		
Cn. Sentij Saturnini oratio	517	Signi dandi autoritas penes quos Romæ	519	offendit Agrippā	527. occiditur	530	
Sephoris urbs Galilee	473. 564. 571	Sila Tiberiensium dux	554. 567	Sila Iosepho de insidijs & perfidia Ioannis Giscaleni scribit	683		
capta incendio absumitur	474. 643	Silas Iosepho de insidijs & perfidia Ioannis Giscaleni scribit	683	Silo dux Rom. exercitus	390. 603. corruptus deprehenditur	391.604	
Sepphoris cum tribus alijs ciuitatibus à Iosepho deficiunt & recuperantur	683	Silus urbs	111	Simeonis natiuitas	25. uindex ingenium, filij sex	41	
Sepphoris ciuitas Galilee maxima	687	Simconis natiuitas	25. uindex ingenium, filij sex	41	Simconi que terre portio cesserit	112	
Sepphorite à seditionis molestantur	551	Simconitidis tribus facta post Iesum mortuum	115	Simonis Asamonæ filij gesta	582		
Sepphoritarum fides erga Romanos, bellum mouent suo malo	573	Simon Boethi filius pontifex constituitur		419. priuatur sacerdotio	458		
Sepphorite à Iosephi militibus spoliatur, predaq; redditur	684	Simon Camithi annum pontificatū ad-					
Sepphorite Ptolemaidē ad Vespasianum pacati ueniunt	687						
Septimus annus	583						
Septimi anni remissio	75						

IN IOSEPHVM.

filium natu minimum 882
 Solomone matris Macchabeorum laudes
 883. 884. 885. 886. eius immania
 supplicia & insignis toler. 885. 886
 Solyma que Hierosolyma 15. 171
 Somnia cur deus immutat 34
 Sophaces unde dicti 20
 Sophira regio 214
 Sophiste concitant tumultum 635
 Sosius provinciam cum exercitu ab Anto-
 nio accipit 394. Antigonum suppli-
 cem factum irridet & uinctum custo-
 dit 396. Hierosolymis discedit 397
 quomodo se gesserit in expugnandis
 Hierosolymis 608. 609
 Spadones abominandos 102
 Spasini castrum 532. 533
 Spelunca Galilee quomodo expugnata
 ab Herode 392. 393
 Spelunca latronum quales fuerint 605
 Stola pontificia quando fuerit deprompta
 & a quibus custodita 424. 425
 Stratonis turris, postea Cesaria 417
 524. 542. 591. edificatur 419
 Stratopedum munimentum incensum 671
 Subditi quomodo contineantur in officio
 419 420
 Supplicandi mos apud Syros 233
 Susa scribis preficitur 190
 Susacus Aegyptiorum rex Hierosolyma spo-
 liat 174. contra Roboam ducit exer-
 citum 221. Hierosolymam in deditio-
 nem accipit templumque spoliat ac thesau-
 ros Solomonis aufert 222. & quomo-
 do imbelles notauerit ibid.
 Sylleus ambito Salomes connubio frustra-
 tur 440. 441. latronibus Tracho-
 nitis auxiliatur, & creditur pecuniam
 Herodi reddere non uult 444. 445
 desert Cesari Herodem 445. accusa-
 tur apud eundem per Nicolaum, & dam-
 natur capitis 448. 449. iterum ac-
 cusatur 456
 Sylleus procurator Obode 621. 625
 Syene puteus 22
 Syria subditur Davidis imperio 174. lu-
 deos apud se habitantes occidit 822
 Syrus Mesopotamiae rex uincitur 176
 Syri populus 12. Iudeorum ciuitates ua-
 stant 672
 Syrorum cedes 676
 Syrorum cum Graecis dissidium & recon-
 ciliatio 506. 507
 Syrorum cum Iudeis dissidium 542
 Syrorum uici & ciuitates enumeratae que
 a Iudeis uastabantur 672
 Syrorum auaritia & crudelitas 778
 Sylares dux Iabini exercitus quomodo oc-
 cisus 121

T
 Tabernaculi uasorum descriptio 65. 66
 Tabernaculi institutio & constructio 63
 64. eius interpretatio 64. 68. illu-
 stratio 69
 Tabernaculo dedicato que dona principes
 singuli contulerint 71
 Tabernaculi perfectionis modus 76
 Tabernaculorum festiuitas 73
 Talentum quot minas contineat 66
 Tanis Aegypti urbs 14
 Tarichearum situs 709
 Tarichearum incolae quingenti & sex mi-
 lia ceciderunt 712
 Teglapshassar Assyriorum rex quomo-
 do Israelitas traiecit 254. auxilia-
 tur Achaze contra Syros 256
 Tepestatis horrenda descriptio 728. 729
 Templum in Garizim constructum 302
 304 305
 Templum Chutheorum in Garizim quan-
 do desolatum 352
 Templi structure apparatus 204. 205
 exordium & tota cum uasis descriptio
 205. 206. 207. 208. templo abso-
 luto infertur arca 208
 Templum Solomonis spoliatum & con-
 crematum quando 270
 Templum Hierosolymense restauratur 286. 287
 288. spoliatur et prophanatur ab An-
 tiocho 321. restituitur & repurgatur
 a Iuda Macchabeo 326
 Templi Hierosolymitani descriptio 758
 759 760
 Templi incensi fatalis dies 792. 793
 794. causa & principium 793. tem-
 pus a prima constructione per Solomo-
 nem usque ad excidium 794
 Templi Hierosolymensis constructio & sacro-
 rum ratio exposita 856. 857. lanua-
 rum descriptio 857
 Tephthai Garsensis facinus 774
 Terebinthi circa Chebron miraculosa an-
 tiquitas 741
 Terentius Rufus rector militie a Tito re-
 lictus 805
 Terminos terre non mouendos 97
 Terra uera, qualis 3
 Terrae motus ingens in Iudea 406. 610
 Terrae Onie 594
 Testes qui sunt, qui minus 97
 Testis falsi poena ibidem
 Thadamora urbs 213
 Themo Amathenorum rex cum Dauide a-
 micitiam init 174. 175
 Thamanus occiditur 226
 Thamara Davidis filia, Absalomi ger-
 mana 171. stupratur a fratre Amno-
 ne 179

Thamna & Thammita 128
 Thamna oppidum 115. toparchia 736
 Tharbis Aethiopum regis filia Moysi num-
 bit 47
 Tharrus Nachori fil. Abrahami pater 12
 migrat Carras ibidem. moritur 13
 Tharsices Aethiopum rex 260
 Tharsus, Tharsenses 11
 Tharsus Ciliciae urbs ibid.
 Thaumastus Caisserius 495. oblata A-
 grippae aque quam gratiam accepit 493
 Theatri Rom. descriptio 513
 Thebethus, mensis 291
 Thecoa uicus 576. 740
 Thellauicus 687
 Themosis regis gesta 833
 Theodectes poeta cur glaucomate infesta-
 tus 312
 Theodorus Zenonis filius impedimenta
 lunae diripit 359
 Theodori contra Alexandrum Hyrcani
 gesta 585
 Theodosius orator supplicio addictus 339
 Theodosius Graecus non obiter Iudeorum
 mentionem facit 841
 Theophilus Anani fit pontifex 488
 submouetur pontificatu 526
 Theophilus Graecus Iudeorum mentio-
 nem facit 841
 Theophrastus Iudeorum & Tyriorum me-
 nunt 838
 Theopompus Atheniensium nobilitatem
 sedare tentauit 842
 Theopompus cur mente motus 312
 Thermusa Pharaonis ancilla, & uxor ma-
 la 482
 Thermutis, regis filia Moysen educat 45
 adoptat eum ibid.
 Theudas prestigiator seducit Iudeorum
 uulgus 537
 Theudio Antipatri auunculus 630
 Theudio Doridis frater 458
 Thiras, & Thires populus 10
 Thobelus & eius inuenta 6
 Thobelus, Thobeli populus 10
 Thobie filij Antiocho Epiphani auctores
 urbis Hierosolymorum expugnando-
 rum 581
 Tholomeus latronum princeps plectitur
 531
 Thraces populus 10
 Thraces asperimos Rom. subditos 665
 Thraces propter uicinitatem Graecis co-
 gniti 831
 Thucydides in multis tanquam fallax ac-
 cusatur 828
 Thuri, mensis 208
 Thygrammes, Thygrammei 11
 Tiberis urbs 571. a quo condita & no-
 minata

INDEX

- minata 482
 Tiberiadis seditio & secte tres 551
 Tiberias iterum rebellavit Iosepho, & ite-
 rum recuperatur 684
 Tiberiensis Vespasiano se dedunt 708
 Tiberiensis lacus Alphatiti natura con-
 trarius 737
 Tiberiensium defectio quomodo prohibi-
 ta 560
 Tiberiisib. spoliatis praeda redditur 684
 Tiberius Alexander Iudae praeficitur, ac
 Iudae Galilei filios crucifigit 537
 Tiberius Alexander a Claudio procurator
 missus 654. praecipuus exercitus re-
 stor apud Titum 750.792
 Tib. Claudius, uide Claudius
 Tiberius Drusi filius, Tiberij Neronis ne-
 pos, occiditur 495
 Tiberius Nero Caesar constituitur 482
 Isiacos & Iden supplicio afficit 485
 pellit regno Artabanum 486. cum re-
 stituto in regnum inii foedus 487
 quantus fuerit cunctator 491.492
 morbo correptus designat successorem
 494. 495. mathematicorum studio
 fisis. 495 moritur ibidem
 Tiberij imperium quanto tempore stete-
 rit 651
 Tigranes Armeniorum rex quid gesserit
 364
 Tigris fluvius 4
 Timagenes Graecus rerum Iudaicarum scri-
 ptor 855
 Timaeus rex Aegypti 832
 Timidius deserti Popedium Caio 509
 Timotheus Ammanita pugnat contra Iu-
 da Macchabeum sepeq. vincitur 327
 Tirathaba uicus 485
 Tiridates Armenia rex 536
 Tiro, ueteranus miles Herodem honeste
 monens occiditur 626
 Titus Frigius quintadecima legionis pra-
 positus 792
 Titus imperator semper miseratus Iudeos
 579. cum exercitu Ptolemaidem perue-
 nit 688. ob famam patris uulnerati
 perturbatur, & perturbatione iterum
 liberatur 698
 Titus Vespasiani filius Iapham expugnat
 701. Iotapam capit 702. ite Gisch-
 la 719. Taricheas excindit 711. Ga-
 malam ingreditur. Ioannem Leui per-
 sequitur 719. proficiscitur ab Alexan-
 dria Caesarem 747. 748. eius expe-
 ditio contra Hierosolyma & exstera
 tio urbis 750. obsidet urbem acriter
 751. 752. 753. 754. 762. 763.
 764. fortitudo eius & prudentia cum
 misericordia 765. 766. 771. 772
 muros urbis oppugnat & expugnat
 766. 767. captiuus manus amputat
 773. pugnat fortiter 774. periclitat-
 ur 775. eius gesta & uirtutes 775.
 776. 778. 781. 782. 783. 784.
 785. 786. 787. 788. 789. 791.
 792. 793. 794. 797. 798. 799.
 800. 802. 803. 804. 805. 807.
 809. 819
 Titus Syria praefes reconciliatur Arche-
 lao 444
 Toparchie Iudae ordine enumeratae 688
 Tormetorum bellicorum uis mirabilis de-
 scriptio 698
 Trabs ex solido auro in templo Hieroso-
 lymitano 373
 Trachonitae bis deficientes ab Herode, re-
 diguntur sub imperium 435. 444
 Trachonitis regio 12
 Trachonitidis latrocinia & quomodo ab
 Herode sublata 420. 421
 Traianus decimae legionis rector contra
 Iapham ciuitatem a Vespasiano missus
 700. Tiberiadem missus ut ciuium a-
 nimos experiretur 708. ad Titum Ta-
 richas missus 710. cunctis trans Ior-
 danem deuictis se Vespasiano iungit
 737
 Trebellius Maximus 518
 Trogloditarum foemina gregum curam ge-
 runt 48
 Troianarum rerum notatio 828
 Tryphonis scurra dictum in Hyrcanum 318
 Trypho tonsor garrulitatis poenas luit
 451 626
 Tymius Cyprus 489
 Tyrannidis natura 517. 518
 Tyrannus, Herodis stipator falso accusa-
 tur 447. 624
 Tyrannus & Priscus praefecti castrorum
 cum pluribus equitum magistris a Flo-
 ro pecunia corrupti 677
 Tyridates rex Armenia ferme in acie ab
 Alanis captus effugit 816
 Tyriorum in re nauali peritia, & pugna
 contra Assyrios 258
 Tyrij Iudeos apud se habitantes partim ui-
 ctos custodie tradunt, partim trucidant
 674
 Tyriorum publice littere & historiae 834
 Tyronis libertas in loquendo quanto ipsi
 malo fuerit 451
 Tyrus, edificium Hyrcani filij Iosephi 320
 Tyrus quando condita 205
 V
 Valerianus Decadarchus Tiberiadem
 missus a Vespasiano ut populum conci-
 liaret 708
 Valerius Asiaticus 514. 523. eius ge-
 nerosum dictum 517
 Valerius Gratus Iudae praeficitur 482
 Vardanes Artabani filius Parthorum rex
 bellum Izate indicit occiditurq. 535
 Varus Syria praefes 632. 639. 640
 quid gesserit in Iudaea 643
 Varus Agrippae iunioris regie praefectus
 ciuiumq. malitia 552
 Vari procuratoris Agrippae perfidia &
 crudelitas in legatos Bataneorum 674
 Vaste regina uxor Artaxerxis 293. in-
 cidit in regis indignationem & repu-
 diatur 293. 294
 Velum tabernaculi & templi 65
 Veneficiorum poena 101
 Ventidius dux Rom. quomodo se gesserit
 in bello contra Antigonom 390. 393
 603. 606
 Ventriloquorum uaticinia qualia 161
 Veranius trib. plebis 522
 Veritatis potentia omnium summa 284
 Vespasiani et Titi erga Iudeos animi qua-
 les 312. 313
 Vespasianus cum Agrippa in Iudeam uen-
 nit 575. 576
 Vespasiani imperatoris laudes, & expe-
 ditio in Syriam 685. 686. Sephoris
 tis auxiliatur 688. gesta eius in Iudaea
 passim habetur 691. 692. usq. 698
 & 703. 706. 707. 708. 709
 711. 712. usq. 720. & 732. 733
 usq. 739. & 742. usq. 747. 770
 796. 807. 808. 810. 811. 814.
 815. 819
 Vespera, quae dici pars 3
 Victimae salutes 71
 Victimae sint integre 75
 Vicus in Galilea minimus, supra quin-
 cim milia colonorum habet 687
 Vindex cum optimatibus Galliae a Nero-
 ne deficit 736
 Viri potentia 283
 Vir statura sex cubitorum, & senis digi-
 tis in manibus & pedibus 292
 Vite humanae terminus 7. 12
 Vitellius Syria praefes Iudeis impetrat
 rursum stolis pontificiae custodiam 424
 485. beneficus est in Iudeos 486
 adigit Iudeos in fidem C. Caligulae 488
 exiit provincia 498
 Vitellij pugna circa Capitolium 739
 747. mors ibid.
 Vitellij uictoria apud Bebricum contra
 Othonem 741
 Vitellius cum exercitu ex Germania Ro-
 mam proficiscitur 742. 943
 Vitellius Cecinnam cum magna manu An-
 tonio Primo obuiam mittit 746. eius
 exercitus totus deletus ibid. 747
 Vitri

IN IOSEPHVM

Vitri apud Memnonis sepulchrū natura
miraculosa 652
Volumnius, Syria praefes 44. eius sen-
tentia in Herodis filios 450. 625
Vologesus Parthorum rex 535. 536
537. Tito auream coronam mittit ob-
ductos Iudeos 809
Vonones Parthorum regnum cōsequitur
483. amittit ibid.
Vna dies, pro prima dies 3
Vra Chaldeorum, urbs 12
Vrie uirtus, et quomodo à Dauide pericu-
lis fuerit obiectus ut occideretur 177
Vrbem quis primus condiderit, & insti-
tuerit 5. 6
Vses Damasci conditor 12
Vxores plures permittere Iudeorum le-
ges 454
Vxores quando, & quales ducende 99

X
Xaloth uicus 687
Xanthicus mensis 7. 52. 73
Xerxes Darij filius paterni regni heres.
in Iudeos beneficis quicquid petierūt
Esdras & Nehemias gentis suae nomine
concedit 289. 290. 291. 292. 293
ei mortuo succedit filius Artaxerxes
293

Z
Zabadiis magistratus 236
Zabelus dynasta 342
Zabulonis natiuitas 25 filij 41
Zabulon ciuitas Galilee à Cestio direpta
& incensa 675. 676
Zabulonitarum fors 112
Zacharias Hieroboami filius patri in re-
gnum succedit 253. sexto regni men-
se occiditur 254
Zacharias Ioadi pont. filius in ipso tem-
plo lapidibus obruitur 250. 731
Zacharias propheta 287. 288
Zacharias supremus Israelitarum dux A-
miam Achaze filium superatum truci-
dat 255
Zanabares Elanum regem cum uniuersa fa-
milia tollit, & se regem constituit,
quo regno septem diebus potitus sei-
psum exurit 226
Zamaris Babylonij gesta & posteritas
454 455
Zambrias alienigena se miscens & Moy-
si obloquēs occiditur à Phinice 91. 92
Zareus Aethiopum rex Asano bellum in-
ferens uincitur 225
Zaraza Amanis uxor mali consilij mar-
to autor 297

Zebis dux captus 123
Zelote cum Idumaeis plebē mactant 730
Zelote insidijs uxore Simonis Giorera-
piunt 741. metu perculsi eam remittunt
ibid.
Zelotarum dominatio, causa excidij Hie-
rosolymitani 748
Zelotarum scelerata facta repetita 817
eorum immunia supplicia ibidem
Zenon Cotyla Philadelphensium tyrannus
351. 583
Zenodorus Trachonitarum praefectus, la-
trociniorum fotor, ditione priuatur
420. 421. 613. moritur 422
Zibus rex occisus 125
Zipheni Dauidem Saulo prodere conan-
tur 156. 157
Zona pontificis qualis 67
Zoor rufculum 17
Zopyrion Graecus non obiter Iudeorum
mentionem facit 841
Zorobabel soluta questione Darium uoti
commonefacit 284. reducit Hieroso-
lyma dimissos à Dario Iudeos cuiq; pa-
trocinatur 285. 286. 289
principes Iudeorum captiuorum 281
283 286

FINIS.

BASILEAE, PER HIER. FROBENIVM ET NIC.
EPISCOPIVM, MENSE MARTIO
ANNO M D LIIII

